

Lördag

Nya Åland

26 MAJ 2007 NR 111 PRIS 1,20 €

Prisbelönas för sitt miljöarbete

NYHETER. Klas Hjelm, från Svenska Naturskyddsföreningen, är en av pristagarna när Östersjöfonden i kväll premierar miljökampar.

Bland pristagarna finns även Strandskolas skolköksföreståndare **Maj-Gun Sjöberg**, som under många år kämpat för att göra skolmaten ekologisk.

SIDAN 9

16-åring: "Det är hur lätt som helst"

Många minderåriga får köpa tobak

NYHETER. – Först frågar man någon 18-åring. Om det inte går så testar man själv. Det funkar de flesta gånger.

Så säger en 16-årig tjej som Nya Åland talar med. Flera jämnåriga bekräftar att de ofta lyckas köpa tobak utan att behöva visa legitimation. Ungdomarna har köpt cigaretter hos de flesta tobaksförsäljarna runtom på Åland, men enligt deras egen utsago är det enklast på små ställen och ute på landet.

Att sälja tobak åt minderåriga är ett tydligt lagbrott. Ändå får polisen inte in några anmälningar överhuvudtaget, vilket gör lagen svårövervakad.

Försäljare, som vi talat med, hävdar däremot bestämt att de inte säljer tobak åt minderåriga. De menar att litenheten i det åländska samhället gör att de har koll på vem som är myndig och vem som inte är det.

SIDAN 2-3

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

M/s Eckerö ensam 2008?

NYHETER. Eckerölinjens trotjänare Roslagen ska säljas i september. Föravtal har tecknats med en köpare som ska sätta fartyget i trafik på Medelhavet.

Något ersättande tonnage finns inte till nästa sommar, och något nybygge planeras inte, uppger koncernens vd **Björn Blomqvist**.

I själva verket är det inte alls säkert att det blir någon ersättare för Roslagen.

– Ett alternativ är att vi har bara ett fartyg, det vill säga Eckerö, i trafik nästa sommar, säger han.

SIDAN 4

Ge Kastelholm en historisk by

Historisk miljö. I historisk miljö intill Kastelholms slott vill Tor Kudinoff se en historisk by med olika aktiviteter växa upp. Foto: JONAS EDSVIK

KULTUR. Skapa en historisk upplevelseby intill Kastelholm. Det förslaget lägger företagaren **Tor Kudinoff** i en idéskiss som inom kort skall överlämnas till landskapsregeringen. Byn skulle kunna anläggas på den mark som landskapet äger norr om slottet och locka nya skaror av besökare till Kastelholmsområdet, menar Kudinoff. Han har erfarenhet av arrangemangen kring Gustav Vasa-dagarna och hänvisar också till medeltidscentret på Bornholm och medeltidsveckan i Visby.

SIDAN 10

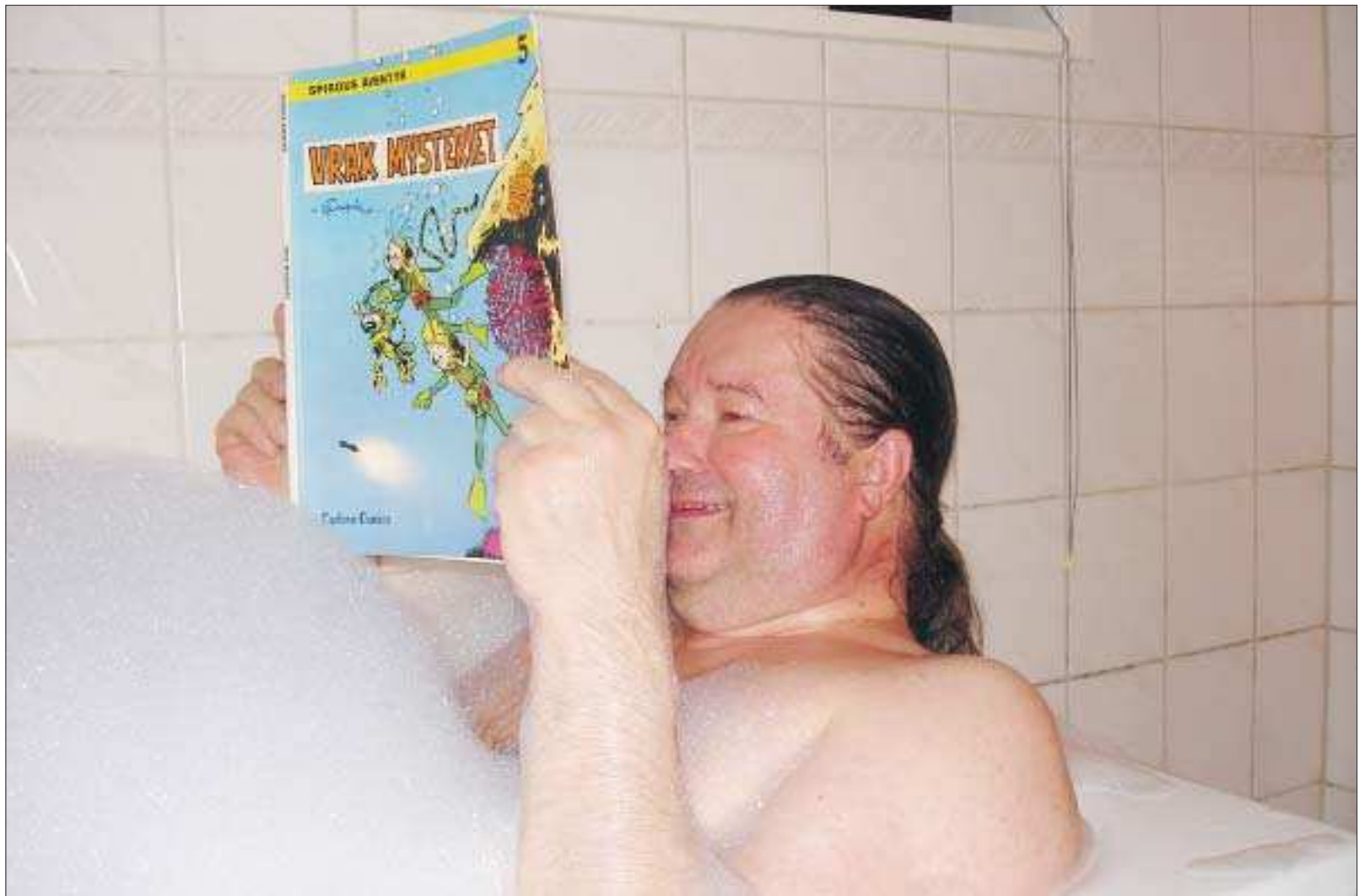
Många under fattigdomsgräns

NYHETER. Högre barnbidrag och ensamförsörjartillägg, nya normer för bostadsbidrag.

Sådana åtgärder borde vidtas på Åland för att förbättra ekonomin för dem som har det sämst i dag, det vill säga äldre kvinnor och ensamförsörjare med tre eller fler barn.

Åsub visar i svart på vitt hur det ser ut idag.

SIDAN 4

Skön läsning. När Rauli Lehtinen vill njuta tappar han upp ett varmt bad och sjunker ned i skummet med en god serie.

Foto: OLIVER LEHTINEN

Han badar gärna med en god serie

KULTUR. Kan en fullvuxen karl läsa serier? På den frågan har **Rauli Lehtinen**, till vardags ledande veterinär, ett klart svar: Javisst!

Rauli Lehtinen har läst serier ända sedan han var barn och han har i dag ett bibliotek med uppskattningsvis tusen seriealbum hemma i Östernäs i Marichamn.

Med åren har hans seriesmak utvecklats och förändrats, men fortfarande kan han ses läsa Kalle Anka i sjukhusets väntrum.

– Att läsa serier anses ju inte riktigt fint men det är ju skillnad på serier och serier. Serier täcker hela fältet med samhällsfrågor, historia och filosofi, förklarar han.

Ibland läser han serier under de resor han som veterinär gör på skärgårdsfärjorna, men hans absoluta favoritplats är badkaret. Skumbad med en god serie ger skön avkoppling.

Nyan har hälsat på hos Lehtinen, fått se hans stora seriebibliotek och samtalat med honom om serieminnen och favoritserier.

SIDAN 11

porträttet 14

"Som ung fick jag alltid höra att han där blir det ingenting av."

ELOF "LOFFE" JOHNS, BUSSIG CHAUFFÖR, MED MERA.

reportage 17

Ryska hästrasen basjir kan vara räddningen för hästokiga allergiker. Två sådana hästar finns på Åland, en av dem är Kosygin.

sport 21

"Jag fick hål i läppen."

LINUS AARNIO, 11 ÅR, SKRIVER DAGBOK OM SINA SEGLINGSSTRAPTSE.

krönika 25

"Jag har ätit jättegod korv som INTE var från Dahlmans, utan från Jokkmokk... Det är sant. Förlåt."

KRÖNIKÖREN FRED FORSELL

allt
du behöver
- ändå klöver över!

MARKET

F:ma
ERIK MATTSSON

GODBY TEL 43 250,

WARD. 09-20, LÖRD. 09-16, SÖND. 12-16,

BYGGLAGRET: VARD. 09-17, LÖRD. 09-14, SÖND. STÄNGT

Rena barnleken köpa

Det lätt att köpa tobak som minderårig runtom på Åland. Det säger en rad tonåringar som Nya Åland talat med. Tobaksförsäljarna hävdar att de följer reglerna.

– Det är hur lätt som helst. Det är nästan aldrig någon som kollar legg. Om de gör det är det bara att säga att man inte har nåt och så kommer man tillbaka lite senare, säger en 16-åring kille från Jomala.

16-åringen har i ett och ett halvt år på egen hand köpt ut tobak och även alkohol. Det handlar inte bara om ett eller två ställen som slarvar med kontrollen. Han räknar upp en lång rad försäljare. Kiosker, bensinstationer och matvaruaffärer, både stora och små. Den geografiska spridningen är också stor.

Hans erfarenheter är inte unika. Flera andra tonåringar som Nya Åland talar man bekräftar att minderåriga ofta får köpa både tobak, och alkohol, utan att behöva visa legitimation.

– För de mest har de som röker i högstadiet köpt cigaretterna själva. Till och med sjuor kan lätt gå och köpa i kiosker. Jag köpte själv första gången när jag var 14 år, säger en annan 16-åring.

– Det är lättare på landet, och i skärgården. De som köper ut lovar ägarna att inte avslöja var de köpt om de blir fast av polisen.

Uttänkta strategier

Utanför Tombos grill i Strandnäs träffar vi två 16-åriga tjejer som smuttar på varsin cigarett, som de påpekar att inte är från Tombos. De förklarar vilka strategier de brukar ta till för att få ut tobak.

– Först frågar man någon 18-åring. Om det inte går så testar man själv. Det funkar de flesta gånger.

– Jag har moppekort. Jag brukar försöka visa det lite halvt ”i misstag”, så att försäljaren ska tro att jag är myndig.

– Man kan också låna ett par bilnycklar och stå med dem i handen.

Tjejerna säger att det brukar gå lättast på mindre ställen och på färjorna.

– Jag skulle aldrig testa i Kantarellen eller Sparhallen där det

är så mycket folk.

Tror ni försäljarna vet att ni är minderåriga?
– Jag tror nog att de vet ibland. Men om det är mindre folk runtomkring så säljer för att få pengar.

Försäljarna av annan åsikt

Tobaksförsäljare som Nya Åland talar med ger en annan bild av verkligheten. **Anki Snällström** på Föglöbutiken i Degerby säger att hon nästan aldrig stöter på ungdomar som försöker köpa tobak.

– Vi känner nästan alla stadigvarande föglöbor och vet vilka som är minderåriga.

Linda Åhlfors på Essostationen vid östra utfarten överraskas också av tonåringarnas kommentarer.

– Det är hemskt om det är så att minderåriga lyckas köpa ut. Jag leggar alltid personer som jag tror att är minderåriga.

Tommy Boström på Tombos grill beklagar att någon säkert slinker igenom ibland. Men enligt honom är det stora problemet snarare äldre personer som köper ut åt de minderåriga.

– Visst anar man vad det är frågan om när någon kommer och köper tre-fyra paket på en gång. Men det är inte så mycket man kan göra.

Medan vi väntar på att få tid att fotografera får Tommy Boström visa prov på att han följer reglerna. Två tonårstjejer vill köpa en sexpack öl, men de har ”glömt” pappren hemma. Inga papper – ingen öl.

– Vi far till Sparhallen istället, muttrar tjejerna medan de går mot sina mopeder.

Förbjudet sedan 1997

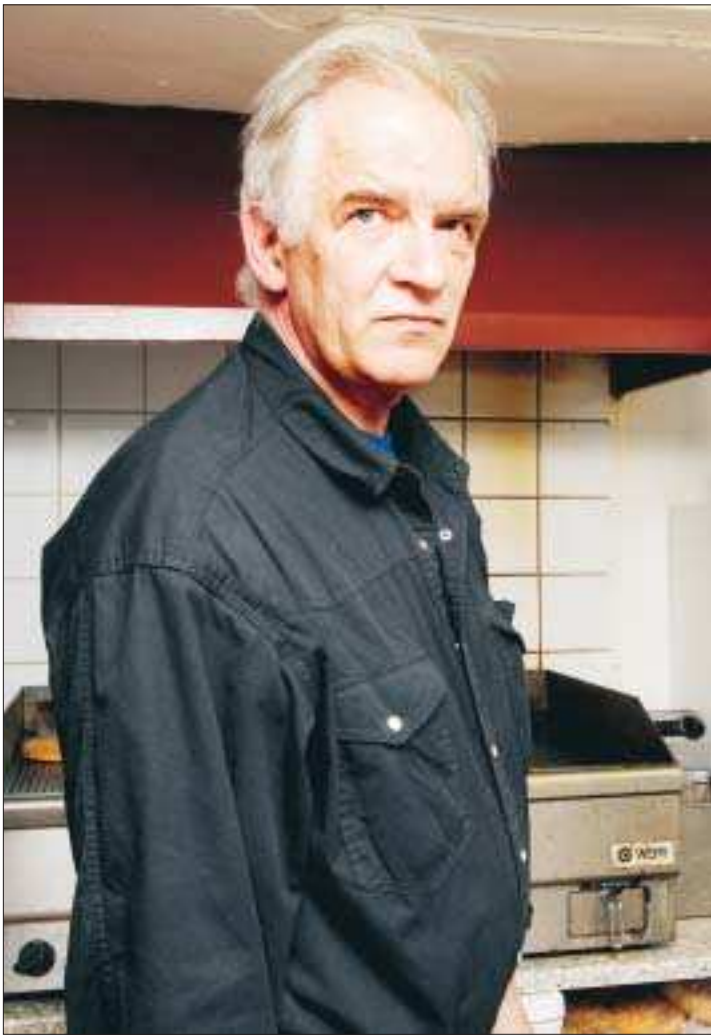
Mariehamns fältarbetare, som jobbar mycket med ungdomar i högstadieåldern, känner till problematiken.

– Vi vet att det inte är något problem för ungdomar att få tag på tobak, säger **Annika Humell**.

– Tobaksförsäljarna säger att de inte säljer ut, men någon är det som gör det ändå. Och vi vet vad lagen säger.

Enligt tobakslagen är det sedan 1997 olagligt att sälja tobaksprodukter åt ungdomar under 18 år. I osäkra fall måste försäljaren fråga om legitimation.

Men det är sällan problemet

Kioskägare. Tommy Boström säger sig vara den första som kämpar mot att ungdomar börjar röka. Han hänvisar då till sina egna dåliga erfarenheter av rökning.

Lagens kvinna. Kommissarie Nina Rasmus säger att polisen inte kan göra någonting åt problemen så länge ingen anmäler. Här måste utomstående ta sitt ansvar. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA.

engagerar polisen.

– Vad jag vet har vi aldrig fått in några anmälningar om att någon skulle sälja tobak åt minderåriga. Det är väldigt svårt för oss att övervaka eftersom vi inte får in några anmälningar, säger

Nina Rasmus, kommissarie på ordningsavdelningen.

JENS FINNÄS
jens.finnäs@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
foto@nyan.ax

Ett missbruk leder lätt till ett annat

Unga på Åland röker allt mer sällan enligt de senaste undersökningarna.

Kanske har det förebyggande arbetet i skolorna börjat bära frukt.

Alla känner i dag till tobaksrökningens skadlighet. **Annik Humell**, som är fältarbetare, poängterar att ungdomar är extra känsliga.

– Ett missbruk gör det lättare att ta ett annat missbruk. Och unga hjärnor är lättare att påverka.

När fältarbetarna håller lektioner i högstadieklasserna runtom på Åland försöker man lyfta fram mer än bara de hälsomässiga aspekterna på tobaksrökning.

– Få känner till hur mycket

regnskog som skövlas i samband med tobaksproduktion.

Säger Annika Humell.

Går i vågor

Det saknas färsk statistik över åländska ungdomars tobaksvanor. Den senaste undersökningen om alkohol- och tobaksvanor bland skolelever gjordes av Stakes år 2005. Enligt den röker tio procent av åttonde- och niondeklassisterna dagligen, vilket är en minskning från åren innan. Motsvarande siffror för gymnasieelever är något lägre.

År 2004 frågade fältarbetarna i enkäten ”17 frågor om livet” samtliga åländska högstadieelever om deras levnadsvanor. Det visade det sig att en dryg fjärdedel av nion-

deklassisterna rökte ibland, nästan varje dag eller dagligen. Men också den undersökningen antydde att rökning hade blivit ovanligare.

– Det går i vågor. Ibland är det inne att röka, ibland inte, säger Annika Humell.

Mindre än i riket

Hon vill inte spekulera hur utvecklingen fortsatt sedan år 2005.

– Man ska vara försiktig med att säga nånting. Det beror så mycket på vilka ungdomar man råkar träffa.

Enligt undersökningarna verkar åländska ungdomar röka mindre än ungdomarna i riket och i Sverige.

JENS FINNÄS

Senast år 2004 utredde fältarna i detalj de åländska ungdomarnas levnadsvanor i enkäten ”17 frågor om livet”. – Ibland är det inne att röka, ibland inte, säger Annika Humell.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Skadligt. Rökning är skadligt både för hälsan och miljön. Tröskeln att börja röka är lägre när tobaken är lätt att få tag på.

ut tobak

Tonåringarna vi talar med säger att det inte är svårt att köpa cigaretter. Försäljarna menar att de har koll på närungdomar och vet vilka som är minderåriga.

Hur hamnade jag här?

Det fanns ju resor till Gröna Lund...

Och Disney World. Och Skansen. Och...

Kolmården

Följ med till de djupa skogarna utanför Norrköping och möt alla de vilda djuren från hela världen öga mot öga!

Avresa 4/8, 1 dag. **Pris vuxen 96 €, u. 12 år 69 €, u. 6 år 49 €, u. 3 år gratis.** Inkl. bussresa med **Williams**, båtresa t/r, sjöfrukost, inträde till safariparken, djurparken och delfinariet, reseledarens tjänster.

Parken Zoo

Kom med och hälsa på årets nyhet dvärgflodhästarna, eller kolla in den nya inomhusanläggningen Amazonas. Glöm inte att ta med badkläderna till Parkenbadet! Avresa 14/7, 1 dag. **Pris vuxen 79 €, u. 12 år 65 €, u. 6 år 49 €, u. 3 år gratis.** Inkl. bussresa med **Williams**, båtresa t/r, sjöfrukost, inträde till Parken Zoo inkl. Parkenbadet, reseledarens tjänster.

En dag på Djurgården

Välj fritt mellan att testa den nya berg- och dalbanan på Grönan, träffa alla djuren på Skansen, eller hälsa på Pippi Långstrump på Junibacken! Avresor 16/6 och 28/7, 1 dag. **Pris vuxen 78 €, u. 12 år 56 €, u. 6 år 45 €, u. 3 år gratis,** inkl. bussresa med **Williams**, båtresa t/r, sjöfrukost, inträde till antingen Gröna Lund, Skansen eller Junibacken. OBS! Åkband på Gröna Lund ingår ej.

Eurodisney Paris

Avresa 1/8, 4 dagar med **SAS** från Arlanda. **Pris ex. för 2 vuxna + 2 barn u. 12 år från SEK 20.776 (ca 2.305 €)** inkl. flygresor, boende på Disney's Hotel Chayenne med frukost, inträde till Disneyland och Walt Disney Studio Park två dagar.

Rolling Stones

Upplev världens största rockband i sommar! Rolling Stones besöker Ullevi i Göteborg på sin "A bigger bang"-turné. Avresa 2/8, 3 dagar. **Pris fr. 362 €/person** inkl. bussresa med **Williams**, båtresa t/r, del i dubbelrum med frukost 2 nätter, konsertbiljett samt reseledarens tjänster.

..eller Spa på Skebo herrgård!

Njut av lugn och ro, gastronomiska upplevelser eller Spa-behandlingar på fyrstjärniga Skebo Herrgård! Avresa lördag-söndag. **Pris från 210 €/person** inkl. bil- och personbiljetter t/r med **Eckerö Linjen**, tebuffé, del i dubbelrum med frukostbuffé, 1 glas champagne och 4-rätters herrgårdsmeny.

ölandsresor
RESEBYRÅ

Torggatan 2. Tel. 28 040.

Åsub-rapport visar:

Äldre kvinnor, ensamförsörjare hamnar under fattigdomsgräns

Det finns ett klart samband mellan relativ fattigdom, kön, ålder och hushållstyp på Åland. Främst är det kvinnor över 70 år och ensamföräldrar med tre eller fler barn som hamnar under strecket.

I går presenterades en för åländska förhållanden unik forskningsrapport. Ålands statistik- och utredningsbyrå har granskat hur det sociala trygghetssystemet inom den åländska lagstiftningsbehörigheten fungerar i praktiken och i vilken mån olika bidrag minskar risken för relativ fattigdom.

Unik är utredningen därför att Åsub för första gången, och efter hårt arbete, har fått tillgång till inkomstuppgifter för alla ålänningar. Utgående från dem har man för första gången kunnat räkna ut ett åländskt fattigdomsindex.

– Det är viktigt att komma ihåg att den fattigdomsgräns vi räknat fram är relativ och inte faktisk, säger **Richard Palmer** som haft huvudansvaret.

Det innebär att de enskilda hushållen på Åland har jämförts med varandra, utan jämförelser med riket eller Sverige.

Den relativa fattigdomsgränsen på Åland har fastställts till 11.024 euro per konsumtionsenhet (hushållets storlek och antal barn). I både riket och Sverige är gränsen cirka 1.000 euro lägre, vilket visar att Åland är relativt sett välbärgat. Å andra sidan är Åland vid sidan av Nyland det landskap i Finland där inkomstklyftorna är relativt sett störst.

Enligt denna definition låg 13 procent av alla åländska hushåll under fattigdomsgränsen.

Utkomststöd

Ett mått är hur många hushåll som lyfter utkomststöd. Utredningen visar att de här hushållen relativt sett har blivit fler på Åland under 2000-talet medan antalet har minskat i riket. Också tiden när hushållen lyfter utkomststöd har ökat på Åland och minskat i riket.

Åsub har hittat ett klart samband mellan relativ fattigdom, kön, ålder och hushållstyp.

■ Bland enpersonshushållen befann sig 27 procent under den relativa fattigdomsgränsen.

■ Äldre kvinnor (70+) i ensamhushåll var inte fattiga enbart i förhållande till den åländska befolkningen i övrigt utan också i förhållande till jämgamla män.

■ Antalet ensamboende kvinnor bland dem som lyfte utkomststöd närapå fördubblades mellan 2001 och 2005.

■ De ensamstående utkomststödtagarna med tre eller fler barn nådde inte över fattigdomsgränsen ens med bidrag – barnbidrag, ensamförsörjartillägg och bostadsbidrag.

Unga lyfter stöd

Trots detta märks en annan, rakt motsatt trend för utkomststödet: Antalet unga mellan 20 och 25 år har rusat i höjden under de senaste åren, fastän det finns lediga jobb.

– Det här visar på en tydlig attitydförändring. Unga känner till sina stöd rättigheter och drar nytta av dem medan

Under gränsen. Äldre, ensamboende kvinnor hamnar ofta under den relativa fattigdomsgränsen – ett värde som Åsub räknat fram för första gången. Höjt bostadsbidrag kunde hjälpa den här gruppen ålänningar, anser Åsub. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

äldre kvinnor ofta vill försöka klara sig själva, säger forskarna.

Så hur ska man göra för att de bidrag som finns ska göra största nyttan? I rapporten listas en hel del åtgärder som är möjliga i ett annars krångligt system där FPA tar mycket betalt för att åstadkomma särskilda lösningar som en följd av den åländska lagstiftningen.

Graderat barnbidrag

■ Höja barnbidraget, men utan att utkomststödet för

den skull minskar. Alternativet är ett graderat barnbidrag där tre eller fler barn ger en högre summa än i dag.

■ Höja ensamförsörjartillägget. I dag är det 37 euro per barn och månad, en höjning

är på gång i riket.

■ Justera normerna för bostadsbidraget. Här sätter dock administrationskostnaderna käppar i hjulet.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Attitydförändring. Äldre kvinnor är den grupp som oftast hamnar under den relativa fattigdomsgränsen, men väldigt få av dem lyfter utkomststöd, något som den här bilden visar. I stället har antalet unga i 20-25-årsåldern som lyfter utkomststöd ökat markant under de senaste åren – trots att det finns jobb. Tabell: ÅSUB

Socialminister Harriet Lindeman (fs):

Fler än jag trodde

Att 13 procent av alla åländska hushåll hamnar under den relativa fattigdomsgränsen förvånar socialminister Harriet Lindeman (fs).

– De är fler än jag trodde.

Åsubs färskaste rapport ska nu

bi underlag för fortsatta åtgärder och – förhoppningsvis – åtgärder som kan tas med i nästa budget.

En annan sak som förvånar ministern är att antalet unga som lyfter utkomststöd stigit till så höga nivåer under de senaste åren.

– det är ledsamt. Ungdomarna får fel start i livet om de lyfter utkomststöd i stället för jobbar. Vi måste få en ännu närmare kontakt med arbetsförmedlingen för att vända den trenden. Vi har ju brist på arbetskraft, säger hon. (ao)

Roslagen flyttar till Medelhavet

M/s Eckerö kan bli enda fartyget i rederiets trafik nästa sommar

Eckerölinjens trotjänare Roslagen säljs i höst. Vem köparen är yppas inte, bara att hon ska sättas i trafik på Medelhavet.

Föravtal har tecknats med köparen. Enligt avtalet ska fartyget överlämnas till köparna i september. Roslagen trafikerar som vanligt parallellt med ms Eckerö ännu i sommar.

Ännu är det inte klart hur Roslagen ska ersättas till nästa

säsong, berättar fartygschef **Bror-Gustav Donning**.

– Åtminstone planerar vi inte att bygga något nytt fartyg, det hinner vi inte. Vi ska först utvärdera sommaren innan ledningen bestämmer hur det blir.

Ett ersättande fartyg måste vara isklassat, vilket innebär att det inte går att flytta fartyg från Medelhavet till åländska vatten.

Försäljningen av Roslagen har inte planerats särskilt länge,

säger han.

Har försäljningen något samband med Birka Princess förlisning?

– Nej. Det handlar ju om två olika typer av fartyg.

Bara ett fartyg?

Vd **Björn Blomqvist** har lite mer att säga om framtiden, även om konkreta planer inte finns på förvärv av ersättande tonnage.

– Charter är ett troligare al-

ternativ än köp av ett fartyg som kompletterar Eckerö, säger han.

Men det är inte säkert att det blir trafik med två fartyg sommaren 2008. Ett alternativ som övervägs är att klara trafiken med bara ett fartyg också under högsäsong.

– Efter att vi många år har kört fem turer per dag med två fartyg under högsäsong ska vi i sommar köra sex dagliga turer med Eckerö och fyra med Ros-

lagen. När sommaren är slut ska vi utvärdera upplägget. Ett alternativ som vi ska fundera på är att köra med bara ett fartyg.

Hur trafiken ser ut nästa sommar är, säger han, en kombination av vilket behov Eckerölinjen ser, vilken trafik det går att få lönsamhet i och vilket tonnage man kan få tag på om man anser att sådant behövs.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Konstgräsplanen får uppvärmning

JOMALA. Den planerade konstgräsplanen i Jomala, som Nyan berättade om i förra veckan, ska få värmeslingor. Det har kommunfullmäktige beslutat enhälligt och plussat på 20.000 euro på de ursprungliga kostnaderna. Totalt beräknas projektet nu kosta 450.000 euro.

När kommunstyrelsen behandlade ärendet fick ledamoten **Carina Aaltonen** (s) inget stöd för sitt förslag att anläggningen ska förses med värme, eftersom det inte ansågs vara ekonomiskt försvarbart. I fullmäktige förde **Anders Karlsson** (c) fram samma förslag som Aaltonen och fick stöd av samtliga ledamöter.

Om allt går enligt planerna börjar konstgräsplanen byggas med belysning intill Vikingahallen under 2007.

Kommunen har lämnat in sin ansökan om lån och bidrag hos landskapsregeringen. I anhåller kommunen om ett lån på 50 procent av de totala kostnaderna och ett stöd på 25 procent. Om landskapsregeringen inte ställer sig positiv till projektet så byggs inte fotbollsplanen. (as)

Ledningsgrupp ser på anbud för bredband

■ Det blir ledningsgruppen för bredband i norra skärgården som granskar alla anbud vad gäller anläggande av fibernät-kabeln. Det har kommunstyrelserna i både Kumlinge och Brändö sagt ja till. Ännu ska fullmäktige i Kumlinge ge sin välsignelse till tillvägagångssättet. Samma ledningsgrupp ska sedan utse entreprenörer.

21 anbud på olika moment av arbetet har kommit in. Nu ska gruppen, under ledning av **Mats Perämaa**, begära in förtydliganden på en del punkter. Det gäller samtliga anbud.

1,6 miljoner euro kostar hela projektet. 70 procent av denna summa får man i bidrag från landskapet och EU.

Om några veckor ska entreprenörerna var utsedda och redan i juni kan det första arbetet inledas. Det gäller att granska de elstolpar som ledningarna ska hängas upp i över land. (ka-f)

Trafikförseelser och penningförfalskning

■ Under torsdagen inträffade flera fall av trafikförseelser. I Hammarland Näfsby körde en person 100 kilometer i timmen på 70-väg. Personen fick tio dagars körförbud.

Det fick också en förare i Jomala Kungsö som körde 120 kilometer i timmen på en sträcka med 90-begränsning. På samma väg stoppades en person som körde 111 kilometer i timmen.

I torsdags mottog en bank i Mariehamn en förfalskad 100 euro sedel. Polisen rubricerar händelsen som penningförfalskning.

Ett falla av äventyrande av trafiksäkerheten inträffade också under torsdagen. En person körde mot rött ljus i korsningen Ålandsvägen-Nygatan. (ak)

Finlandssvenskarnas valbeteende undersöks i stort projekt

Svensk service viktigast för åländska väljare

Offentlig service på svenska var viktigast för ålänningarna i det senaste riksdagsvalet. I resten av Svenskfinland kom den frågan bara på tredje plats, efter både hälso- och åldringsvård.

Det visar de preliminära resultaten av en ny undersökning om finlands-svenskars valbeteende.

Människors röstrningsbeteende påverkas i dag av betydligt flera frågor än tidigare, och den utvecklingen kommer att fortsätta - åtminstone om man får tro den politiska forskningen.

I informationssamhället styrs individen inte längre av de ramar som tidigare ansågs avgörande, som samhällsklass, umgängeskrets eller boningsort, utan hon tar i stället ett allt större ansvar för sina egna, självständiga val.

– Det är inte längre språket som är viktigast, det finns också andra realiteter som spelar in, kommenterade docent **Kimmo Grönlund** utvecklingen bland finlandssvenska väljare under en presskonferens i Helsingfors i går.

Grönlund presenterade då Svenska litteratursällskapets forskningsprojekt Svensk politik i Finland, med den inte lite ambitiösa underrubriken Beteende, opinion, framtid.

400 ålänningar

Under en treårsperiod arbetar en forskargrupp från de finlandssvenska universitetsstäderna Helsingfors, Åbo och

Forskar i tre år. Kimmo Grönlund och hans grupp av forskare undersöker under en treårsperiod valbeteendet i svenskfinland. Också Åland är med, något som är ovanligt för den här typen av undersökningar. Foto: HENRIK JANSSON

Vasa med att kartlägga, analysera och dokumentera valbeteendet hos svenskspråkiga finländare.

För att göra beskrivningen rikare är också de åländska väljarna med i projektet, även om förutsättningarna här är annorlunda.

Utgående från de preliminära resultaten av de enkätundersökningarna som fyllts i under våren, drygt 400 på Åland

och 1.000 i Svenskfinland, kan man se några märkbara skillnader mellan åländska väljare och de svenskspråkiga väljarna i riket.

För det första ser ålänningarna tillgången till service på svenska som den viktigaste frågan i riksdagsvalet. Kimmo Grönlund sade sig vara förvånad över det resultatet, eftersom den saken ”inte borde vara hotad på Åland”. Den

nästviktigaste frågan för ålänningarna var att minska kriminaliteten, något som också förvånade forskargruppen en aning.

Dessa båda frågor kom på tredje respektive fjärde plats bland finlandssvenska väljare, som i stället värderade ökade resurser till den offentliga hälsovården högst.

En annan uppenbar skillnad, som ofta nämns i den

åländska politiska debatten, är hur man värderar kandidaten och partiet.

Medan 53 procent av väljarna i Svenskfinland sade sig välja i första hand enligt parti menade hela 79 procent av ålänningarna att de först såg till kandidaten och i andra hand till partiet.

Den uppenbara förklaringen är givetvis att de åländska väljarna i praktiken väljer en person som representerar Åland i Helsingfors, och därför inte intresserar sig för partigränser.

En skillnad som inte är lika lätt att förklara är att ålänningarna visade sig vara mindre kritiska till politiker än Svenskfinland som helhet.

Finska röster till sfp

Bland resultaten som rör Svenskfinland visar undersökningen hittills att Svenska folkpartiet (sfp) visserligen förlorade röster i senaste val, men att antalet finlands-svenskar som röstade på partiet ökade. Med andra ord röstade finskspråkiga väljare i större utsträckning på sfp i valet 2003 än i år.

Forskningsprojektet fortsätter framöver med mera ingående analys, men i de kommande väljarintervjuerna har Åland ingen plats. I stället kommer resurserna att sättas på skillnader mellan valbeteendet hos svensk- respektive finskspråkiga väljare.

HENRIK JANSSON
redaktion@nyan.ax

Frivilliga brandkårar från Geta och Saltvik bröt upp taket. Foto: LYDIA VÄRNMÄN

Havsviddens bastu brann

I torsdags kväll brann Havsviddens rökbastu i Geta delvis ner.

– Bastun var för hårt eldad, säger **Jan Johansson**, brandchef för norra Ålands branddistrikt.

När Geta FBK, Västra Saltviks FBK och en tankbil från Östra Saltviks FBK anlände till platsen hade anläggningens gäster och personal redan släckt det mesta av branden. De frivilliga brandkåren bröt upp taket och släckte en del kolbränder. (ak)

Åland släpper inte in finska fiskare

■ Migu Fisk från fasta Finland har ansökt om att fiska lax på åländskt vatten under våren och sommaren 2007.

Landskapsregeringen konstaterar att beviljande av tillstånd för laxfiske för icke åländska fiskerfartyg inom åländskt territorialvatten under tider som då laxfisket i övriga delar av landet är förbjudet står i strid med det avtal som uppgjorts med riksmyndigheterna.

Landskapsregeringen anser vidare att fiskeresurserna bör förbehållas åländska yrkesfiskare och fiskerfartyg för att säkerställa ett hållbart fiske och trygga goda förutsättningar för fiske som gagnar det åländska samhället. (as)

Brändö lax får landskapsstöd

■ Landskapsregeringen har beslutat att ge Brändö lax stöd för inköp av utfodrings-teknik. Investeringen är i linje med landskapsregeringens målsättning att befrämja utvecklingen av utfodringstekniken inom fiskodlingen samt förbättra näringsens konkurrenskraft genom rationalisering av verksamheten.

Landskapsregeringen beslöt att bevilja strukturstöd på 30 procent av de godtagbara kostnaderna eller högst 11.035 euro. EU:s andel av stödet är 3.678 euro och landskapets andel 7.357 euro. (as)

1.000 euro för trivsel

■ **SALTVIK.** Social- och omsorgsnämnden får under 2007 rätt att använda 1.000 euro ut trivselfonden, för ändamål som kommer Saltviks kommuns åldringar till nytta. Det beslöt kommunstyrelsen vid sitt senaste möte.

Fonden inrättades år 1992, efter arv från folkskollärare Hjärdö Gottberg. Enligt fondens stadga skall fondens medel användas för vården av kommunens åldringar. (ab)

Kökar får nytt omsorgshem

Den planerade om- och tillbyggnaden av servicehemmet Sommarängen på Kökar blir för dyr. Därför bygger kommunen en helt ny byggnad och på köpet får kommunen ett omsorgshem, det vill säga ett boende som är anpassat efter att gamla lever längre och mår sämre.

– Vi torde vara en av de sista kommunerna som får ett omsorgshem, säger kommundirektör Kurt Forsman.

En om- och tillbyggnad av Sommarängen har planerats flera år, men det visade att offerterna kommunen begärde in gav för handen att priset skulle bli orimligt dyrt.

– Tillbyggnaden skulle ha kostat ungefär 3000 euro per kvadratmeter och det ansåg vi är för dyrt. Vi räknar med att en nybyggnad blir billigare, säger Kurt Forsman.

Behovet ökar

Det nya omsorgshemmet är 1000 kvadratmeter stort, ungefär lika stort som tillbyggnaden skulle ha blivit. Kökars kommun, liksom många andra kom-

muner, räknar med ett behovet av platser på omsorgshemmet ökar inom de kommande åren.

– Vi blir allt äldre och kommunens strävan är man skall kunna bo i hemkommunen så länge som möjligt, ända till livets slutskede om möjligt. Det är viktigt att få bo i en sin hemmiljö och med anhöriga i närheten.

Kökars kommun har en plats på De gamlas hem men hyr ut den sedan ett år tillbaka. Vid behov nyttjar kommunen också Gullåsen. Omsorgshemmet skulle inte erbjuda institutionsvård, i boendet kommer det att finnas närvårdare och sjukskötare.

– Eftersom klienterna blir allt sämre har det som tidigare varit servicehem blivit omsorgshem. Ett omsorgshem kan erbjuda mer avancerad vård.

Flyttrumba undviks

Omsorgshemmet planeras ha elva rum med plats för sammanlagt 15 pensionärer. En stor fördel med planerna att Sommarängens byggnad kan användas till något annat.

– Vi planerar att bygga om det till pensionärsbostäder eller någon annan slags bostäder.

Ändrade planer. Sommarängen skulle få en tillbyggnad och renoveras, men då kostnaderna visade sig bli för höga bestämde sig kommunen för att bygga nytt istället. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Tack vare att kommunen bygger nytt behöver inte heller kommuninvånarna utsättas för den flyttrumba som annars varit nödvändig.

– Skulle vi ha byggt om Sommarängen skulle de boende där ha fått flytta till dagiset under tiden och dagiset hade vi i sin tur fått utlokalisera någon annanstans. Allt det där slipper vi nu, säger Kurt Forsman.

Kostnadsberäkningarna är ännu inte klara. Avgörande är om kommunen hinner lämna in alla ritningar och papper till landskapet under sommaren och landskapet hinner bevilja landskapsandelar innan årskiftet.

– Landskapsbidraget är för nuvarande 65 procent av kostanden för servicedelen av boendet. Från och med årskiftet sänks den till 20 procent. Om

vi bara får 20 procent av landskapet måste kommunen låna en miljon euro. En miljon euro fördelat på 300 invånare skulle göra oss till den mest belånade kommunen i Finland.

Enligt planerna skall omsorgshemmet stå klart julen 2008.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

Vilhelmina och Minna

Vi firar 1-15 år

Alexander Winé i Sund fyller 1 år i dag lördag den 26 maj. Farmor grattar.

Martin Hoffman fyller 13 år i morgon söndagen den 27 maj. Kramar kommer från mormor och morfar.

Jennifer Bergman i Mariehamn fyller 9 år i morgon söndagen den 27 maj. Hon grattas av mamma och pappa, Jannicka och Joacim.

Fyra fick Paul Harris Fellow

■ Vid Godby Rotarys vårfest i torsdags erhöll fyra medlemmar utmärkelsen Paul Harris Fellow. Utmärkelsen ges till de som utmärkt sig särskilt i arbetet för Rotarys ändamål.

De fyra som fick utmärkelsen är **Sten-Anders Karlsson**, **Ralf Johansson**, **Bengt-Olof Olofsson** och **Harry Karlsson**. (ke)

Annonsera i den tidning du själv läser!

UNDANBEDES

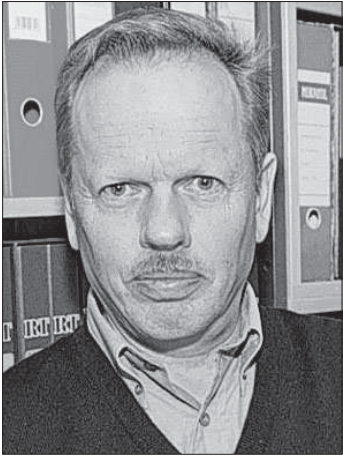
All eventuell uppvaktning

undanbedes

vänligen. Bortrest.

Alf Norell

Gratulerar 60 år

RALF GRANLUND

Namn: Ralf Erik Granlund.
Född: den 29 maj 1947 på Sottunga.

Bor: i Mariehamn.

Yrke: byggkonsulent på landskapsregeringens byggnadsbyrå sedan snart 20 år.

Intressen: Ralf Granlund mår bra när han umgås med sitt barnbarn, när han motionerar, dansar och sjunger i Mediskören Körglädje, som han sjungit med i sedan sju år, och får resa runt i Europa. Han vistas också gärna på stugan på Sottunga.

Familj: hustru **Ingemo**, barnen **Johanna** och **Magnus** med familjer. Barnbarnet **Lisa**, 2 år i Jönköping.
Födelsedagen: är bortrest.

Gratulerar 60 år

ANNELY FRIMAN

Namn: Doris Signe Annely Friman, född Öström.

Född: den 29 maj 1947 i Hammarland Bovik.

Bor: i Saltvik Ödkarby.

Yrke: sjukpensionär sedan 1995. Före dess arbetade hon som förman på Optinova sedan 1979.

Familj: make **Roland**, barn **Conny** och **Carita**, **Ann-Katrin** och **Tomas** med familjer. Sju barnbarn.

Intressen: trädgårdsskötsel, att umgås med familjen och goda vänner. Barnbarnen ligger speciellt nära hennes hjärta.

Födelsedagen: firar inte. Bortrest.

Bidrag för Sundsavlopp

■ Sunds kommun får bidrag av landskapet för tre avloppsprojekt i år.

Avloppsledningen till Slottssundets stugby får 9.000 euro i bidrag, utbyggnaden av avloppsnätet i Kastelholm och Tosarby 42.000 euro och den nya avloppsledningen till Ängens bostadsområde 4.500 euro. (ht)

Gratulerar 70 år

GUNNEL PERSSON

Namn: Gunnel Persson.

Född: den 30 maj 1937 i Sund Mångstekta.

Bor: på servicehemmet Tallgården i Sund.

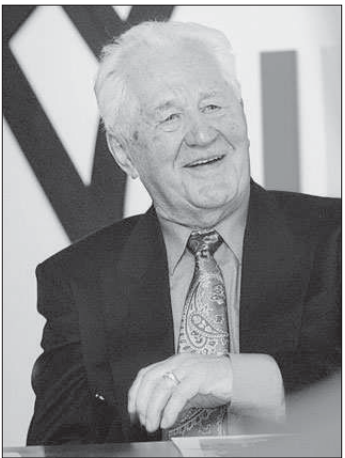
Yrke: pensionär.

Familj: en son.

Intressen: textilttryck, Mimosel, sångstunder, simning, är aktiv i föreningen för de synskadade.

Födelsedagen: firas med kaffe-bjudning på Tallgården den 30 maj klockan 14.00.

Gratulerar 90 år

GUNNAR HÄGGBLOM

Namn: Bertel Gunnar Häggblom.

Född: den 31 maj 1917 i Saltvik Hjortö.

Yrke: pensionerad överkonstapel, före detta riksdagsman.

Bor: i Saltvik Kvarnbo, **Familj:** hustru **Judith**, söner **Guy**, **Max** och **Bert**, med familjer. Nio barnbarn.

Födelsedagen: firas med öppet hus på restaurang Soltuna i Geta den 31 maj mellan klockan 14.00 och 18.00.

Sund-Vårdöbor på skärgårdsresa

■ Sund-Vårdö församling har företagit säsongens första friluftsgudstjänst.

Den ägde rum på Kristi himmelfärsdag i lugnt väder och strålände solsen. Hela 50-talet församlingsmedlemmar deltog. De samlades tidigt om morgonen i hamnen i Hummelvik för färd med skärgårdsfärja till Brändö Lappo och Kumlinge Björkö.

– På Björkö ägde något så ovanligt rum som en välsignelse av en fritidsstuga, berättar kyrkoherde **Juanita Fagerholm-Urch**, som höll i ceremonin. Alla 50 personer var välkomna in i den lilla stugan.

Sedan följde gudstjänst vid ungdomslokalen Klockkulla på Lappo där också församlingsmedlemmar ur Norra Ålands skärgårdsförsamling deltog. Sammantaget deltog ett 80-tal personer i gudstjänsten som leddes av kyrkoherde **Sirkka Liisa Enqvist**.

– Senare i sommar arrangerar vi fler friluftsgudstjänster ute i skärgården, säger **Juanita Fagerholm-Urch**. Alla är välkomna, men det är alltid bra att meddela församlingskansliet i förväg så vi vet hur många båtar som behövs. (ka-f)

Kom ihåg

■ ■ **Abs-Drama:** Drama- och teaterklasser tisdagar 4.6-25.6. Lärare Isabell Mattsson. Anmälan ABS 16 707, Isabell 15 887 eller isabellmattsson@hotmail.com.

■ ■ **Al-Anon:** Anhöriga och vänner till alkoholister, träffas på Margaretagården ALLA tisdagar och fredagar, kl 19.00.

■ ■ **Folkhälsans allaktivitetshus:** Stavgång måndagar kl 10.00 start vid huvudentrén. Stavar för utlåning finns! Sittidans tisdagar kl 11.00 i gymnastiksalen.

■ ■ **Folkhälsan:** Välkommen till Babycafé i Folkhälsans Allaktivitetshus fredagar, **OBS tiden!** kl 10.00-12.00. För dig som vill ta en fika/lunch med andra mammor, pappor och baby. Frågor och info: Tua tfn 040-564 05 00 el Maria tfn 0457-342 12 65.

■ ■ **Folkhälsan i Mariehamn:** Hallå där! Har du kommit ihåg att anmäla din 2-3-åring till höstens lekpark. Där får de leka med andra barn, att förbereda sej för ev. dagis och framförallt, så får de vara ute i friska luften. De trivs... så ring tel 14 777 må-to eller maila : folkhalsanimariehamn@hotmail.com Vi hörs väl?!

■ ■ **Fotoklubben Obscura:** Kom med på grillkväll till Mariehamns fritidsområde på Espholmen tisdag 29.5 kl 19.00. OBS platsen. Matkorg med. Kolla även hemsidan.Trevlig sommar.

■ ■ **Föreningen Sjöfararkapellet i Sjökvarteret:** Årsmöte tisdag 29.5 kl.19.30 i Sjökvarteret. Stadgeenliga ärenden.

■ ■ **Mariehamns församling:** Sångtexter för Babymusik våren 2007 och Klapp och klang våren 2007 finns att avhämta på församlingens kansli från 28.5

■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** Vi spelar boulé ute vid Svenska konsulatet måndagar och torsdagar kl 13.00-15.00.

■ ■ **Mariehamns Pensionärsförening:** Vårens sista Pensionärsradio måndag kl 28.5 kl 15.03. Tre teman: Karin Eklund berättar

om sin förening Vårt hjärta, Loffe Johns berättar om den nya minigolfbanan i Godby och Inga-Maj & Sven-Erik Heinonen berättar om hur det är att ha både egnahemshus och stuga då man blir äldre pensionär. Lasse Berghagen står för musiken och Rainer Johansson är redaktör.

■ ■ **Norra Ålands Pensionärer:** Sommarfest på Wirrans i Godby torsdag 14.6 kl 13.00. Vi äter lunch och den som vill spelar minigolf. Anmälan görs direkt till Wirrans,41 996, senast den 11 juni.

■ ■ **Psykodramagruppen:** Träffas söndag 27.5 kl 17.30 på Norragatan 17.

■ ■ **Skeppargården Pellas:** Årsmöte söndag 27.5 kl 19.00 i Skeppargården Pellas ladugård. Stadgeenliga förhandlingar.

■ ■ **Södra Lemlands Marthaförening:** Städtalka på Solkulla tisdag 29.5 kl 09.30.

■ ■ **Tengsöda-Långbergsöda byalag:** Årsmöte söndag 3.6 kl 13.00 hos Östergårds. Välkomna!

■ ■ **Teaterföreningen i Mariehamn:** Årsmöte fredag 1.6 kl 19.00 i restaurang Nautical, Styrelse- (Kaptens-) rummet. (Styrelsen samlas kl. 18.00). Stadgeenliga förhandlingar. Välkomna! Styrelsen

■ ■ **Vessingsboda byalag:** Kronbindning i gamla Nybonds lördag 2.6 kl 12.00. Välkomna.

■ ■ **Visans vänner.** Medlemsträff med knytkalas, lördag den 26.5 kl 19.00 hos Ecki Söderdahl, Knappstenvägen 7.

■ ■ **Vårt hjärta/Hjärtebarnen:** Välkommen hela Hjärtebarnsfamiljen till Sommardag på Lemböte lägergård söndag 3.6 kl 10-ca 19.00 och upplev massor av lek och glad samvaro, ordnade måltider och efterfrågad info, tips och erfarenheter av Hjärteförälder Marina Håkans. Avgift för icke medlemmar/vuxna 10 euro. Alla barn gratis. Anmäl senast 30.5 till Sussi, Handicampen kontorstid 527 360 och till Annette 0457 5958 533 före kl 08 och efter 16.

Den 14 maj föddes denna kille, som ska heta Axel, på Södersjukhuset i Stockholm. Han vägde då 3.860 gram och var 51 centimeter lång. Föräldrar är Fredrik Lundmark och Johanna Jahrén. Familjen bor i Stockholm Södermalm, men mamma Johanna är hemma från Åland.

Foto: PRIVAT

■ ■ **Vårt Hjärta/Strokegruppen:** Kom med onsdag 30.5 kl 18.00 då Finlands neurologiska handikapporganisationer besöker HandiCampen och samtidigt docent Vappu Viemerö från Åbo Akademi föreläser om "Ett bra liv - kvalitet i vardagen oberoende av handikapp och sjukdomar".

■ ■ **ÅBSK:** Sista anmälningsdag, till lydnadsprovet 13.6 i Jomala, Torp är 30.5. Överdomare är Kari Kielo. Anmälan till: Jessica Falck, Berggatan 7, 22100 Mariehamn tel. 15 078,0457 374 9731. OBS! Kom ihåg tävlingsträningstillfället 6.6 på plan kl 19.00. Ingen anmälan behövs.

■ ■ **Ålands Natur och Miljö:** Vårtalka och plantbyte i Villaträdgården Tusenskönan tisdag 29 maj kl 18.00. Tillsammans med Ålands Trädgårdsförening håller vi en plantbytardag med vårrensartalka i Tusenskönan.

■ ■ **Ålands reumaförening:** Trivseldag ute på Lemböte lägergård måndag 28.5. Bussen avgår från bussplan kl 12.30 och hem igen ca kl 17.30.

■ ■ **Ålands vallhundsklubb:** Vallhundskursen börjar den 28.05 kl 19.30 hos Lena Klingberg. Kontaktpers. Mia Söderdahl, tel: 0457 525 39 91.

■ ■ **Ålands vallhundsklubb:** Vallkurs med instruktör från Sverige: Joel Svensson. Plats: Olle Numelin, Lemland, skyltat från Söderby. Tid: 11-12.06.07 kl. 09-16. Pris: 50€/hund+förare/2dagar, exkl.mat (begränsat antal platser). Bindande anmälan. 10€/åhörer inkl. kaffe+bulle. Anmälningar/förfrågningar till Berit Sjöberg, tel: 0457 530 11 46, eller Sussi Finerman-Olin, tel: 040 051 56 97. Sista anmälningsdag: 28.05.

■ ■ **Östra Saltviks marthaförening:** Vårt möte med plant- och blomsoktsauktion hålls tisdag 29.5 kl 19.00 i Mariagården. Medlemmar och övriga intresserade välkomnas.

■ ■ **ÖSUF:** Kronbindning på Högtomt söndag 27.5 kl 18.30. Sista gången.

Smarta tips för flyende slantar

Fråga: Hur skall vi göra för att få pengar över? När räkningarna är betalda blir det inte så mycket över.

Tre barns familj

Svar: Jag har sedan år 2000 fört bok över vad vi kostar i vårt hushåll. Det gör jag för att det är intressant att se vart pengarna egentligen tar vägen och för att det är lite sport att försöka få kostnaderna lägre månaden därpå.

April, juli och december brukar bli värst för då är det påsk, semester och jul.

Budgetlista

Min lista är uppdelad i huslån, olja, vatten, el, renhållning, alla försäkringar skilt för sig, hushåll, (innefattar mat, blöjor, toapapper, schampo, kattmat med mera), medicin, bil, hushåll, (presenter, diskmaskin, blommor med mera) och så alla barn skilt (deras kläder, hobbyer, månadspengar och annat).

Från och med mars i år sätter jag upp listorna på kylskåpet så att alla i familjen kan se vad allt kostar. De tycker att det är kul att jämföra samtidigt som de blir medvetna att pengar "inte växer på träd". Fast det tror de ändå. Dessutom blir det spontana diskussioner om hemmets ekonomi överlag.

Kalla fakta

Om pengarna bara rullar och man varje månad behöver låna, äta gröt två veckor före nästa lön eller om Visaräkningen alltid slår benen undan familjen behöver man sätta sig ner och fundera lite. Det är inte alltid lätt att själv komma underfund med varför just vi alltid är utan pengar så en lista, svart på vitt, med inkomster och alla fasta utgifter ger en bra bild över hur mycket man måste spara för att klara sig. Kundrådgivare på bankerna kan hjälpa och det kan vara bra att ha någon utomstående som ser över det hela.

Familjesammansättningar idag med mina, dina och våra barn kan vara en knepig sits för många. Ha klara regler

vem som betalar vad så slipper ni en massa tjafs. Det blir extra jobbigt om någon har ett ex som vägrar till exempel att betala underhåll, eller som tror att barn kostar gratis. Hos oss har vi löst frågan med skild ekonomi för alla inblandade vuxna. Jag får underhållen och barnbidragen. Jag vet vad jag har att röra mig med, betala räkningar för och köpa barnkläder för. Extra barnutgifter diskuteras med respektive fader.

Spara

Man kan minska på de fasta kostnaderna genom att införa nya vanor vilka naturligtvis alla i familjen skall bli medvetna om och sträva till, stor som liten.

Jag morrade åt familjen och mig själv om att släcka lampor, tv:n, datorer, hänga ut tvätt och dra ner temperaturen i tvättmaskinen, då det går, från 60 grader till 40 grader. Vår elräkning var i februari 157 euro och nu i maj 106 euro. Visst det är ljusare ute nu, men i alla fall.

Vatten kostar mycket pengar. Minska på åtgången genom att stänga av så ofta som det går. Vid tandtvätt, schamponeering i duschen, dusch istället för bad, spara regnvatten till trädgårdsbevattning, skölj disken i balja med mera.

Matkostnaderna kan sänkas kraftigt om man tar det billigare alternativet av en produkt istället för det dyra. Gör inköpslista på vad ni verkligen behöver och planera maten någon vecka på förhand. Handla inte när du är hungrig.

Barnkläder kan gå i arv, köpas på second hand eller köpas på rea med framförhållning.

Vi har turen att ha bekanta som "överöser" oss med barnkläder så de fyra sista barnen ärver det mesta. Jag har alltid haft som princip att tonåringarna inte skall lida, klädmässigt, för att de har många syskon. Med det menar jag att när barn är små så bryr de sig inte om märken och olika stil. Det här blir viktigt under en period i tonåren så jag tycker

att deras kläder får kosta lite mera om så behövs. Däremot så har cyklar, datorer och "musikapparater" betalats av barnen själva.

Smartha tips

Lite tips från Marthorna igen, Smartha tips utgiven av Finlands svenska Martha förbund. Se över följande:

- resor, kan man samåka eller cykla?
- är bilen vi har för dyr i drift?
- är värmen inomhus för hög? Kan vi ha en tröja eller tofflor istället?
- baka själv.
- vädra kort men effektivt.
- basgarderober, är den fiffig? Lätt att kombinera?
- finns det en buffertsumma för oförutsedda "katastrofer", bilreparation, söndrig tvättmaskin?

För x antal år sedan fastnade jag i olika köpkort hos affärer i Åbo.

Det är billigare i Åbo och det blev lätt att jag köpte för mycket och för säkerhets skull och det kan vara bra att ha. Räkningarna kom varje månad med lite ränta och jag hade alltid förbrukat lönen på förhand. Jag lånade pengar och betalade bort alla skulder och klippte korten. Man lockas lätt till att istället för bonuskort skaffa sig köpkort.

Flyende slantar. Far pengarna bara iväg? I Hemmatipset i dag ges goda råd om hur man får familjens slantar att räcka lite lite längre.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Jag skaffade också ett separat bankkort och ett separat Visakort vilket gör att det inte är lika lätt att säga "Visa", när

expediten frågar efter bank eller Visa.

Är man livsfarlig för sig själv vad gäller kortköp så rekom-

menderar jag kontant köp. Prova och se om inte för annat så för att det är kul.

Tina

Jomalaelever på utbytesresa

Sjätteklassister från Vikingaåsens skola i Jomala har nyligen varit på utbytesresa till Östra Åby Friskole i Skårup på Fyn i Danmark.

Vikingaåsens utbyte med den danska skolan har fortgått sedan år 1986 och följer fortfarande samma mönster. Skolorna förbereder elevernas möte genom brevkontakter som kulminerar med en veckas vistelse för Vikingaåsens elever på Fyn och några veckor senare med svarsvisit av de danska eleverna på Åland. Årets resor var förlagda till vecka 19 och 21 och förlöpte, enligt föreståndaren **Bernt Isaksson** vid Vikingaåsen, väl.

Till tjugoförstaårsjubileet i fjol sammanställdes en jubileumsskrift som finns tillgänglig på internet under adressen: <http://www.oesteraabyfriskole.dk/jubi/jubi.pdf>. Skriften, som berättar mer om utbytesaktiviteten, kan också nås via Jomala kommuns hemsida (www.jomala.ax). (JK)

I Danmark. På resan till Fyn stannade Jomalaeleverna till i Köpenhamn där man bland annat besökte drottningens Amalienborg.
Foto: BERNT ISAKSSON

100 ord
från din förening
redaktion@nyan.aland.fi

ÅLAND SYNSKADADE

Åland synskadade välkomnar till årets sommarresa som går till Sverige och Norge, Oslo den 6-9.8.2007. Övernattning sker samtliga nätter i Strömstads Hotell Laholmen. Sista anmälningdagen är den 6 juni 2007 så skynda er att anmäla er till HandiCampen vardagar mellan kl 9-15 på telefonnummer 527 360. Information ges också av **Petra Prinkkilä** telefonnummer 28 075 eller per mail petra.prinkkila@eckerolinjen.fi

Klart för sänkt tak vid ÅHS

Republikens president har nu godkänt landskapslagarna som gör att Åland kan ändra grunderna för avgifter till Ålands hälso- och sjukvård, ÅHS. Landskapsregeringen har därför beslutat att det nya systemet börjar gälla från och med den 1 januari 2008.

Enligt lagtingets beslut införts då ett högkostnadstak inom ÅHS på 300 euro per år. För unga och personer över 65 blir taket 125 euro. (as)

THE GREATEST BATTLE LIES WITHIN.

SPIDER-MAN 3

www.spiderman3.fi

BIO SAVOY Lördag-onsdag kl. 19.30
- F13 - 7,50€

Nytt aggregat ska mata värmeverket

Välkomnar trädklippare. Kristoffer Karlsson, entreprenör, Taru Pietilä, skogsbruksingenjör, Mårten Wennerström, entreprenör, Joakim Blom, vd vid Ab Skogen och Folke Engblom, vd vid Ålands skogsägareförbund anser att det nya aggregatet är ett nyttigt tillskott i det åländska skogsbruket. Foto: ANDERS SIMS

Beredskapen höjs för den dag nästa år då det stora värmeverket i Mariehamn tas i bruk.

Företaget Skogsnissarna Ab har investerat i en maskin som både klipper träd och plockar upp dem.

För att mata det hungriga värmeverket krävs en utökad produktion av flis och då är det bra om man på ett snabbt och effektivt sätt kan röja bort mindre träd i de åländska skogarna. Entreprenörerna Kristoffer Karlsson och Mårten Wennerström är beredda att på sig en stor del av det arbetet i och med sin investering i ett nytt aggregat till den ett år gamla skogsmaskinen.

Sedan tidigare finns aggregat som klipper av träd, men inte som i samma svep även tar reda på de avklippta träden. Det arbetet brukar skötas av en annan maskin. Fördelen med ett aggregat som klipper istället för sågar är att man slipper eventuellt krångel med kedjan. Nackdelen är att den hydrauliska klipparen

inte klarar av stammar som är tjockare än 25 centimeter i diameter.

Letar uppdragsgivare

När Kristoffer Karlsson demonstrerar maskinen klipper han och greppar tre till fem träd åt gången. När maskinen är fullastad kör han iväg och lastar av en bit längre bort. Virket ska nu vila en tid innan det flisas och blir till värme.

Entreprenörernas och Ålands skogsägareförbunds förhoppning är att många skogsägare ska anlita Skogsnissarna. Ersättning till skogsägarna blir noll euro och noll cent, men de får sin skog gallrad och röjd.

– Vi har en del uppdragsgivare redan nu, men vi hoppas på fler.

Skogsägareförbundets vd Folke Engblom hoppas att ett framtida röjningsstöd ska ge skogsägarna en starkare vilja att tunna ut sina skogar.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Sågar inte. Det nya aggregatet klipper av små träd, eller sly, och kan även gripa och slänga upp dem på skogsmaskinen.

Foto: ANDERS SIMS

”Energistödet är inte viktigt”

Det omstridda energistödet för avverkning av ungskog är inte speciellt intressant för skogsägarna, enligt Ålands skogsägareförbunds vd Folke Engblom.

Men någon form av stöd behövs för att få fram mer energivirke.

Som Nya Åland tidigare be-

rättat är skogsbolagen arga på näringsministern Jörgen Strand (fs) för att han inte anstränger sig för att ge de åländska skogsägarna samma stöd som ges i riket. Strand menar å sin sida att ett energistöd av den typen på Åland riskerar att hamna i de två skogsbolagens fickor, eftersom de har möjlighet att pressa priset

på energivirke så att stödet inte blir till någon nytta för skogsägarna.

Ålands skogsägareförbunds vd Folke Engblom tycker att det är viktigt med stöd så att skogsägarna gallrar ut ungskog, men energistödet är inte speciellt viktigt.

– Jag förstår inte varför det blev en så het politisk fråga. Det finns andra bi-

dragsformer som kan täcka upp för energistödet.

Vilka då?

– Landskapsregeringen skulle kunna utöka budgetmedlen för bidrag till röjning av skog. Man behöver inte fråga Bryssel innan man ger ett sådant stöd.

ANDERS SIMS

Datamontör. Som 19-åring gick Håkan Hagström yrkesskolan som en av de allra första utbildade datamontörerna på Åland. Arkivfoto: RIKARD JÄRVINEN

Datanörd blev dataingenjör

Dataakuten i Godby. Vem kommer ihåg den?

Håkan Hagström var en av killarna bakom företaget. Han var också en i den allra första kullen datamontörer som lämnade Yrkesskolan för tio år sedan.

I dag då? Han konfigurerar basstationer i 3G-nätet för ett jätteföretag.

Håkan Hagström, 29 år i dag, verkar först förvånad och lite blyg när Nya Åland ringer och frågar vad han haft för sig de senaste tio åren. Sedan ”pratar” vi via e-post. Då flyter det på bra. Det märks att det är detta nya sätt att kommunicera som passa honom bäst.

1997 gick han ut Ålands yrkesskolas linje för datamontörer.

– Det här är bara början av dataåldern, spådde lärare Folke Lindholm.

Så rätt han fick.

”Reparera saker”

13 killar var de i klassen.

– Kanske beror det på att det oftast är killar som sitter och skruvar på datorer. Men det blir säkert ändring på det i framtiden, skrev reportern Rikard Järvinen.

Ordvalet när det gällde datorer låter lätt töntigt i dag:

– Att lägga till, ta bort och reparera saker till datorer är bara en del av vad de har läst sig. Till utbildningen hör även kunskap inom olika operativsystem till PC:n, som DOS och Windows, samt även Macintosh. Att koppla modem och nätverk är inte heller något problem för killarna.

Så lät det.

Familjefar

Företaget Dataakuten startade Håkan Hagström tillsammans med Fabian Lundgren. Men Dataakutens historia blev inte långvarig. Efter bara tio månader lades företaget ner.

– Kundunderlaget i just Godby var väl inte tillräckligt stort just då, säger Håkan Hagström i telefon, på tillfällig arbetsresa i Sverige.

Han är i dag anställd vid Sony

I dag, är samme Håkan Hagström färdigt utbildad dataingenjör och familjefar bosatt i Ekenäs. När har ska berätta vad han arbetar med måste han förklara sig ett par gånger. Porträttet har han tagit själv, med mobiltelefon förstås.

Foto: HÅKAN HAGSTRÖM

Ericssons Ab i riket och bosatt i Ekenäs. I fjol somras gifte han sig med sin Lotti. I familjen ingår hennes dotter på 11 år samt två pojkar, 5 och 3 år.

– Det är full rulle därhemma, konstaterar han.

Håkan Hagström växte upp i Sund och Mariehamn. Han har sina föräldrar på Åland och besöker landskapet ett par gånger årligen. Han har kvar sitt mobilnummer i den åländska telefonkatalogen.

Konfigurerar?

Efter äventyret med Dataakuten studerade han vidare i Ekenäs och blev småningom dataingenjör.

– Visst har det ändrat mycket inom dataområdet på tio år, säger han.

Det är i första hand telekommunikation som sysselsätter honom numera. Detta att han konfigurerar basstationer i 3G-nätet, vad betyder det egentligen?

– Man kan säga att jag förbereder för att man i mobiltelefoner ska kunna arbeta mer med rörliga bilder, se på tv till exempel, säger han.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Östersjöfonden:

I kväll firas vinnarna

Östersjöfondens pristagare premieras i kväll med pompa och ståt på Självstyrelsegården.

Miljökonsekvensforskning, östersjölobbning och ekologisk skolmat belönas.

I går fick Östersjöfondens pristagare – docent **Lars Landner**, **Klas Hjelm** från Svenska Naturskyddsföreningen och skolköksföreståndaren **Maj-Gun Sjöberg** – presentera sitt miljöarbete i ett seminarium om positiva skyddsåtgärder för Östersjön. I publiken satt bland andra EU-parlamentariker **Henrik Lax**, som kunde kommentera vilken plats östersjöfrågorna får i Bryssel..

Lars Landner, som tilldelas den största prissumman på 12.000 euro, är forskare från Sverige. Han har utvecklat metoder för att mäta hur industrin påverkar miljön. Fokus har framför allt legat på skogindustrins miljöeffekter.

Till skillnad från många andra vetenskapsmän har Lars Landner hela tiden haft ett nära samarbete med politiker och företag. Det här har gjort att hans forskning också fått praktisk tillämpning, vilket prisjuryn framhåller.

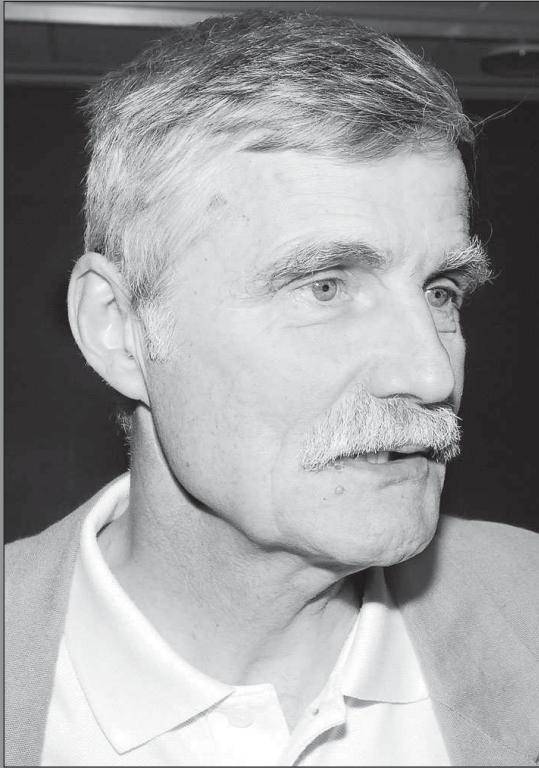
– Jag har inte bestämt mig helt säkert vad jag ska göra med pengarna. Jag har funderat på att grunda någon form av fond för unga forskare som behöver hjälp för att komma i gång. Det är ont om sånt i dag, säger Lars Landner.

Politisk påtryckning

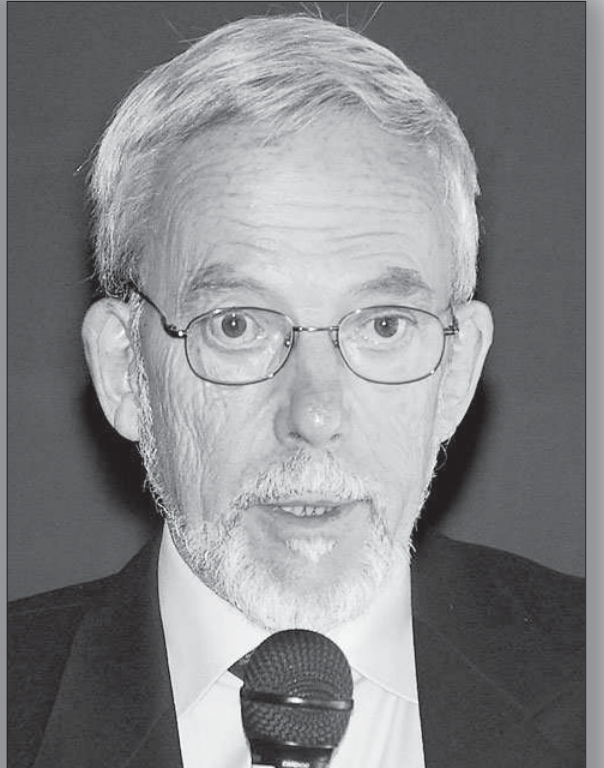
Svenska naturskyddsförening-

Ekologisk mattant. – Det här är ett erkännande för det jag gjort, säger den sympatiska Maj-Gun Sjöberg. Hon hoppas kunna använda vinstpengarna (3.000 euro) till att åka runt till andra skolor som också arbetar ekologiskt för att samla nya idéer.

Miljölobbare. Klas Hjelm vill nu satsa på att lobba för östersjöfrågor i de baltiska länderna.

Forskare. Lars Landner är ett positivt exempel på en forskare som lyckats omsätta sin teoretiska forskning i praktisk nytta genom att samarbeta direkt med politiker och företagare.

en, under helgens festligheter representerad av Klas Hjelm, får det andra priset på 8.000 euro för sin kampanj ”Livrädda Östersjön”. Kampanjen har försökt väcka beslutfattarnas och allmänhetens kännedom om miljöproblemen kring Östersjön.

Den stora uppmärksamhet som miljö- och klimatfrågor fått under det senaste året är Klas Hjelm något kluven till.

– Det finns en risk att det

blir en konflikt mellan två miljömål. Att kampen för att skära ner koldioxidutsläppen tar över.

Prispengarna kommer att användas till fortsatt kampanjerande. Nu med fokus på de övriga länderna kring Östersjön.

Kämpat flera år

Om de två första pristagarna representerar forskningen och politiken, så representerar den

tredje verkligheten. Maj-Gun Sjöberg, som är skolköksföreståndare i Strandnäs skola, har i många år kämpat för att göra skolmaten så ekologisk som möjligt, vilket hon också lyckats med. I dag använder skolan 80 procent ekologiska råvaror.

– Jag är uppväxt på en liten gård på Föglö, så det ekologiska odlandet har varit med sedan barnsben, säger Maj-Gun Sjöberg som påpekar att

priset egentligen går till hela kökspersonalen.

Fin fest

Östersjöfonden, som grundades av **Anders Wiklöf**, har i 17 år delat ut över en halv miljon euro i prispengar till forskare, miljöaktivister och organisationer som på ett eller annat sätt gjort en insats för en renare Östersjö.

I kväll firas den ståtliga kvällsfesten på Självstyrelse-

gården. På programmet står bland annat sångframträdande av tenoren **Dan Karlström**.

– Jag ser fram emot kvällen. Det ska bli jättespännande, säger Lars Landner.

JENS FINNÄS
jens.finnäs@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
foto@nyan.ax

Finurligt, Petronella

Petronella Wester gästar Mariehamn med gemytlig krogshow.

Nya Åland gillar.

Vi har blivit vana att se henne på teaterscenen, bland annat som Karin Månsdotter i Krona i bo-jor på Kastelholms slott. Men i går kväll fick Åland se **Petronella Wester** bakom mikrofonen uppbackad av en kvartett skickliga musiker på Hotell Pommern.

”Sånger från en hemlig trädgård” heter hennes krogshow som under våren framförts på Casinoteatern i Stockholm. Vad den ”hemliga trädgården” är vägrar hon avslöja.

– Det kan jag inte tala om. I så fall skulle den inte vara hemlig.

Mysigt

Inramningen på Hotell Pommerns restaurang är närmast perfekt. Största delen av publiken på närmare 50 personer har precis avnjutit middag och tömmer i sakta mak sina vinflaskor. En del har beställt in efterrätt och kaffe.

De svängiga jazztonerna smakar bra till kaffe. Texterna är harmlöst smålustiga. Det är omöjligt att inte smittas av Petronellas breda leende när hon sjunger att ”i dag är en bra dag, i dag är en fest”. Musiken beskri-

Dessert. Vad ackompanjerar väl ett vinglas efter maten bättre än en lättsam, proffsig krogshow.

ver hon själv som en blandning av bossa, jazz och vispop.

Det är uttryckligen frågan om en show snarare än en konsert. Musiken varvas med lättsamma och sammanbindande mellan-smack. Här kommer skådespelarbakgrunden till sin rätta. Hon blir inte så påtvingat lustig som många av hennes ståuppkollegor. Snacken är genomtänkta och genuint roliga, som när hon berättar om hur hon fastnar i bilen med en bebis i magen på Ålandsfärjan.

Sommarårlänning

Petronella Wester bor i Sverige,

men har ända sedan barnsben varit sommarårlänning. Sommarhuset finns i Saltvik Glosholm. Morfar **Nils Lindfors** kommer från Åland. Med åren har det blivit en rad olika scenframträdande på Åland. Nu senast i julshowen ”Nu är det jul igen”.

För den breda allmänheten har hon dels blivit känd för sin roll i tv-såpan Vita lögnar, dels som dotter till **Lill Lindfors**. Hon har i flera intervjuer bedyrat sin professionella självständighet gentemot modern, trots att många dragit paralleller när hon nu satt upp sin egen krogshow.

Glädjeförmedlare. Petronella Wester säger att det är personliga tankar, reflektioner och drömmar formar showen. I så fall kan jag inte dra slutsatsen någon annan slutsats än att hon måste leva ett rätt trevligt liv.

Visst kan man förstå att Petronella Wester vill stå på egna ben. Men släktdragen lyser ohjälpligt igenom på scen – dock enbart i positiv bemärkelse. Den där småfinurligheten som genom åren varit så karaktäristisk för mamma Lill har helt tydligt gått i arv. Den är genomgående

i både musiken och mellan-smacket. Gång på gång märker jag att jag vill använda just ordet ”finurlig” för att beskriva det jag ser och hör.

För jag gillar det jag ser och hör. Därmed kan jag bara avundas alla dem publiken som i lugn och ro får låta showen sjunka in

medan vinflaskorna töms, utan att behöva fundera på någon deadline.

JENS FINNÄS
jens.finnäs@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
foto@nyan.ax

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Till begreppet ”kultur” hör också konflikter. Frågor om vad man skall satsa på. I det mötet kan nya saker skapas.

CHRISTOFFER TAXELL I ÅU

Historisk by i Kastelholm

Landskapregeringen får idéskiss av Tor Kudinoff

Medeltida tornerspel, smeder och andra hantverkare i arbete, skeppsbygge nere vid stranden där också en medeltida badstuga ligger.

Det är bara något av innehållet i den idéskiss för en historiska by i Kastelholm som Tor Kudinoff och Gustav Vasa-dagarnas vänner inom kort skall överlämna till landskapregeringen.

När Nyan träffar företagaren och Gustav Vasa-dagarnas allt i allo Tor Kudinoff vid Kastelholms slott är han noga med att framhålla att byidéerna inte i första hand skall nytta honom personligen.

– Det handlar om investeringar för hela Åland, understryker han.

Förslagen kunde förverkligas antingen av ett särskilt företag eller av en stiftelse i samarbete med landskapsregeringen, hantverkare, företag och turistmyndigheter.

Övertygad är han dock om att det måste ske en utveckling. För Gustav Vasa-dagarna i sin nuvarande form finns det en gräns.

Det som ligger till grund för de idéer som Kudinoff nu för fram är erfarenheterna från Gustav Vasa-dagarna, men också intryck från besök på Bornholm med dess medeltidscenter samt medeltidsveckan i Visby.

– Varför skulle vi inte klara av detta när man gör det på Bornholm och på Gotland, säger han.

Upplevelsecenter

I den idéskiss som Kudinoff sammanställt är visionen att det skall skapas ett ”historiskt upplevelsecenter” norr om slottet, på den åker som ligger väster om vägen ned mot sundet och bron. Landskapet äger här sju hektar mark, vilket enligt Kudinoff ger förutsättningar för att skapa en historisk by med slottet i bakgrunden. Besökarna skall kunna ta ett steg in i den åländska historien och uppleva den genom att delta och själv få prova på...”

Den historiska byn är tänkt att placeras in i tiden mellan medeltid och 1500-tal.

I etapper

På området – som byggs ut i etapper – skulle bland annat finnas:

Bymiljö. Här, på landskapets mark med slottet i bakgrunden, vill Tor Kudinoff se en historisk upplevelseby växa fram.

■ Ett historiskt värdshus med modell från Oude Hansa i Tallinn, vikingarestaurangen Harald i Åbo och Bornholms stormansgårds gille.

■ Möjligheter till ”historisk övernattningsverksamhet” i byn för en busslast besökare. Detta för att kunna bygga upp konferens-, lägerskole- och upplevelselägerverksamhet.

■ Hantverksbodar, som skulle ge en känsla av en levande by med försäljning av olika historiska hantverksprodukter.

■ Specialbodar med smide och annat hantverksarbete där besökarna också kunde få möjlighet att själva prova på. Eftersom kryddor var viktiga i det medeltida livet skall det bland bodarna också finnas en kryddbod och även ett krukmakeri.

■ Ett skeppsvarv nere vid stranden skulle anknyta till den skeppsbyggnadsverksamhet som förekom under slottets storhetstid. Man kunde, i samarbete med lokala skeppsentusiaster, bygga en 1400-tals kogg, som senare skulle användas för seglatser i Slottssundet och på Lumparn.

■ ”Den våldsammare historien” kunde åskådliggöras genom att besökarna vid en skyddad

banan skulle få prova på att skjuta med pilbåge och armborst och bekanta sig med kopior av bland annat hankanoner, hakbössor och luntbössor.

■ En tornerplats med bana och läktare för publiken skulle anläggas. Banan kunde också användas för andra evenemang.

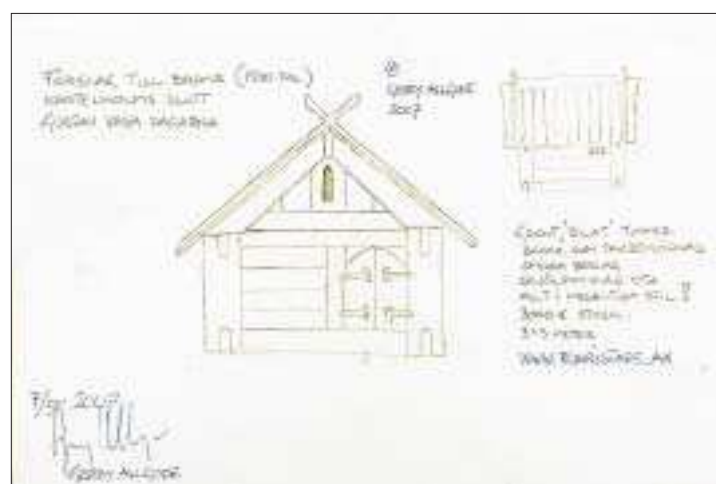
■ Ett medeltidsbadhus vid stranden skulle bjuda besökarna på ångrum, massiva badbaljor och bastur.

■ Fem bröders kapell skulle vara enplats för andakter, men också ge besökarna information om religionsutövning under olika historiska perioder.

■ En tingsplats med en tingssten kunde användas både för teaterframträdanden, föreläsningar och möten. Teater skulle också kunna levandegöra historien på andra platser inom området. En straffplats med galge, stupstock, skamstock, påle för prygel, stegelhjul och plattform för häxbränning (med säkerhetsarrangemang), nämns också som miljö för historiska pjäser.

■ Barnaktiviteter skulle ordnas inom en mängs olika områden där barnen skulle få prova på livet under andra tidsperioder.

■ En djurgård med hästar, kor, får, getter, ankor och höns skulle också ingå, liksom en hummelgård och en fiskdam.

Bodar. Gerry Allgode har har ratt ett förslag till hantverksbodar för Gustav Vasa-dagarna.

Dessutom skulle en liten medeltidsåker odlas med gamla jordbruksmetoder och historiska redskap.

Något året runt

I framtiden skulle verksamheten i den historiska byn kunna pågå året runt i någon form, med högsåsong i juni-september, skolverksamhet i april-maj och oktober, konferenser, upplevelsegrupper och särskilda evenemang också på andra tider.

Tor Kudinoff betonar att det är fråga om en idéskiss och att man nu vill se hur landskapsre-

geringen reagerar på förslagen. Sunds kommun har också fått en kopia.

– Allt skall naturligtvis också göras i samförstånd med musei-byrån. Det är mycket viktigt att det blir rätt, betonar han.

Bodar nästa år?

Oberoende av hur det går med idéskissen så genomförs årets Gustav Vasa-dagar på den gamla platsen söder om slottet den 13-15 juli i sommar. Till sommaren 2008 hoppas man kunna ta i bruk tre hantverksbodar byggda enligt en modell som **Gerry Allgode** ritat och som också kunde koma i fråga i en framtida historisk by.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

En konsert med slagverk

ges i Ålands musikinstituts sal i dag, lördag, kl. 15, berättar **Tomas Lindberg** som sedan i fjol är slagverkslärare vid institutet och även spelar med i konserten.

De som spelar i konserten är Fable slagverkskvartett som är en slagverksensemble med sitt ursprung i Kungl. Musikhögskolan i Stockholm. Gruppen bildades inför en slagverkstävling i Luxemburg 2004 och har gjort konserter bland annat i Stockholm på Sjöviks folkhögskola samt framträtt på ett stort internationellt slagverkskonvent i Paris där gruppen även medverkade på en konsert med den kända svenska slagverkensemblen Kroumata.

Gruppen består utöver Tomas Lindberg, Arvidsjaur, av **Pontus Langendorf**, Härnösand, **Ulf Strömqvist**, Härnösand och **Mikael Nilsson** från Sundsvall.

– Ett viktigt inslag i Mariehamn är också att vi kommer att hålla en Masterclass för musikinstituts slagverks-elever på söndag kl. 15. Vi hoppas att detta ska inspirera eleverna samt ge en bild av vad man kan göra som slagverkare, säger Tomas Lindberg. □

Barnteaterklubben i Jomala hade

avslutning på onsdag kväll med pjäsen ”Vadåskärmen” av **Jean Bolinder**. Drygt femtio föräldrar och syskon såg föreställningen som övats in under våren. Klubben startade i höstas och tio barn i åldern 8-12 har deltagit i verksamheten som är ett samarbete mellan Fritidsnämnden i Jomala, Ålands Ungdomsförbund och Odlingens Vänner i Jomala, berättar **Ulf Schröder** som fungerat som instruktör, regissör och även bearbetat pjäsen. De som medverkat i klubben är: **Alma Henriksson, Elvira Jansson, Julia Jansson, Ida Jonsson, Sandra Mattsson, Isabelle Törneros, Tim Höglund, Viktor Karlsson** och **Filip Westergård**. □

Konst utan kompromiss

arrangerar i samarbete med Ålands konstförening en workshop för ungdomar i åldern 12-17 år i dag, lördag, och i morgon, söndag, från kl.10 i parken bakom Mariehamns Stadsbibliotek. Workshopen skall inspirera ungdomarna genom att föra diskussioner om offentlig konst och de olika möjligheter som finns. Den skall ge unga chansen att uttrycka sina tankar på ett genomtänkt sätt och uttrycket sker genom att tillsammans skapa en mur, ett konstverk på en offentlig plats.

Konstverket öppnas för allmänheten på söndag, den 27 maj, kl. 14. □

Rykande ...

färsk!

Spännande läsning till helgen

25,90

MARIEHAMNS BOKHANDEL

Torggatan 14, tel 19 745
Öppet: vard 9.00-17.30,
lörd 9.30-14.30

Nordiska ministerrådet och Nordiska kulturfonden
informerar om förnyat

Nordiskt kultursamarbete
onsdagen den 30 maj kl. 19.30 i Lagtingets auditorium

Avdelningschef Tore Aas Hanssen och specialrådgivare Riitta Heinämaa från Nordiska ministerrådet:
- Om Kulturkontakt Nord och Ministerrådets nya tema-program samt hur professionella kulturutövare ansöker.
Rådgivare Thomas Heikkilä, Nordiska kulturfonden:
- Om Nordiska Kulturfondens stödfunktion för enskilda, föreningar och professionella.

Ålands
landskapsregering

Kaffeservering.
Alla välkomna!

norden
Nordens Institut på Åland

**Välkommen med i föreningen
Önningebymuseets vänner r.f.**

Betala medlemsavgiften om 15 euro till ÅAB 660100-1184332 så kommer medlemsbrev och -kort på posten.

Obs! Ange adress i girots meddelandefält!
För mer information ring Kjell 0405533804

Serier hans stora passion

När Rauli Lehtinen riktigt vill njuta lägger han sig i ett skönt skumbad med ett gott seriemagasin. Att den aktade veterinären har en passion för serier är något som alla nog inte vet. Han ligger lite lågt med sitt intresse. Alla förstår inte att serier också är kultur.

Njutning. Skumbad med serieläsning unnar sig Rauli Lehtinen emellanåt. Här har han valt att ta med sig "Vrak-mysteriet" i karet.
Foto: OLIVER LEHTINEN

– Att läsa serier anses inte riktigt fint, men det är ju skillnad på serier och serier. Serier täcker hela fältet med samhällsfrågor, historia och filosofi. Många av de serier som görs i dag är faktiskt riktade till vuxna.

När Nyan träffar Rauli Lehtinen hemma i Östernäs leder han oss först in i en skrub i husets nedre våning där han har hyllor med serier från golv till tak. Hur många det är har han aldrig räknat, men det bör handla om minst tusen volymer. Och ändå har han genom åren gjort sig av med en del och också blivit kräsnare när det gäller inköp av nytt.

Tintin och Shakespeare

På ett bord i vardagsrummet har han brett ut ett antal magasin ur samlingen. Här finns allt från Tintin och Tarzan till Shakespeare i serieform. Mycket av det han numera samlar och läser är album av kända nordiska och europeiska serietecknare.

Han ser också klara skillnader mellan europeiska och amerikanska serier.

– De europeiska är mera seriösa, de har ett annat djup och bygger inte bara på action. Ofta har det också hänt att serier som man slutat ge ut i USA har tagits över av europeiska utgivare och då fått ett lite annat innehåll. Gäller det vildavästernserier så betonar man i Europa mera den orättvisa behandlingen av indianerna. Buffalo Bill är inte hjälte utan snarare en skurk som bidrog till att utrota bisonoxen.

En westernserie, som länge funnits bland Lehtinens favoriter är "Tex Willer", också den numera gjord i Europa.

Men hur började det hela? Läste du mycket serier som barn?

– Jag läste överhuvudtaget mycket – också böcker. I skolan var mina favoritämnen historia och religion medan jag inte var så förtjust i matte och – minst av allt – gymnastik.

Ett utmärkt ställe för läsning av både serier och annat var familjens sommarstuga på Sommaröarna intill Porkala i Nyland.

– Min mamma tyckte ju att vi skulle vara ute och få frisk luft och sol när det var vackert, men jag låg hellre på vinden och läste. En gång letade hon länge efter mig och då satt jag

högt uppe i ett träd och läste medan mina syskon lekte nere på gården, minns han.

Första Kalle Anka

Kalle Anka var hans första bekantskap med riktiga serietidningar och den bekantskapen skulle han till och med ha kunnat bli rik på.

– Min moster var anställd på Helsingin Sanomats förlag och via henne fick jag det första numret av Kalle Anka, när den började komma ut på finska någon gång under de första åren på femtiotalet.

En förstaupplaga av Kalle Anka är många beredda att betala mycket för i dag, men den tidningen, liksom många andra tidiga utgåvor städades dock undan och brändes när hans mamma tyckte att det var alltför mycket som låg och skräpade.

– Ingen tänkte ju då på att det kunde finnas ett framtida värde i en serietidning.

Många minnen

– Jag har förresten senare skaffat den första finska Kalle Anka i nyugåva och det var intressant att upptäcka att jag faktiskt kom ihåg allt från när jag första gången läste den.

Vid sidan av Kalle Anka följde sedan Fantomen, Tarzan, Kilroy, Stålmannen, Tex Willer, Illustrerade Klassiker och en hel del annat. Tintin, naturligtvis, och Asterix. Också inhemska Korkeajännitys-sarja (Högspänningsserien), senare **Mauri Kunnas** och även rikssvenska serier.

Han tycker sig också se en viss skillnad mellan svenska och finska serier.

– De svenska bygger över lag mera på action medan de finska innehåller mera av historiskt material och skämt.

Små konstverk

Bland hans favoritalbum i dag finns överhuvudtaget europeiska produktioner, som italienaren Hugo Pratts (1927-1995) "Corto Maltese" och "Blueberrys äventyr" av fransmännen Jean-Michel Charlier (1920-1989) och **Jean Giraud**, båda fint tecknade och välskrivna, samt "Linda och Valentins äventyr", en rymdserie

Klassiker. Till och med klassiker, som Shakespeare, kan man läsa i serieform.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

av **Jean-Claude Mézières** och **Pierre Christian**.

– I de här serierna kan varje ruta vara som ett konstverk, säger Lehtinen..

Överhuvudtaget har han blivit lite mera kräsen med vad han köper i dag. Kalle Anka läser han numera i sjukhusets väntrum. Det händer också att han botaniserar litet i serietidningarna på stadsbiblioteket. Det mesta av det han numera köper måste han till Stockholm eller Helsingfors för att komma över.

Skumbadet är alltså en plats

där Rauli Lehtinen gärna kopplar av med en god serie, men annars läser han när han kommer åt. När han som veterinär åker ut i skärgården kan det ibland bli tid över också för serieläsning på färjorna när han är klar med det pappersarbete som följer med jobbet.

Lugnande

– I veckorna när vi jobbar och har olika tider händer det också ofta att jag äter ensam och då läser jag gärna samtidigt. Det är ett sätt att varva

ner efter, eller mellan, arbetspassen.

När du sysslat så mycket med serier, har du aldrig fått någon lust att teckna själv?

– En gång gjorde jag faktiskt på skoj en serie där jag satte in våra toppolitiker i Asterix-figurerna. Kan hända att jag börjar teckna litet igen när jag blir pensionär, säger han.

Och Nyans serier då, vad tycker du om dem?

– Hälge är bra, den ligger ju nära mitt yrke... Zits har jag länge följt med i Helsingin

Sanomat. Rocky är en lite modernare serie som glimtar till ibland.

Att tidningarna nu satsar mer på serier tolkar Rauli Lehtinen som ett tecken på att intresset för serier lever och frodas.

Och man behöver inte vara barn för att unna sig en trevligt lästund med ett gott sereimagasin, tycker han.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Fakta/serier

■ Den moderna seriens gyllene era anses ha fått sin början i USA vid tiden för första världskriget. Nästan varje dagstidning började hålla sig med serier och tecknare som George Herriman med Krazy Kat och Elzie C. Segar med Karl-Alfred blev populära.
■ I slutet av 1920-talet kom ac-

tionserier som Buck Rogers och Tarzan. År 1929 publicerades också belgaren Hergés Tintin för första gången i dagstidningen Le Vingtième Siècle. År 1934 gjorde Kalle Anka filmpremiär i USA och blev senare tecknad serie.
■ År 1938 publicerades första numret av Action Comics där Stålmannen

dyker upp för första gången. Samma år publicerades den första Spiroutidningen i Belgien.
■ Efter andra världskriget började manga-teckningarna i Japan att moderniseras både till innehåll och form.
■ Den första svenska serietidningen var Musse Pigg-tidningen som

började utkomma år 1937. Veckans serier kom år 1942. Kalle Anka, på finska Aku Ankka kom med sitt första nummer i Finland i december 1951. Tove Janssons Muminrollet och jordens undergång publicerades under ett halvt år som serie i tidningen Ny Tid, 1947-1948, och Mumin blev senare serie i brittiska

The Evening News åren 1953-59.
■ En åländsk länk till serievärlden är, som Nyan tidigare berättat, Paul Gustavsson, född i Saltvik 1916 och död i USA 1977, som skapade actionserier som The Arrow, The Angel, Black Panther, med flera. (Källor: Wikipedia, Passagen, Nyan-arkiv.)

Landskapets utredare föreslår:

Fixa lite först – sedan tar vi Märket

Sjöfartsverket som äger byggnaden på fyrlandet Märket föreslås utföra en del brådskande reparationer. Sedan tar landskapet Åland över ägandet. Och arrenderar ut till Finlands fyrsällskap.
Det är kontentan av en utredning som letts av landskapsantikvarie Viveka Löndahl.

Märkets fyr, på gränsen mellan Eckerö och Sverige, har kommit i ropet i år. Den har stått övergiven under 31 år, med undantag för Ålands radioamatörer som gästat fyrlandet regelbundet sommartid. I sommar har Finlands fyrsällskap fått arrendera byggnaderna av ägaren Sjöfartsverket. Fyrsällskapet driver sedan något år tillbaka kampanjen ”Rädda Märket”. En utredningsgrupp, tillsatt av landskapet, har funderat kring frågorna om Märkets framtid.

Reparera
Gruppen har nu lagt fram sina förslag i en första rapport.
– Det går ut på att den nuvarande ägaren av fyren, Sjöfartsverket, ska utföra vissa reparationer, sedan kan vi ta över ägandet, säger landskapsantikvarien **Viveka Löndahl**, som lett gruppen.

Den fortsatta renoveringen av fyrbyggnaden skulle Finlands fyrsällskap ansvara för. Sällskapet blir arrendatorer enligt samma modell som ÅSS arrenderar Rödhamn. Ett tioårigt avtal kan knytas.
– Förslaget är då att ett åligt belopp de tre första åren på 50.000 euro/år utbetalas, heter det i rapporten. Detta belopp utgår ifrån att Sjöfartsverket restaurerat vågbrytare, lanternin samt järnfönster. Därefter skulle det årliga beloppet mellan det 4:e till 10:e året uppgå till 15.000 euro/år för att följa den uppgjorda renoveringsplanen.
Lanterninen är den lyktformiga överbyggnaden på fyrtornet.
De föreslagna renoveringarna är följande:
Sjöfartsverket renoverar

Reparera genast. En arbetsgrupp föreslår en rad åtgärder för att hjälpligt sätta fyrbyggnaderna på Märket i skick. Sedan är det dags för landskapet Åland att ta över ägandet. Sedan ett par veckor är Märket bemannat av frivilliga från Finlands fyrsällskap och sällskapets flagga syns nu på klippön långt ut i havet.

lanterninen och resten av tornet, tätar fogarna så att väggarna blir täta.
Järnfönstren i andra och tredje våningen ska åtgärdas.
Vågbrytarmuren ska renoveras. Samtidigt föreslås att Sjöfartsverket tätar fogarna i granitgrunden, gärna samtidigt med muren. Detta bör ske redan i år eller nästa år.
Visioner
Arbetsgruppen har också listat en rad visioner om Märkets framtida bruk efter renovering/restaurering:
■ **Virtuella Märket:** Märket ska vara mycket viktig plats för även dem som kan inte besöka det beroende

på brist av tid, pengar eller transportmöjligheter. Med web-kameror och via ”fyrvaktarens” dagbok i nätet kan man följa livet på Märket. Man kan diskutera med honom/henne på nätet.
■ **Fyr- och ”gränsturism”:** Minst 1.000-2.000 turister kan transporteras årligen till Märket. De kan ha ett guidat tur i husen på Märket och på klippan. Det finns tusentals potentiella besökare, fyrentusiaster båda i Finland, Sverige och utomlands. Märket är den yttersta marken i väst av Åland, Finland och forna Ryssland. Dess historia och mycket speciella gräns lockar människor till Märket.
■ **Museum:** Man måste byg-

ga museumrum med foton, föremål som visar det forna livet på Märket.
■ **Naturturism:** Märket är en nästan unik plats för att följa sälarnas liv. Man kan utveckla möjligheter att observera deras liv från huse på Märket. Många av naturturisterna vill också övernatta på Märket.
■ **Stormbongare:** Det finns människor som vill se storm. På Märket kan de uppleva stormen. Det ska vara svårt att kunna ”gissa” när stormen kommer, men den lyckas för några.
■ **Radioamatörer:** Radioamatörer på internationella nivå känner Märket och ska säkert vara intresserade att besöka Märket och ha kon-

takt därifrån. En permanent apparatur på Märket med master skulle locka radioamatörer dit.
■ **Bröllop, fester.** Märkets märkliga gräns och unika plats i mitten av havet skall locka brölloppar eller motsvarande firande grupper till Märket. Speciellt kunde marknadsföringen riktas till svensk-finsk/åländska brölloppar.
■ **Företagsbesök:** Företag som kan betala mer än vanliga turister och även åka med helikopter skulle vara en viktig inkomstkälla.
■ **Småbåtsbesök:** Om Märket är öppet sommartid, och om en liten brygga byggs, ska det locka småbåtsägare

som kryssar mellan Finland och Sverige, även från Stockholm-Grisslehamn och Mariehamn-Eckerö.
■ **Forskning:** Märket kunde vara unik plats för forskare(från två länder) av sälar, hav och stormar. Samtidigt kunde de verka som fyrvaktare på tider utanför säsong.
■ **Sjöräddning:** De frivilliga sjöräddare kunde ha ett tillfällig bas också på Märket.
■ **Kafé, övernattnig, möte, naturläger.** Alla dessa möjligheter kan arrangeras i Märkets byggnader.

Text & foto
KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Tävling för unga i översättning

En översättningstävling för ungdomar ordnas av Europeiska kommissionen. Den som vinner får bland annat resa till Bryssel.

Kommissionen ordnar en översättningstävling för ungdomar födda 1990, där även åländska skolor har möjlighet att delta. De skolor som vill delta i tävlingen bör fylla i en elektronisk ansökningsblankett på internet senast den 15 juni.
Själva tävlingen hålls samtidigt i samtliga deltagande skolor, i hela EU-området, den 14 november i år. Från Finland får sju skolor delta, med högst åtta elever per skola. Vilka de här sju skolorna är, väljs slumpmässigt bland samtliga

skolor som har registrerat sig för tävlingen.
Detta meddelar **Kari Ruokola**, Europainformatör på Åland, i ett pressmeddelande.

EU-språk till EU-språk
De deltagande eleverna skall översätta en kort text från fritt valbart officiellt EU-språk till ett annat fritt valbart officiellt EU-språk. Från varje land väljs sedan en elev som den bästa översättaren. Den vinnande eleven får sedan delta i en prisceremoni under en två dagars resa till Bryssel, tillsammans med en vuxen.
– Som Europainformatör på Åland hoppas jag personligen att möjligast många åländska skolor, med elever i rätt ålderskategori, skall registrera sig

Får besöka. Totalt sju finländska skolor får delta i en översättningstävling arrangerad av EU. Den elev som vinner hela tävlingen får besöka Bryssel. Här syns ministerrådets byggnad i Bryssel. Arkivfoto: HARRIET TUOMINEN

till tävlingen så att vi förhoppningsvis får en åländsk skola med bland de sju skolor som får delta från Finland. Jag är

säker på att kunnandet finns på Åland så att våra elever kan klara sig bra i tävlingen, skriver Ruokola.

Den elektroniska registreringsblanketten hittas på internet på hemsidan <http://ec.europa.eu/translatores>.

ÅAB sponsrar Ålandsdagar

■ Ålandsbanken och landskapsregeringen har tecknat sponsoravtal för Ålandsdagarna i Helsingfors 14-16 juni. Ålandsbanken betalar som huvudsponsor 30.000 euro exklusive moms till landskapsregeringen för avtalet.
Bland annat får Ålandsbankens kunder specialvisning av den åländska design- och hantverksutställningen form.ax med **Stefan Lindfors** som guide, 50 kunder går gratis på på konserter med verk av åländska tonsättare och Mariehamnskvartetten och 100 får gå på konsert med **Lill Lindfors**. Banken reserverar dessutom 30 kundbiljetter till litterära supén Åländsk ord-cirkus. Banken får ensamrätt till exponering i spårvagnar, bussar och spårvagnar samt på Forums fasad samt annonser i Ålandsbilagan som distribueras med Helsingin Sanomat och Hufvudstadsbladet den 8 juni.

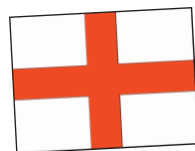

Titte Törnroth-Sarkkinen
Epost: titte.tornroth@nyan.ax

tittes trädgård

Då ni läser det här
är jag på Chelsea
Flower Show!

Mina bästa knep och metoder

Trädgårdsskötsel kan vara nog så arbetsamt och svettigt. Men det finns flera sätt både för att underlätta arbetet och för att göra det roligare.

Jag får ofta frågan varför jag skapar extra arbete åt mig genom att anlägga en massa nya rabatter. I själva verket är det tvärtom, jag håller på och eliminerar det trädgårdsarbete som jag inte tycker speciellt mycket om, nämligen att klippa gräs.

Jag älskar däremot att påta i rabatterna och ogräs är inte något större problem för mig. Och varför skulle jag inte aktivt försöka åstadkomma en trädgård där så mycket som möjligt är roligt och skapar positiva känslor?

Jag tror att det allra viktigaste då man funderar på att anlägga en trädgård eller rabatt är att analysera vad man tycker om och, framför allt, vad man inte tycker om.

Gasa på

Gillar du överhuvudtaget inte att påta i jorden och är du egentligen ointresserad av växter men ändå vill ha det vackert – då tycker jag att du skall vända dig till en professionell som kan hjälpa att skapa en trädgård som kräver minimala arbetsinsatser.

Är du däremot inte rädd för att ta itu med olika projekt och tycker om både växter och att vara utomhus men är osäker på om kunskaperna räcker - då tycker jag att du bara skall gasa på!

Det är inte svårt och det blir bara roligare med tiden.

Egna misstag

Det klokaste är att först titta på så många trädgårdar som möjligt, antingen i böcker eller i verkligheten, och börja med att läsa allt du bara kommer åt. Det finns många hyllmeter med trädgårdsböcker i Mariehamns stadsbibliotek!

Du kan visserligen göra som jag gjorde som började med nollkunskaper och därför har fått lära mig det mesta av mina

Borttrollad möda. Före rabatten fanns var det inte roligt att klippa gräs eller rensa ogräs under trädet.

egna misstag. Men det är nog varken den klokaste eller minst arbetsamma metoden...

När du väl har bestämt dig för vad du helst *inte* vill göra i din trädgård finns det olika metoder och knep för att undvika just det arbetet eller åtminstone göra det mindre tungt och tråkigt.

Här kommer några lösningar:

Du gillar inte att gräva.

- Anlägg upphöjda rabatter. Bygg kanter runt rabatterna av till exempel sten, torvblock, stockar eller odla i pallkragar och olika kärl.

- Täck befintlig gräsmatta eller annan vegetation med ett rejält lager av dagstidningar och lägg minst 20 centimeter mylla ovanpå. De flesta perenner

kan planteras direkt i myllan, för buskar och träd gräver du ett hål i tidningslaget.

- Du gräver naturligtvis med en ergonomisk spade som du har kostat på dig. Jag överdriver inte då jag säger att Fiskars ergonomiska spade har förändrat min inställning till grävning.

Du gillar inte att rensa ogräs.

- Plantera tätt, tätare än plantskolorna rekommenderar och plantera marktäckare som hindrar att ogräsfrön hamnar på bar jord där de gro lätt. I England klämmer de in en massa växter på små ytor.

- Du kan så till exempel ettårig persisk klöver eller sommarblommor eller till och med sätta potatis där jorden är bar.

- Du kan täcka bar jord eller besvärliga partier under bus-

kar med olika material. Bäst är gräsklipp som också ger näring men mycket annat som bark eller grus går också bra. Att täckningen också bevarar fukten i marken längre är ytterligare ett plus.

- Plantera rätt. Om växterna står där de trivs växer de mycket snabbare. På ett år blir rabatten lättskött.

- Använd alltid ogräsfri mylla
- Lägg plattor eller stenar! Jobbigt att göra men nästan underhållsfritt efteråt.

- Du kan hälla ättika eller hett vatten på ogräs i grus och mellan plattor. Eller använda moraliskt tveksamma men dock tillåtna kemiska bekämpningsmedel.

- Du kan intala dig själv att ett och annat ogräs inte är så farligt så länge det inte tar över.

Du gillar inte att klippa gräs, i synnerhet inte runt buskar och i besvärliga hörn.

- Eliminera jobbiga platser genom att anlägga rabatter eller gör som jag som håller på att plantera bort största delen av gräsmattan...

- Använd täckmaterial på besvärliga ställen

Du tycker att det är jobbigt att stötta och binda upp.

- Använd förgrenade kvistar som stöd åt höga perenner. Det gör de engelska proffsen eftersom metoden är enkel. Det är bara att sticka ner kvistarna i rabatten, snören behövs inte. Kvistarna döljs snart av vegetationen.

- Klipp sommarblommande perenner tidigt, före blomstringen. I England har man

prövat den här metoden med gott resultat, plantorna blev inte bara lägre och stadigare utan de blommade dessutom rikligare. Förra sommaren testade jag med att i juni klippa ner malvor, salvia och den rödbladiga guldlysingen. Det fungerade utmärkt, de klippta växterna blommade inte speciellt mycket senare och de behövde inte stöd. I år tänker jag ge mig på ännu fler. Men detta gäller alltså växter som blommar och blir höga från midsommar och framåt. De som blommar först på sensommaren eller hösten skall man vara försiktigare med eftersom det finns risk för att de inte hinner blomma. Tilläggas kan också att jag för säkerhets skull inte klipper ner alla exemplar utan lämnar någon oklippt i mitten av rabatten.

Dessutom

- Jag struntar i maskrosor och mossa i gräsmattan eftersom jag ser det som samma sak som att slåss mot väderkvarnar.

- Jag försöker ta bara en bit i taget så att det alltid känns som att något har blivit klart. (Lyckas dock inte alltid...)

- Jag försöker träna ögat att bara se det som är som vackrast att njuta av för stunden, inte allt det som bör göras

- Jag låter buskar och träd växa naturligt och måste något beskåras kollar jag alltid först i faktaböcker när och hur det skall göras.

- Då jag skall klippa gräset belönar jag mig själv med att placera ut godis eller en öl på ungefär den plats där jag bör stanna motorn för att fylla på bensin...

Helt utan arbete kommer man naturligtvis inte, i synnerhet då det man skall anlägga något får man räkna med både svett och muskelvärk.

Men om man tänker att det görs för att skapa njutning och skönhet är det inte värre än lite tuff motion!

Nytt rabattprojekt.

Här är en ny rabatt på kommande. Tidningar underst och på smylla på! Stenar och torvblock fungerar som kanter för den upphöjda rabatten.

Sköter sig själv.

Jag tröttnade på grästosen runt björken och anlade i stället en liten rabatt med tulpaner och marktäckare.

AKTUELLT

29 maj. Ålands trädgårdsförening ordnar kl. 18.30 en plantauktion i Tusenskönas trädgård på Nygatan i Mariehamn.

6 juni. Ålandsfuchsians sticklingbytvärd kl. 18.30 vid Ålands försöksstation. Ta med namngivna och rotade plantor av till exempel fuchsia och pelargon. Kaffeservering.

PORTRÄTTET / Elof ”Loffe” Johns, 59 år, bussig En barnhemsunges livsvilja

Ett par snälla bruna ögon inramade av rader av skrattrynkor. Det är pricken över i på en nätt och behändig karlakropp – Loffe är ren och skär bussighet. Livet började med en uppförsbacke. Sedan bar det utför. Numera har han flyt. En j-vla livsvilja räddade honom.

Det är när vi pratat i en hel timme som jag kommer på den bästa frågan till Elof ”Loffe” Johns, busschaufför, mässarrangör, sångare, minigolfägare, kommunpolitiker, barnhemsunge:

– Hur många ålänningar känner du egentligen?

Han måste skratta. Och det ganska länge. – Kanske är det lättare att räkna dem jag inte känner. Nog känner jag folk i alla kommuner, nog. Du vet, jag har ju kört skolbuss och så växer ungarna upp och fortsätter hälsa. Vid ett skede ändrar de utseende. Då gäller det för mig att försöka komma ihåg vem som är vem. Ganska ofta blir jag att fundera vem var nu det där egentligen. Ibland måste jag fråga: ”Vilken resa var de med på nu igen?” Folk förstår att jag inte kan komma ihåg alla.

Men när du går Torggatan fram, hur många av de mötande hälsar du på? – En normal årstid alltså, inte på sommaren, tja, det blir åtminstone var tredje person, skulle jag tro. Ibland hälsar jag liksom för säkerhets skull också. När jag bara känner igen någon.

Det var inte svårt att få Loffe att ställa upp på porträttet. Det verkade nästan som han väntat på att vi skulle ringa. Att hitta intervjutid är genast lite krångligare. Så dyker han upp, lite för tidigt, med brunbränt ansikte, mobilsnäcka som blinkar till i blått ibland på vänster öra och prydlig busschaufförströja som det står Sundqvists på.

– Solbrännan? Den fick jag i Godby på golfbanan.

Han är en mogen man, om några dagar redan 59. Högst upptagen på alla sätt. – Jag vill att det ska hända saker. Det är kanske en följd av att jag som ung alltid fick höra att ”han där blir det ingenting av”. Jag vill visa att jag kan något. Att jag vill framåt.

Numera får frun sedan 43 år tillbaka, Bippe, snällt fråga om hon får boka tid för en träff med sin gubbe. Sådan fart har han.

Det är lätt att se buspojen i honom. Glimten finns där i de snälla bruna blickarna. Att han varit en slagskämpe och buse, det är det svårare att tro.

Pappan dog tidigt. Mamman hittade en annan man som Loffe inte drog jämt med. – Kärleken till mannen var större än kärleken till mig. Det är sånt som händer. Folk gör sånt.

– Du blev sviken. – Ja, jag anser det. När jag hör folk klaga över sina föräldrar brukar jag säga att de ska vara glada över att de har en mor och en far. De flesta har ingen aning om hur det känns att växa upp utan föräldrar.

Han blev en buspojke. Låg under staketet vid Södragatans med en plånbok i ett snöre och ryckte till så fort någon böjde sig ner.

Fakta/Elof ”Loffe” Johns

Ålder: fyller 59 den 29 maj.
Familj: fru ”Bippe” barnen Conny och Carina, fyra barnbarn Jesper, Tayler, Molly och Melwin.
Gör: kör buss.
Kan: hålla på med lite allt möjligt. Och sjunga.
Vill: väldigt mycket
Hoppas: att familjen ska ha det bra, ja, att hela Åland ska ha det bra, speciellt ska inga barn få fara illa.

Detta är ett bus han gärna berättar om. Det fanns nog annat, anar man, som han inte så gärna talar högt om i dag.

När Loffe var 12 år hamnade han på pojkhemmet Stiftelsen Hemmet i Lemland Granboda. – Det var tufft där. Vi var uppemot 20 pojkar och det var den starkes lag som gällde.

Ännu i dag förstår jag inte hur de vuxna tänkte på den tiden. Det var för många barn, unga pojkar blandade med äldre kriminella, personalen var alldeles för få och utbildad, uppfostringsmetoden var aga och hårt arbete hos bönderna i trakten. Det rådde total kärlekslöshet. Aldrig att vi fick en kram eller ömhet på något sätt.

Men örffilar var det gott om. Hur tänkte de egentligen? Hur trodde de att det kunde bli folk av oss?

Barnhemskompisen Krister Lumme har skrivit två böcker om tiden på Hemmet, ”Guds lilla barnaskara” och ”Tvivlaren”.

– Vi träffades på bussplan en gång och pratade om att någon av oss borde skriva om vår barndom. Skriv du, uppmanade jag Krister, jag ska leva på Åland. Du klarar det bättre, du som bor i Sverige. Hade jag skrivit, hade ännu värre saker avslöjats.

– Småningom har jag kommit till en slags insikt om barnhemmet. Den innehåller inte

längre agg. De var naiva helt enkelt. Både ledningen där och de ansvariga.

– Men det där skenheliga har jag fortfarande väldigt svårt för. Att skrika ”jävla ungar” och sedan läsa vidare i Bibeln. Och jag avskyr ännu i dag tanken på att barn far illa.

Nog låg han i löklanden. ”Till förbannelse.” Varannan morgon var det mjölkdays. Sedan for killarna in till 8:ans klass i skolan i Strandnäs.

– Klart vi luktade lagård. Och stryk fick vi av stadsgloparna. Men de lärde sig snart att mig skulle de inte röra. Det var slagsmål med bara händerna. Vi tränade boxning med läderhandskar på varandra på Hemmet.

Men Loffe insåg också att det fanns en fördel med att få kvarsittning. Då måste han vänta till fembussen ut till Lemland och hann träffa tjejerna i Strandnäs innan bussen gick.

En livsavgörande händelse inträffade när Loffe som 16-åring råkade ut för en svår mopedolycka.

– Jag svängde ut framför en bil och blev liggande tre månader på sjukhus. De första två veckorna visste ingen hur det skulle gå för mig.

Doktor Hellström kom in en dag och skrällde på bred finlandssvenska. ”Han borde vara död, men han har en j-vla livsvilja. Den räddade honom.”

Detta var ord som naglade sig fast. Loffe ordnade så att han slapp fara tillbaka till Hemmet. Han började plugga ellära och senare metall på Yrkesskolan.

– Det är väl livsvilja detta att alltid ha något på gång. Jag har försökt att lugna ner mig och vara som alla andra, men nej, otåligheten kommer tillbaka, nu måste jag göra nånting...

Musik har varit Loffes glädjekälla. Som liten kille i stan sjöng han för tanterna i mjölkaffären och bjöds på lite lakrits som tack. Första sånguppträdandet var som 7-årig tomtenisse på Stadshusets scen. I Lemland var det psalmsång i kyrkan som gällde.

Som vuxen blev det dansbandsmusik i olika varianter. Två egna cd:n har han gett ut. ”Drömmar” och ”My way”.

– Jag vill gärna ge ut något helt eget småningom. Jag skriver egna texter, de kommer till mig när jag står hemma på trappan och röker och dricker kaffe. Då kan passande melodislingor också dyka upp. Jag borde skriva ner dem genast.

Österrike är det resmål han gillar bäst av allt. Loffe har som chaufför under 34 år varit runt på otaliga ställen i Europa, både i öst och väst, och upplevt vilken förändring det blev på resandet när Berlinmuren föll.

Han har kört buss till Medelhavsön Kreta, han har kört på skidresor, på vandringsresor, tulpanresor, till massor av platser, kända och mindre kända.

– Det är gemytet och gästvänligheten i Österrike jag tycker bäst om. Där är det ingen som står med handen utsträckt och tigger

pengar av besökarna, som nog ålänningar har en viss tendens att göra. Men servicegraden här hemma har höjts och turistnäringen har bra fart nu. Den nya generationens turistidkare förstår att det inte går att bara stå och mumla och se ner i golvet.

– När man i Österrike frågar en krögare när han stänger får man genast motfrågan: ”Hur länge vill du stanna?” Så borde det låta på Åland också.

Hemmet i Pålshöle blir mer och mer kärt. Men dottern och barnbarnen i New York får besök ett par gånger om året. Hon for dit som au pair för nio år sedan och stannade där.

Tröttnar du aldrig på att prata med folk?

– Visst är det trevligt med folk, jo, det är det alltid. Men på resor är alla så förväntansfulla. Efter en hel dag tillsammans med resenärerna är det otroligt skönt att få krypa in i ett eget rum på hotellet och bara se på tv.

Din favoritplats på Åland?

– En söndagsmorgon i Pålshöle med bara fågelsång utanför knuten, det är nog bra underbart det.

Och fritiden då, även om den är liten så gör du väl något?

– Jakt och fiske har aldrig intresserat mig riktigt. Om jakt är en sport så borde ju djuren få en chans att skjuta tillbaka. Men min Corvette, min pärla från 1969, den ägnar jag så mycket tid jag bara kan. Och jag är faktiskt kontakman för svenska Corvettesällskapet i Mälardalen, trots

att jag bor utanför Sverige.

Loffe får det att låta som att ta hand om Corvetten är det finaste han gjort. Att han som tidigare ledamot i kyrkofullmäktige, som annars var lite för ”trögt” för honom, fixade brandlarm till Finströms kyrka och en minnesstund vid kyrkogården för de kremerade, det nämner han bara i förbifarten.

Högt upp i bussen guppar han numera på sin förarsits varje vardag längs vägarna i Geta, Saltvik, Sund, Vårdö och in till stan.

– På morgnarna är det hyggligt med folk i bussen. På eftermiddagarna nästan ingenting. I dag hade jag bara en enda med in från Vårdö.

En morgon räknade han i Björnsbykorsningen. Det kom tio bilar i rad med bara en enda person i.

– Vi har det för bra på Åland. Så är det. Och när folk ska jämföra busspriset och priset med att köra bil tänker de bara på bränslekostnaden och glömmer att allt annat också kostar. 3,10 euro från Godby till stan tycker de är mycket. Biljettpriset borde ligga under bränslekostnaden. Då skulle nog folk börja åka mer buss.

Det är för övrigt just Loffe som på displayen överst på bussen ibland hälsar ”Buss och kram!” Så bussigt. Typiskt honom.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

”När man i Österrike frågar en krögare när han stänger får man genast motfrågan: ”Hur länge vill du stanna? Så borde det låta på Åland också.”

Ella Grüssner Cromwell-Morgan
Epost: redaktion@nyan.ax

vin & mat

” Jag dricker champagne endast vid två tillfällen - när jag är kär, och när jag inte är det.
COCO CHANEL

Bubbeltrubbel

Sjung om studentens lyckliga dag! Äntligen närmar sig en tidpunkt när champagnekor-karna ska smattra i knutarna.

Jag kan inte förstå att denna ljuvliga stäm-ningsförhöjare nästan bara utnyttjas vid stora pampiga evenemang där man egentligen bara dricker den för att man ska. Hur många njuter sist och slutligen av att halsa billig Elysée vid tolvslaget på nyårs-afton, och hur många brudpar kan ärligt säga att de njöt avslappnat och innerligt av cham-pagnen på sin brud-skål? Nej, det är dags att kara undan mossiga måsten med bubbel-trubbel och skapa nya tillfällen där champagne och annat mousserande får komma till sin fulla rätt.

Börja smälla korkar när man minst förväntar sig det, på picknicken i kohagen eller till fru-kostbricken i sängen en alldeles vanlig namnsdag. Nästa gång ni smakar ett mousseran-de vin av god kvalitet; ta tid på er. Låt de mjuka bubblorna fylla mun-nen med änglaffniss och stjärnsprak och vänta tålmodigt på smakerna som sakta dyker upp bakom bubbelbadet.

För att råta ut eventu-ella frågetecken så får endast mousserande vin från Champagne kallas just champagne eftersom namnet är skyddat i lag. Spaniens motsvarighet kallas Cava, i Italien hittar man Talento och tyskarna firar med Sekt. Bubblor-na kan hamna i flaskan på olika sätt, men det ”äkta” sättet är när vinet får jäsa en andra gång i flaskan så att den förnäma moussen blidas. Mousserande vin är också väldigt friskt och läskande att dricka till mat. Vinet kan göras allt från ultratorrt till slibbigt sött så det gäller att hitta rätt nivå på sötman. Om du väljer ett helt torrt vin får du gärna servera ett salt tilltugg för att neu-tralisera syrorna. Om vinet ska avnjutas utan tilltugg är det bättre att välja en halvtorr variant och de allra sötaste är goda till lätta glass- och bärdesserter.

Italien bubblar och ler

Då var jag där igen, i Italien med två nya stjärnor på min vinhimmel. Det är avslutningstider i skolorna och det ska firas, hyllas och skålas i mousserande vin. Äkta champagne känns visserligen exklusivt och lyxigt, men njutningsfaktorn kan vara minst lika hög i bubbelviner från andra delar av världen - och betydligt mindre påfrestande för hushållskassan. Idag får en kompetent italienare skimra i champagneglasaset.

Veckans vita/Rotari Riserva Brut

”Äkta” champagne kan alltid briljera med sin brödiga elegans och väcka alla lyxli rare till liv med sin spirande ci-trussyra, men att verkligen kunna uppskatta en knaster-torr champagne utan överslätande tilltugg kräver faktiskt lite träning. Det är lätt att fastna i en förvriden min av de attackerande syrorna och därmed inte kunna ta in själva champagne-charmen. Men bland de italienska bubblorna i dagens vin finns en behaglig fruktfyllighet som gör vinet omedelbart tilltalande alldeles som det är, även för den otränade.

Trentino-Alto Adige är Italiens nordligaste distrikt och har inte förärats lika många toköverdådiga texttrader i vinbiblarna som till exempel Toscana och Piemonte har, men visst finns gudomliga drycker även där. Vinet är döpt efter kung Rotari som levde i distriktet för nästan 1500 år sedan, och majestätiskt representerar han kvaliteten i den här njutbara Talenton. På smakbänken bredvid den karaktäristiska jästbrödsdoften sitter ett gäng gröna äpplen, några halverade citroner, en näve gula plom-mon och en blodgrape.

Vinet är torrt med sina nio gram socker per liter och syran fräser till på tungan, men lägger sig sedan lydigt till ro. Vinet har tillräcklig pondus för att passa som måltidsdryck, gärna till fisk och skaldjur eller till salt italien-inspirerat smakuplock som parma, parmesan och oliver.

Vin: Rotari Riserva Brut 2001
Druvsort: Chardonnay 90 %, Pinot Nero 10 %
Alkoholhalt: 12,5 %
Producent/Vingård: Mezzacorona
Ursprung: DOC Trento
Lagring: 36 månader på butelj (3 år!)
Förslutning: Naturkork
Hållbarhet: Drick nu eller spara 3-6 år
Serveringstemperatur: Runt 7 grader
Pris: 11,98 euro
Artikelnummer på Alko: 519647

Veckans röda/Pimitivo Salento Diverso

Det är genetiskt bevisat att druvan Primitivo och Ka-liforniens signumdruva Zinfandel är samma druva, men inte många skulle dra den DNA-parallellen i en blindprov-ning. Avstånden mellan druvorna, både geografiskt och kulturellt, känns tydligt i aromen. Gemensamt för dem båda är dock att de gillar mat. De deltar gärna i känsliga matmöten där vissa andra druvor dominant skulle slå näven i bordet och lämna efter sig en butter och besk atmosfär i möteslokalen.

Druvan har ökat stadigt i popularitet, och fler och fler fastnar för den läckra lakritskryddan, de mogna björnbären och de välintegrerade tanninerna. Ett vin som ska klara av att handskas med smaks-plittringen på en buffé får gärna ha en snäll och behaglig syra samt tanniner som vet sin plats.

Vinet ska heller inte vara för flyktigt i sin fruk-tarom och smakkarakär, så att smaken riskerar att irra bort sig bland alla rökta laxar, kryddiga köttbullar och heta kycklingklubbor. Därför pas-sar det här vinet bra med sin spännande doft av röda blommor, prästkrage, örter, kryddor och tobak.

Vin: Pimitivo Salento Diverso 2005
Druvsort: Primitivo 100 %
Alkoholhalt: 12,5 %
Producent/Vingård: C.V.B.C. & C.
Ursprung: IGT Puglia
Förslutning: Syntetkork
Hållbarhet: Drick nu eller spara 1 år
Serveringstemperatur: 16-18 grader är passligt.
Pris: 6,50 euro
Artikelnummer på Alko: 450867

GÄSTKOCKEN ÅSA DARBY

Till
det
röda

Fyllda paprikor

Tag åtta lagom stora olikfärgade paprikor, skär av botten och ta bort kärnorna, låt ”handtaget” vara kvar. Blanda 500 gr ma-let kött (gärna lamm) med 2 hackade gula lökar, en tesked torkad mald koriander och några pres-sade vitlöksklyftor, samt en dutt garam masala eller nån curry du gillar. En rejäl skvätt ur mineralvattenflaskan lättar upp färsen. Salt och peppar vill också vara med på ett hörn!

Fyll paprikorna med detta och ställ dem på en snygg ol-jad ugnform och baka i 200 grader cirka 35 minuter. Gör en paprika som du kan testa att de faktiskt är klara helt igenom. Är färsen och formen helt kall så tar det längre tid.

Servera med valfritt ris, jag gillar avorioris! Det kan du ock-så koka i ugnen på samma gång i en minst lika snygg form. Om det är trångt på bordet får paprikorna hoppa upp och sätta sig i knät på riset.

Gott till är mango chutney och salta cashewnötter kan strös på! Nötterna tyckte jag passa bra till vinet helt solo om man inte tänk äta på direkten.

Varm (eller kall) kycklingsallad

Ett stycke nygrillad urbanad broiler (skinnet ger god smak om det får vara kvar) och en knapp liter nykokt rårís blandas försiktigt med en halv tärnad färsk ananas modell större, som fått en par drag med svartpepparkvarnen.

2 finhackade schalottenlökar och lite färsk basilika blandas med grovtärnade solmogna tomater och får liksom bädda in sig med resten

Ciabatta brödet vill absolut vara med och undrar om det får ta med sin goda smör-kompis och/eller yoghurtdressing som har lime och vitlöksstassen på sig. Salt och peppar är som vanligt med på festen! (Om du tänkt servera den kall så kyl ner kyckling och ris före du blandar ihop det). Smaklig måltid!

Till
det
vita

Nya Åland finns även
på kassett.

Duka till fest!

Vinglas, ljus, servetter, vaser m.m.

ÖPPET:
Må 9-19, tis 9-17.30, fre 10-17, lör 10-14

www.em.com

Skönt att
komma hem.

Champagneglas
från 4 €

Öppet: Vard. 9.30-17.30
Tors. 9.30-19 Lör. 10-14

Hästgos utan rinnande näsa

Många som annars är allergiska mot hästar klarar av att handskas med den ryska rasen basjkir.

En av dem är astmatikern **Therese Eriksson**, som tillsammans med allergiska dottern **Sanna**, numera har två hästar av rasen hemma i Saltvik.

– Om någon blir intresserad är man välkommen hit och provlukta, säger Therese.

Redan våren 2003 köptes hästen Barkat in från Gällivare till familjen i Saltvik. Han var då den första basjkirhästen på Åland, men sedan skärtorsdagen 2007 har han sällskap av raskollegan Kosygin i hagen.

– Allting började egentligen år 2002 när jag så ett tv-program om den här rasen och blev jättefrälst. Jag är astmatiker och Sanna är också jättekänslig, men vi bestämde oss för att öka till Hammarbygård i Haninge, som hade varit med i programmet, och borrade ner näsan i pälsen, säger Therese Eriksson.

Både Therese Eriksson och dottern Sanna Kortman var hästintresserade, men på grund av sin allergi hade de aldrig klarat av vistas runt hästar eller på en ridskola. Men ”näsprovet” på basjkirhästarna i Sverige gav inte några symptom, så man började leta efter en lämplig häst som man skulle kunna köpa.

Fett i pälsen

Forskning pågår och ännu vet man inte exakt varför allergiska personer fungerar tillsammans med denna ryska ras.

– Men de har väldigt fet päls, så stöven flyger inte omkring på samma sätt och de har även mindre mängd stöv, säger Therese.

Efterforskningar ledde till Gällivare och hästen Barkat. Där stod han tillsammans med islandshästen Tor.

– De var sådana bästisar att vi inte kunde skilja dem åt utan köpte båda två, säger Therese, som berättar att det räknade med att använda munskydd när de handskades med Tor, men hittills har de klarat sig utan.

Kan bli 60 år

– Eftersom jag inte ens hade klarat att gå in i ett stall tidigare fick vi egentligen börja från noll när det gäller det praktiska. Vi har fått mycket hjälp av duktiga och hästkunniga vänner. Så nu har vi nog full koll, vi har lärt oss den hårda vägen, säger Therese.

15-åriga Barkat är i sin bästa ålder, det är inte ovanligt att basjkirhästar blir närmare 50 år och Barkats farfar blev 60 år. Så när 22-åriga Tor började få svårt att hänga med i Barkats tempo såg sig Therese och Sanna om efter ännu en hästkompis. Åter blev det en resa till Sverige, efter Kosygin, som man dock hittade på betydligt närmare håll, på Vätö som ligger ungefär mitt emellan Norrtälje och Grisslehamn.

Flockar i Uralbergen

Både Barkat och Kosygin har gått flera år som vildhästar i flockar på hundratals individer i de ryska Uralbergen,

Kan vara nära näsan. Tidigare kunde Sanna Kortman varken rida eller umgås med hästar på grund av sin allergi, men mot basjkirhästen Barkats mule kan hon vila utan att få klåda eller rinnande näsa.

Hästgänget samlat. Sanna Kortman och Therese Eriksson är allergikerna som blev hästmänniskor. Numera äger de Ålands enda basjkirhästar, Barkat till vänster och Kosygin till höger. I mitten står islandshästen Tor, gårdens lilla maskot.

Foto: PRIVAT

innan de på våren fångades in för försäljning.

– Men numera importerar de inte basjkirhästar till Sverige längre, utan de har börjat med egen uppfödning, säger Therese.

De två basjkirägarinnorna har bara gott att säga om de två ryska hästherrarna, som de beskriver som bekväma att rida, lugna, kloka, lättlärdade och godhjärtade.

Kosacktrav i skogen

Nästa projekt med Kosygin blir skogskörning, han är redan inkörd, och Thereses sambo ska använda honom för att dra timmer.

Annars är de hästar som fungerar både i dressyr, hopp och för turer ut i skogen.

Rasen är en så kallad ursprungsras, förutom de ”vanliga” gångarterna skritt, trav och galopp klarar vissa av

dem även tölt, passgång och kosacktrav.

– Barkat har nog lite av kosacktraven i sig, när han travar går hans framben i stora cirklar. De skulle röra benen så för att slå undan kvistar och annat i vägen när de tog sig fram i skogen. Det skulle vara roligt om någon som kunde rida det skulle prova honom, säger Therese, som hälsar alla som är intresserade av rasen välkomna på besök för att prova rida eller snusa i pälsen.

Man ska dock alltid ha sin allergimedicin med sig om man är känslig, eftersom det trots allt finns allergiska personer som inte klarar av basjkirhästarna.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: KENNETH BAMBERG
foto@nyan.ax

Rest från vildmarken. Kosygin har så kallad tigrering på sina framben. Det är ett vilttecken som kan förekomma på basjkirhästarna, en rest från urtidshästen de härstammar ifrån.

Fakta/Basjkirhästen

■ Basjkirhästen har sitt ursprung i Rysslands Uralberg, där basjkirfolket har fött upp hästar i mer än tusen år. Hästarna föds upp i stora vilda flockar och rasen har därför kvar mycket av vildhästens beteende.

■ Hästen beskrivs som härdig, intelligent och snabbtänkt.

■ I Ryssland har basjkirhästen många användningsområden. Den används bland annat som arbetshäst och till kött- och mjölkproduktion.

■ Basjkirhästen har stort huvud och ofta sneda ögon. All färger kan förekomma. Benen är starka och hovarna är hårda. Mankhöjden varierar mellan 135 centimeter och 155 centimeter. Även resten

Godhjärtad ridkompis. Stort och tungt huvud med små öron kännetecknar basjkirhästen, som här representeras av Barkat. Mankhöjden kan variera mellan 135-160 centimeter.

av exteriören kan skilja sig mycket mellan två individer. Detta beror på att det finns två typer av basjkir, en stäpp- och en bergstyp, numera är de flesta korsningar av de två typerna.

■ Många allergiker har visat sig klara av basjkirhästen bättre än de flesta andra hästraser. Vad detta beror på vet man inte, men forskning pågår kring både basjkiren och American Curlyhästen, som även den visat sig vara bra för allergiker.

■ Rysk basjkir och American Curly är inte samma ras vilket man trodde tidigare, och de är inte heller närmare besläktade med varandra än med andra hästraser.

Källa: Svenska basjkirhästföreningen

Annonsera i den tidning du själv läser!

Pedagogiska fakulteten antar studerande till behörighetsgivande barntädgårdslärarutbildning i Helsingfors

Studierna leder till pedagogie kandidatexamen (180 sp), vilket ger behörighet för barntädgårdslärartjänst.

Studierna inleds i september 2007 och genomförs som deltid- och flerformsstudier.

För att kunna antas till utbildningen måste sökande ha avlagt en lämplig 3-årig institutexamen, eller motsvarande yrkesexamen, och avklarat grundstudier i pedagogik, 25 sp.

Sökande som har sådan examen som inte är inom dagvårdsområdet, dock med minst 3-årig institutexamen eller motsvarande yrkesexamen, alternativt högskoleexamen, kan vara behöriga att kallas på urvalsprov om sökande avlagt studier som krävs inom barntädgårdslärarexamen eller om sökande har lång arbetserfarenhet från ifrågavarande område (minst 5 års arbetserfarenhet).

Urvalsprov. Samtliga behöriga sökande kallas på urvalsprov som består av en individuell intervju och en skriftlig uppgift. Urvalsprovet arrangeras 30-31 augusti 2007.

Ansökningstiden utgår fredagen den 10 augusti 2007.

Mera information om urvalsprov och om utbildningen finns på www.abo.fi/pf eller ges av amanuens Marita Westerlund, tfn 06-788 5044, e-post: foramn.efternamn@abo.fi

www.abo.fi

Tfn: +358 (0) 6 3247 111, e-post: foramn.efternamn@abo.fi
Adress: PB 311, FI - 65101 Vasa

Fisketävling efter storlax i helgen

I helgen arrangeras traditionell lagfisketävling i laxtrolling i vattnen kring Hammarudda och Eckerö. I år deltar 40-50 lag.

Efter invägningen tidigt i morse väntar nu tre dagar av laxtrollingfiske för de tävlande lagen. I år kommer deltagarna från riket, Åland och Sverige, berättar Ingmar "Pingu" Eriksson på Ålands turistförbund.

De åländska laxarna har rykte om sig att vara extra stora.

– Det stämmer! Förra året fångades 30-40 laxar under tävlingen. De hade en medelvikt på över nio kilo. Vinnarlaxen vägde väl runt 20 kilo, säger Ingmar Eriksson.

Tävlingen pågår lördag till måndag. (ak)

Laxtrolling. Hela 40-50 lag deltar i helgens jakt på havets silver, laxen. Ålänningarna Christian Mäki och Mats Åsgård deltog i tävlingen 2004. Här är de i full färd med att slakta Mats Åsgårds lax på fina 11,55 kilo.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Praktfull gullviva

■ På Herrön har vi så här kraftiga landskapsblommor, hälsar **Barbro Eriksson** i Lemland.

Gullvivan är flerårig och trivs på kalk- och mullrik mark. Andra namn på blomman är himmelsnycklar, marieblomster, oxlägger, jungfru

Marie nycklar, gökblomma, kattstövlar och sempertupp. (ak)

Rekordblomma?

I Lemland Herrö fann en av Nyans läsare den här vackra gullvivan.

Foto: BARBRO ERIKSSON

1 JUNI – 31 OKTOBER

Nyan Nappet
ÅLANDS LÄNGSTA FISKETÄVLING PÅ GÄDDA

TÄVLINGSREGLER

1. Tävlingen startar 1 juni och pågår till 31 oktober 2007.
2. Tävlingen omfattar endast gädda fångad genom spinnfiske på åländska fiskevatten, i enlighet med gällande lag och andra bestämmelser samt god fiskesed.
3. Tävlingen är indelad i två kategorier:
  - Seniorer, personer som är 15 år och äldre
  - Juniorer, personer som är 14 år och yngre.
4. Blanketter för deltagaruppgifter finns att hämta vid **Nya Åland, Sunes Jakt och Fritid, Jakt- och fiskebutiken Äventyret, Fiskarboden** eller på **Nya Ålands hemsida www.nyan.ax.**
5. I slutet av varje månad koras en månadsvinnare i respektive kategori, detta är den person som fångat den

längsta gäddan under föregående månad. Efter tävlingens slut kommer totalsegrare, dvs. den person i respektive kategori som fångat den längsta gäddan under hela tävlingsperioden att koras.

För att delta krävs:

- Fotografi av gäddan tillsammans med ett exemplar av Nya Åland daterat så nära fångstdatumet som möjligt
- Gäddans längd
- Fiskarens namn
- Fångstdatum
- Fångstplats (minst kommun och by)
- Bete
- Ange gärna även gäddans vikt, men det är längden som resultatet baseras på!
- Uppgifternas riktighet skall bestyrkas av ytterligare en myndig person.

MÅNADSPRISER
bestående av fina
dragpaket
värde ca 30 €

HUVUDVINST SENIOR:

Lowrance ekolod värde 375€

från **Fiskarboden**

HUVUDVINST JUNIOR:

Mobiltelefon värde 350€ från **Sonera Piste**

TÄVLINGSREGLER, RESULTAT, BILDER m.m. se www.nyan.ax

I samarbete med:

KRYSSET

Lösningarna till kryss 19 vill vi ha **torsdagen den 7 juni**. Vinnarna och rätt lösning presenteras **lördagen den 9 juni**. Vinster:
Två Casinolotter i förstapris och varsin Naturlott till andra-pristagarna.
 Sänd lösningen till **Nya Åland, PB 21, 22 101 Mariehamn**. Märk kuvertet **Kryss 19**.

Namn:.....

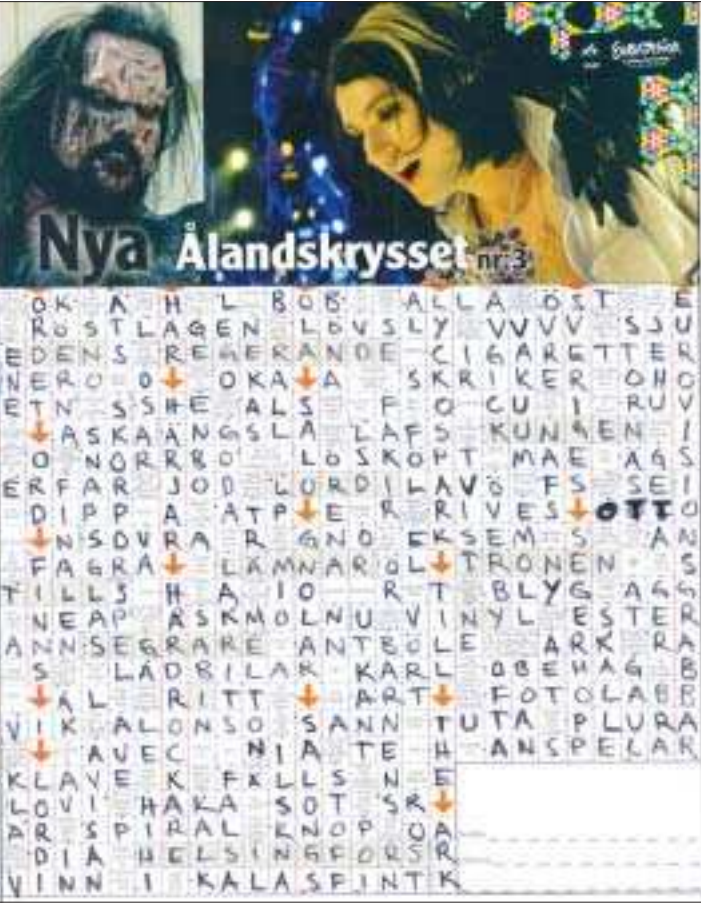
Adress:.....

.....

.....

.....

LÖSNING KRYSS 3

GRATTIS

Casinolotterna i Nya Ålandskryss nr 3 går till **Carina Nyström**. Godby. Varsin Naturlott får **Lars Österbacka** och **Kerstin Håkans**, båda Mariehamn.

[illegible]

Nyans sudoku

Lösning på sidan 22

LÄTT

2	3			8	6			9
		6		2	4			
		1	7			3		
	9			3	8		1	7
8			5				6	2
5		7						4
			8	4		2	7	5
		4	9	1			8	3
3	2		6	5	7			

MEDEL

7			2		6	3		1
8		3						
		9	5	4				
6	5				1	7		9
		4						
	8			5		2		3
		7	3			6	8	
2			9			5		4
	3			6				

SVÅR

		6						
5						7		1
2				5	7			4
					4		2	5
					2			6
3		4	9					
	8							
			6			9	8	
4					3			

Malin Tillström

Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”You can't be serious. Are we gonna play in a town in the north of Sweden called 'She left you'?...”

LETTISK KOMMENTAR INFÖR INNEBANDY-VM I SKELLEFTEÅ 1996.

Thorvald ändrade sin livsstil

CYKEL. Mariehamnaren Thorvald Jansson ändrade livsstil för knappt två år sedan. Han slutade röka, började motionera och rasade således i vikt.

I maj debuterade han i de lokala cyklingstävlingarna – och har vunnit två av dem!

– Det är aldrig för sent, säger han.

I augusti är det två år sedan Thorvald Jansson slutade röka. Det blev startskottet till en helt ny livsstil.

– Jag slutade för hälsans skull. Och jag kände att det var dags att börja röra på mig också, jag fick en massa över-skottsenergi när jag lade av, säger han.

43-åringen testade många olika motionsformer, men det var vid cyklingen han stannade. Tillsammans med sin kusin **Dan Jansson** började han träna aktivt.

– Det är en bra motions-sport som är skonsam mot knäna, man får så lätt ont när man springer. Men cykling ger inte så mycket skador, och det fungerar bra för mig, det håller mig frisk.

”Ett bra gäng”

Han är redan på sin andra cykel, ett tävlingsfordon i granturkos med bockstyre.

– Jag har trappat upp hela tiden, det är roligt att jobba upp konditionen. Det blir ungefär 50-100 kilometer per dag, vilket är ganska tidskrävande – men det går bra när jag bara har mig själv att tänka på, säger Thorvald.

I höstas hängde han med när Ålands idrottsdistrikts cykelsektion arrangerade en höstcykeltur till Järsö.

– Det var roligt att träffa andra som också höll på. Och i vintras ordnade de spinning på Avancia, och då lärde jag känna de andra bättre på vägen. Det är ett bra gäng som håller på.

I början på maj deltog han i sitt första cykellopp, där det blev en andra plats i Kattbytempot. Det följde han snabbt upp med två segrar; en i Pålsbølerundan och en i klassiska Floratrampen som avgörs varje Kristi himmelsfärdsdag.

– Jag har inte haft något mål med tävlingarna, utan jag ser

det som en rolig grej och en utmaning, säger han ödmjukt.

Mot Vätternrundan

Han poängterar att **Bosse Jansson** är den som är bäst på tempo, och i ÅM över 30 kilometer i den grenen i onsdags var det just Bosse som tog hem segern före Thorvald.

– Han är otrolig på det.

Huvudmålet för all träning och tävling på hemmaplan, sker 15-16 juni.

– Jag siktar mot Vätternrundan, men jag är mest med för att delta och tänker cykla med de andra ÅID:arna.

Anledningen till att han fastnat inom cykelsporten, utöver den skonsamma formen, är far-ten.

– Det går fortare än att gå! Man cyklar normalt i hastigheter på 25-40 kilometer beroende på hur motiverad man är. Men i stan går det knappt att cykla alls, det är dålig asfalt och på gångbanorna kan det bli direkt farligt för andra. Så man måste visa respekt där, beskriver han.

Har du några tips till blivande cyklister?

– Cyklar man till Järsö tycker man att man är jätteduktig, och det är man ju också, men sen kan man trappa upp mer och mer. Jag och min kusin började ju samtidigt, och har sporrat varandra genom att öka turerna hela tiden. Det där känner man bäst själv.

Inga undanflykter

Thorvald poängterar att det går att cykla var som helst.

– Bara vägarna är bra och det inte är för mycket grus kan man cykla.

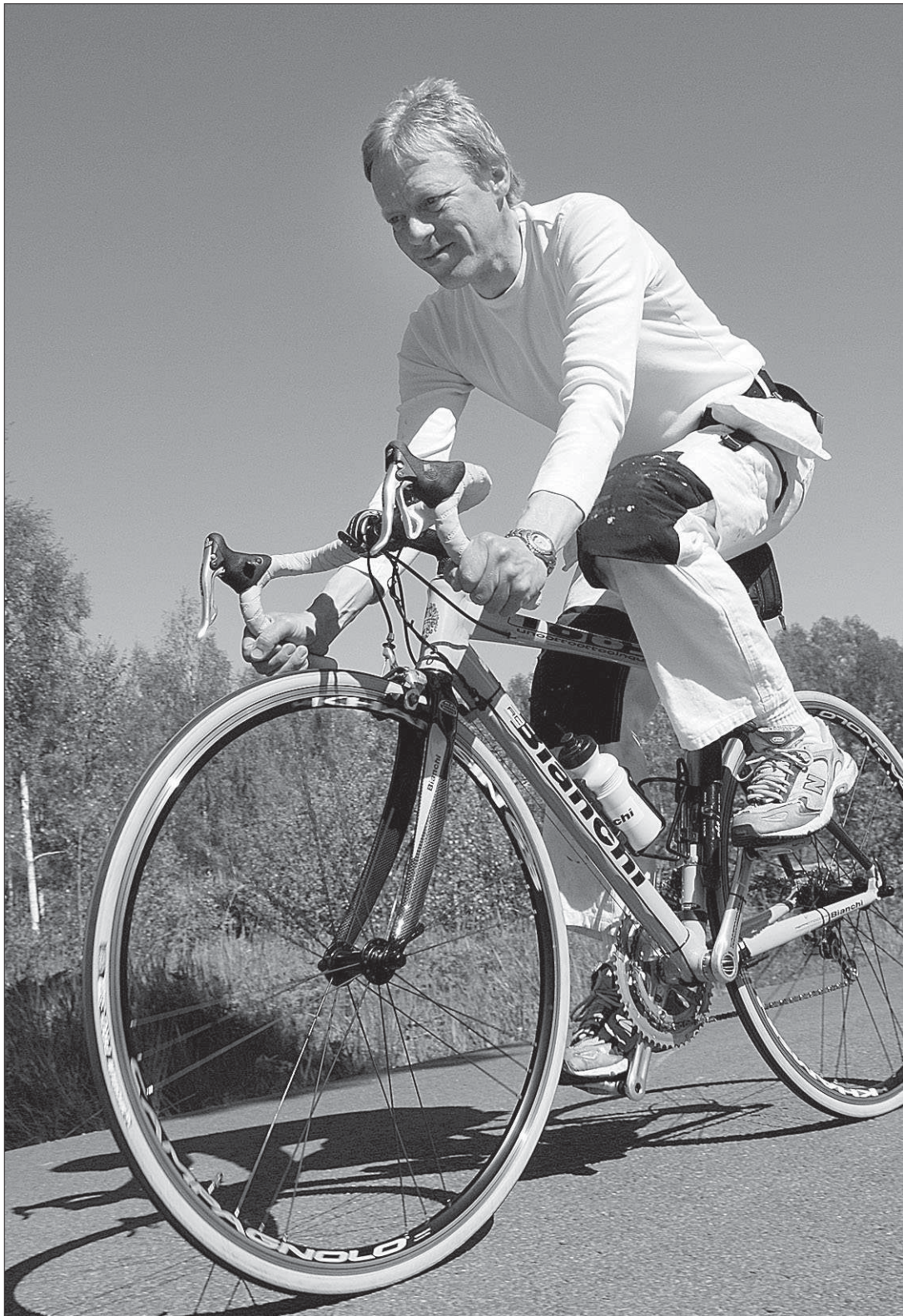
Han är ett bra exempel på att människor som passerat 40-strecket utan någon som helst grundkondition, fortfarande har en chans.

– Det är aldrig för sent. Men man måste motivera sig själv och vara beredd på att träna mycket själv. Om man bestämmer sig att bara hänga med grannen, kanske man kommer på en massa gemensamma undanflykter, säger han och fortsätter:

– Det handlar ändå om att göra det för sig själv.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Tränar dagligen. Det blir mellan 50-100 kilometer på cykelsitsen varje dag för Thorvald Jansson. Vid fotograferingstillfället har han arbetskläderna på, men annars gäller rätt utrustning på de åländska vägarna.

Fakta/Thorvald Jansson

Namn: Thorvald Erik Jansson.

Född: 29 september 1963.

Bor: Mariehamn.

Familj: singel.

Gör: arbetar som målare.

Intressen: cykling, fiske och jakt.

Aktuell: ny uppstickare inom cykelsporten på Åland.

Sportens kom ihåg

■ **ÅID-cykel:** Norrtäljerundan ca.75/150 km. Avfärd på lördag 07.00 med Ålandsfärjan

■ **ÅID-cykel:** Distansträning, Vikingavallen, Jomala start söndag 09.00

■ **ÅID-cykel:** Onsdagsträning 30 maj 19.00 Jomala, Södersundavägen, ÅCA vägskal.

■ **ÅID/IFÅland:** Ärevarvet, på söndag 12.00-13.00 på Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Samling och inlämning av listor 11.30. Listor och information kan hämtas från ÅID:s kansli, Idrottsgården, måndag-fredag 8-16.

■ **ÅLHAF/ÅR/RS:** Hopptävling

med ÅM på söndag 14.00 på Ålandstravet. Klasser: 85/95 cm A:1d (ÅM-kval 2), 80 cm A:1d, 95/1105 cm A:1a (ÅM-final, endast för ekipage med godkänt kvalresultat). Amn. till Mia 040-5640468 eller sleipner@aland.net senast to 24/5 kl 20. Prop finns på föreningarnas hemsidor.

■ **MGF:** Gymnastikläger för barn f-99-96/ 7-8 juni 11-16 i Bollhalla. Anmäl dig till Gujan på mobil 04575244308 senast den 31 maj.

■ **A'lenskur:** Nytt vårmöte/medlemsmöte 4 juni 19.00 vid Ålandstravet. Huvudärende är bokslutet för 2006. Efter mötet träffas de som är intresserade

av fritidsutskottet. Grillning samt utomhusaktivitet om vädret tillåter! Välkomna!

■ **ÅID-simning:** Månadstävling på lördag i Godby. Insim 10.00, tävlingen startar 11.00. Hjärtligt välkomna alla simmare och funktionärer.

■ **ÅID-simning:** I samband med måndagens träning den 28 maj arrangeras kvältävling.

■ **ÅID-friidrott:** Ungdomsserien i friidrott, omgång 1, onsdag 30 maj 18.30, på WHA, Mariehamn. Samling och anmälan på tävlingsplatsen senast 18.00. Klasser och grenar: P/F 9 60 m, kula. P/F 11 60 m, kula, höjd. P/F13 60 m,

längd. P/F 15 100 m, kula, längd. Distriktstävling: H/D, H/D17 och 19 100 m, längd.

■ **ÅBSK:** Sista anmälningsdag, till lydnadsprovet 13 juni i Jomala, Torp är 305. Överdomare är Kari Kielo. Anmälan till: Jessica Falck, Berggatan 7, 22100 Mariehamn tel. 15078 eller 04573749731 OBS! Kom ihåg tävlingsträningstillfället 6.6 på plan 19.00. Ingen anmälan behövs.

■ **SJVF:** Vildsvinstävling i Gunnarsby tisdag 29 maj 18.00. Sunes jakt- och fritids vandringspris.

■ **ÅSSF:** Deltävling 2 i miniatyrgrevärcupen i liggande skytte avgörs på tisdag 18.15 i Bredmo.

■ **ÅBSK-agility:** Agilitycup, deltävling 3, onsdagen 30 maj 18.00 på plan i Torp. Anmälningar och ev. frågor till Yrsa, tfn 040 5073424, e-post: yrsa.finne@aland.net

■ **ÅSSF:** Viltmål älg cup 3 onsdag 30 maj 18.30 på Haddnäsbanan.

■ **ÅSSF:** Viltmål gris 50 blandlopp torsdag 1 juni 18.00 på Bredmobanan.

■ **LUIA-orientering:** Nybörjar- och juniorträning i Lumpo måndag 18.30.

■ **Nyanbommen:** Motionsorientering i Lumpo torsdag 18.30-19.30.

Prispengar till Yes Tomorrow

■ **TRAV.** Lemlandshästen Yes Tomorrow sprang in på en femte plats i fredagens första lopp på Solvalla tillsammans med tränaren **Barbro Carlsson** i sulkyn. Ekipaget tog sig runt medeldistansen med autostart på tiden 1.16,1.

För den bedriften inkasade den femåriga valacken 5.000 kronor. (mt)

Lägerdeltagare nöjda med Åland

■ **TENNIS.** Kramfors Tennisgymnasium med 13 stycken elever i åldrarna 16-18 år samt tre tränare gästade Åland under några dagar i början på veckan. Träningen förledes till Idrottsparken utöver en regnig dag då deltagarna spenderade tid i Bollhalla.

– Vistelsen på Åland vad de mycket nöjda med, och speciellt gillade dom dom fina anläggningarna, rapporterar MLK:s **Magnus Hjulström** som fick veta att lägerdeltagarna gärna återvänder.

Tidigare den här månaden fanns dessutom svenska tennislandslaget för 15-åringar i Bollhalla.

– Tennisen på Åland har en stor potential och en ljus framtid tyckte tränarna, jag håller med, säger Hjulström. (mt)

Vit vecka bäst i svåra vindar

■ **SEGLING.** En stabil insats i svåra vindar gjorde att **Mathias Dahlman** och **Janne Helén** tog hem den tredje onsdagsseglingen i båten Vit vecka. De följdes av **Andreas Carlsson** och **Janne Engblom** i Rötjut.

I sammandraget efter tre delseglingar leder Casinopaf med 7,7 poäng. Rötjut innehar andraplatsen med 11 poäng och trea ligger Röd Granit med 13,7 poäng. (be)

SKYTTE

Deltävling 2 i pistolcupen, fripistol, 25 maj.

1) Tomas Mörn 500, 2) Kristian Norrdahl 494, 3) Mauno Väyrynen 489, 4) Harry Pettersson 467, 5) Rune Karlsson 457, 6) Peter Hellsten 448, 7) Mikel Johansson 306.

MOTION

Tranvikslunken 23/5 med 58 deltagare:

Pojkar 9 år, 1,5 km (f) 1998 och senare: 1) Felix Karlsson SIF 4,43 2) Jacob Söderman IFFK 4,47 3) Daniel Andersson SIF 5,35 4) Oscar Söderman IFFK 5,42 5) Alexander Nordlund SIF 5,52 6) Pontus Lindfors SIF 5,53 7) Anton Karlström SIF 5,57 8) Oskar Jansson SIF 6,14 9) Jacob Boman SIF 6,34 10) Fredrik Bertell SIF 6,39 11) Tim Hagström SIF 7,08 12) Christoffer Nordlund SIF 8,21.

Flickor 13 år, 1,5 km (f) 1994-95:

1) Ronja Selander IFF 5,09 2) Elisa Gustafsson IFF 5,10.

Flickor 11 år, 1,5 km (f) 1996-97:

1) Therese Karlsson IFF 4,51 2) Linn Gustafsson IFF 4,52 3) Emma Lindman IFF 5,06 4) Jenny Fellman IFF 5,08 5) Anna Svahn SIF 7,33 6) Ida Klingberg SIF 7,48.

Flickor 9 år, 1,5 km (f) 1998 och senare:

1) Felicia Nordlund SIF 7,38.

GYMNASTIK

DM i trampolin 23 maj i Bollhalla.

Flickor klass 1: 1) Martina Nordin 17,85, 2) Jenny Areschoug 16,75, 3) Ida Zetterström 15,95.

Pojkar klass 1: 1) Lucas Mattsson 17,95, 2) Conrad Häger 16,95, 3) Måns Lundberg 16,75, 4) William Sandell 16,6.

Pojkar klass 2: 1) Markus Rönnberg 15,85.

Linus dagbok från seglingstävling

Linus Aarnio, 11 år, från Mariehamns seglarförening har skrivit dagbok om hur det är att delta i en optimistjolleranking utanför Åland. Följ hans förberedelser, beskrivningen av hur han fick en bom i huvudet och hur han till slut hamnade på prispodiet.

Förra veckan åkte jag till Åbo för att delta i ett vattenläger och optimistjolleranking. Pappa följde med och hade packat alla prylar vi behövde. Två av mina klubbkamrater från MSF, **Mikael** och **Jenny** skulle också segla och Jennys bror **Niklas** skulle hjälpa till. Det behövs mycket grejor. Vi hade en trailer efter bilen med en gummibåt, 2 jollar och tredje jollen fick vi surra fast på taket. Det var med nöd och näppe vi fick plats på färjan men till slut var vi på väg.

Torsdag 17 maj

I dag var det första seglingsdagen och det var såklart kul. Eftersom lägret arrangerades av TPS så visade det sig att det hela gick på finska. Nu fick alla som kunde lite svenska hjälpa till att översätta och det fungerade jättebra. Snacka om språkbud. Alla fick måttband och solkräm. Vi lärde oss att trimma våra segel rätt och vi övade på att sitta rätt i båten. Efter det åkte vi hem till min faster där vårt gäng skulle bo och där så var allt normalt. Det var kö till bastun och mat gick åt i stora mängder.

Blandade vindar. Det rädde blandade förhållanden under TPS Optimistranking där åländska seglare från både Mariehamns seglarförening och Ålands segelsällskap deltog. Både stiljtje och hård blåst bjöd vädret på under dagarna. Foto: JUSSI ARNIO

Alla seglarkläder skulle hängas på tork och efter det somnade vi alla snabbt.

Fredag 18 maj

I dag seglade vi ut ganska snabbt. Vi var kanske 60 barn på lägret så även ”snabbt” kan ta en stund. Före lunchen övade vi starter. Det är inte det roligaste man kan göra när man seglar... Nu tyckte jag att det blev en smula långtråkigt och det blåste ingenting då.

Sen åkte vi in till stranden och åt lunch.

Efter det for vi ut igen och

då körde vi en tävling med tre race. Under lägret hade vi blivit indelade i tre grupper, ”vita”, ”blåa” och ”röda” och nu skulle vi alla tävla mot varandra.

Jag kom på plats 26 av 58 och det är ju ganska bra! Också mina klubbkamrater klarade sig fint så det här var kul. Lägret avslutades med korggrillning och efter det körde pappa oss till äventyrsbadet ”Karibia” där vi fick simma och åka rutschkana tills biljetten inte längre räckte till och vi fick skynda oss ut igen. Till-

baka hos min faster hängde vi igen upp alla våta kläder och rasade i säng.

Lördag 19 maj

Nu var vi inte längre lägerkamrater utan det var dags för rankingtävlingar och alla var mer spända än tidigare. Vi riggade och trimmade och peppade oss själva och så var det dags att ta sig ut till startlinjen. Strax före starten hände det något hemskt.

När jag skulle segla iväg i racet kom bommen i huvudet på mig och slog ner mig i cen-

terbordet så att jag fick håll i läppen. Det ser inte så fint ut, mamma skulle ha blivit riktigt till sig om hon varit med. Där slutade dagens rankingsegling för min del. Nu fick jag istället sitta i gummibåten och titta på när dom andra seglade. Sen åkte vi i land. En av de få saker man kan sysselsätta sig med en sådan här gång är att leka med mobilen och i dag ringde jag till typ alla mobil-tjänster som finns. Hoppas det inte blir så dyrt...

Nu när jag skriver det här har jag just kommit hem till min

faster igen och snart ska vi spela ett spel som heter nåt mystiskt på finska. Om vi hinner innan vi somnar.

Söndag 20 maj

I dag seglade jag andra tävlingsomgången. Efter att ha tillbringat gårdagen i gummibåten var jag nu seglarsugen. Men är det inte det ena så är de det andra. Nu blåste lite för hårt för mig så det gick inte så bra som jag skulle ha önskat. Eftersom jag inte är alltför storvuxen ännu så blåser jag helt enkelt bort. Jollen gräver ner sig i vattnet och jag kantrade. Efter att ha öst bra många liter vatten ur båten gav jag upp och insåg att detta bara inte skulle gå. Efter avslutad tävling hölls prisutdelning och både de som vann och den som kom sist fick priser. Jag fick också gå upp till prisutdelaren. Han höll nämligen upp mina handskar som jag i nån veva hade tappat bort. Alla vi seglare som var under 13 år fick också en keps som tröstpris.

Så var det då dags att packa alla saker igen. Jollar, riggar. Gummibåt och trailer. Torrdräkt och våta flytvästar. Nu var det dags att börja ta sig hem igen. Skolan väntar imorron och färjan kommer sent till Långnäs. Klockan ett inatt så är jag hemma. Vi har haft en riktigt kul resa, mina klubbkamrater och jag och även om själva rankingen inte blev som jag hade tänkt mig så har jag nu igen fått ett fint minne för livet.

LINUS AARNIO

Heta tips till IFK-ledningen

FOTBOLL. IFK Mariehamn möter FC Inter på Wiklöf Holding Arena i morgon klockan 18.30. Våra läsare bjuder på en hel del tips för IFK-ledningen att ta till sig i fortsättningen av säsongen efter en något motig inledning. Ge dig in i debatten du också, messa Nyan på nummer 0457-3234444 eller e-posta till sport@nyan.ax

■ ■ IFK måste få in mer pengar så man kan köpa bättre spelare. Pengar = framgång i fotboll. Tyvärr! Satsa nu på långa bollar och ett storvuxet anfallspar (Björk/Vajanne/Stevic) och bombardera boxen med inlägg så kan det ordna sig... **Coachen.**

■ ■ Jag tror inte det är någon större fara med det material som finns. Någon panik behöver det inte vara ännu, men vad man kan tycka är att det till varje pris skulle

vara nya spelare främst mittfältare som skulle lösa allt. Det gick ju bra med Sjölund och Wirtanen på topp i fjol, nu är ju både Justus och David Carlsson borta, och dom är ju rena anfallare, så det kan säkert lossna när som helst. En frisk och spelsugen David med Justus som han var i början skulle ju vara perfekt, för det är klart att det saknas. Vad jag har förstått så spelmässigt har det inte varit någon större fara men avsluten fungerar ju inte. Jag vet inte om något panikköp skulle lösa något, utan det här får dom som är nu, lösa. När det gäller ledningen så höjdes Pekka till höjderna förra året och nu skulle han ha blivit så mycket sämre, det tror inte jag. Han var varken så bra eller dålig, så enkelt är det. Däremot tror jag inte att som tränare sitta mer än högst tre eller fyra år, sen är det dags för nya röster. Det mesta handlar om psykologi. Hälsningar **Oraklet.**

■ ■ Skaffa en målgörare. **0400.**

■ ■ Det är dags för Pekka att avgå nu. Inget ont mot honom, men det måste blåsa friskare vindar om det ska bli något. **Sillen**

■ ■ På motståndarhörnor går Wirtanen ner i försvaret, helt ok. Men varför inte sätta upp honom på topp i omvänd situation, för att vindsnabbt kontra in mål? **0457**

■ ■ Jag har gått på exakt alla hemmamatcher i två år, nu slutar jag! Byt tränare för tusan gubbar! Avgå Lyyski! **040**

■ ■ Kanske det blivande aktiebolaget kan rädda skutan från att sjunka. Nya pengar från företaget måste ju innebära att man har råd att köpa in lite reserver till de skadade nyckelspelarna. Det går ju att skriva tillfälliga kontrakt om inte annat! Fast jag förstär ju om marknaden inte är överfull av kontraktslösa målsprutor, men det kan löna sig att titta på lägre divisioners poängkungar – kanske vill någon testa vingarna tillfälligt i en ligaklubb och pröva vingarna? Utbyteskontrakt? Det finns många unga talanger i IFK som inte får speltid här, men kanske får det någon annanstans. Agera nu Mattsson! **Kenneth**

SVT sänder damtennis

■ **TENNIS.** Nordea Nordic Light Open, som arrangeras varje år i Stockholm av åländska Alandia Top Show, ska nu synas i Sveriges television. Parterna har tecknat ett långsiktigt avtal som innebär att den svenska tennispubliken de kommande tre åren, med option på förlängning, får ta del av Nordens enda WTA-tävling. I år går tävlingen av stapeln

30 juli-5 augusti på Stockholm Stadion.

– Damtennisen är stor ute i världen och vi vill ge vår publik chansen att se de bästa sven-skorna på hemmaplan mäta sig med utländska toppspelare. Det blir mycket intressant att följa utvecklingen för turneringen och för svensk damtennis de närmaste åren, säger **Jacob Hård**, projektledare på SVT Sport i ett pressmeddelande.

Förutom semifinaler och finaler, direktsänds även fredagens fyra kvartsfinaler. (mt)

ORIENTERING

Nyanbommen 24 maj.
22 deltagare, Folkhögskolan i Finström.
Bana E, 7.420 meter: Göran Sundblom 46,14, Marcus Söderström 47,42, Henrik Söderström 52,05, Daniel Blomster 52,44, Johan Roselius.
Bana D, 5.280 meter: Bjarne Blomster 47,21, Sture Andersson 51,30, Annelie Haka 51,33, Jens Finnäs 51,57, Ingegard Elfberg, Tor-Olof Blomster.
Bana C, 3.520 meter: Anna Häggblom, Erica Sjöberg, Johanna Ulenius.
Bana B, 3.370 meter: Kenth Häggblom, Lena Nyman.
Bana A, 2.500 meter: Hedvig Horner, Mari Häggblom, Johan Häggblom, Viktor Lönnroth, Ajita Petrova, Elise Åkerblom.

wiklöf holding arena

IFK – FC INTER

Söndag 27.5 kl 18.30

Välkommen att se toppfotboll på Wiklöf Holding Arena.
Vi ansluter oss till Green Mean Machine och resten av Åland för att heja fram IFK till nya framgångar.

Säsongskort? Gå in från Gesällgatan så slipper du köa!

wiklöf holding

Ring och tipsa!
0457-313 4444

MÖTEN

MÖTEN

ECKERÖ
KOMMUN

Kommunfullmäktige
i Eckerö

sammanträder

i Kommungården i
Överby torsdagen den
31 maj 2007 kl. 19.00.

Marie Löfström
Kommunfullmäktiges
ordförande

Lerviks
båtväktare

håller

ÅRSMÖTE

torsdag 31/5 kl. 19.00

Plats: Lerviks vaktstuga

Brandsläckarservice
kl. 18.30

Mat & dryck

Välkomna! Styrelsen

LEDIGA PLATSER

Ålands kommunförbund är en intresse-, arbetsgivar- och samarbetsorganisation för de åländska kommunerna. Kommunala avtalsdelegationen är en del av Ålands kommunförbund. Dess uppgift är att på de åländska kommunernas- och kommunalförbundens vägnar självständigt förhandla och avtala om anställningsvillkoren för kommunernas och kommunalförbundens ca 2 100 anställda.

Då vår avtalschef sedan nästan 20 år slutat söker vi en ny

avtalschef

Arbetsuppgifter

Avtalschefen är föredragande och sekreterare vid Kommunala avtalsdelegationens sammanträden och sekreterare vid avtalsförhandlingar. I arbetsuppgifterna ingår formulering av texterna till de kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalen (de fyra avtalsområdena AKTA, TS, TIM-AKA och UKTA + rekommendationsavtal, separata avtal, rekommendationer och tillämpningsdirektiv) och beräkning av kostnaderna för kollektivavtalen.

Avtalschefen är en nyckelperson i förhandlingsarbetet på central nivå gentemot de fackliga organisationerna och i kontakterna med kommunerna och kommunalförbunden.

I arbetet ingår även att i samarbete med förbundsledningen delta i det övergripande interkommunala utvecklingsarbete som kommunförbundet bedriver.

Organisatoriskt är tjänsten placerad på förbunds-kansliet och direkt underställd förbundsledningen.

Bakgrund

Du som söker ska ha examen på högskolenivå och goda kunskaper inom det arbetsrättsliga området. Du ska också ha erfarenhet av kvalificerat personal- och förhandlingsarbete. Du förutsätts också ha vana av tolkning och tillämpning av lagar och kollektivavtal. Det är meriterande om du är kunnig inom det kommunala avtalsområdet. Som person ska du vara analytiskt lagd med god förmåga att arbeta självständigt och att organisera, prioritera och strukturera upp arbetet. Det är också viktigt att du har förmåga att bygga upp långsiktiga och förtroendefulla relationer då samverkan är en viktig ingrediens i förhållandet till våra fackliga organisationer. Personlig integritet och förmåga att arbeta under stress är också egenskaper som värdesätts. Du bör ha goda datakunskaper, särskilt i att använda Excel.

Anställningsfakta

Tjänsten är en tidsbestämd heltidsanställning på fem år med sex månaders provotid. Individuell lön.

Vill du veta mer - kontakta

Förbundsledningsdirektör Sigurd Lindvall tel: 22 583 eller e-post: sigurd.lindvall@kommunforbundet.ax

Sista ansökningsdag

Din ansökan vill vi ha **senast den 12 juni 2007** under ovannämnd e-postadress eller till Ålands kommunförbund Pb 230, AX-22 101 Mariehamn.

Välkommen med din ansökan
och meritförteckning!

Tipsa
SPORTEN
dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

ANBUD

Ålands naturbruksskola
inbegär härmed anbud
på

transport av
studerande

till och från Stall
Aftonsol i Hammarland
under läsåret 2007-
2008.

Anbud skall inlämnas till
skolans kansli i slutet
kuvert märkt ”Anbud,
transport” eller skickas
till Direktionen för
Ålands naturbruksskola,
Jomalagårdsväg 16,
22150 Jomala senast
den 5 juni 2007 kl.
16.00.

Närmare uppgifter fås
av rektor Bodil Regårdh
tel. 329610.

Direktionen

ANBUD

Ålands
landskapsregering

inbegär anbud för åren
2007-2008 gällande

områdesskötsel på
Jan-Karlsgården
och Slottsholmen
samt omkringliggande
område.

Erforderliga anbuds-
handlingar erhålls från
landskapsregeringens
registratorskontor i
Självstyrelsegården
eller från museibyrån i
Ribacka, Kastelholm.

Slutna anbud, märkta
”OMRÅDESSKÖTSEL
JANKARLS-
GÅRDEN/SLOTTSS-
HOLMEN” skall vara
landskapsregeringens
registratorskontor till-
handa **senast den 4
juni kl. 16.15.**

Ev. förfrågningar kan
ställas till enhetschef
Yngve Österlund,
tel. 432130 el. 0457-
5300812.

Ålands landskaps-
regerings adress är PB
1060, AX-22111 Marie-
hamn

De ska sommar- prata i Ålands radio

Inflyttade, utflyttade, djupt rotade och mera löst förankrade.

Ålands radios sommarpratari lista är full av unga och gamla, kloka och lugna eller ystra och galna personer med mer eller mindre anknytning till Åland.

Sommarpraten sänds direkt klockan 10.03 varje vardag efter midsommar och fram till skolstarten, med repris samma kväll klockan 20.45, samt under efterföljande helg.

Här kommer hela sommarens lista:
Vecka 26

Simon Dahl, fd svenskt beachvolleyproffs; tournament director för PAF Open.

James Henderson, snickrande reseintresserad engelsman i Jomala.

Carina Karlsson, poet från Sund.

Mikael Rosbäck, rektor i Strandnäs, hockeytränare som skakat liv i seniorerna.

Håkan Ringbom, sommarläsning och pensionerad professor i engelska vid Åbo Akademi.

Vecka 27

Anita Hellström-Sandberg, astronomiintresserad kulturarbetare från Brändö.

Edgar Vickström, fotbollsintresserad och föreningsaktiv bankdirektör.

Karin Sandell-Karlsson, Finströms bibliotekarie – som går i pension i höst.

Lotta Angergård, BUS-projektledare och fd ekumenisk följelagare i Israel/Palestina.

Anita Husell-Karlström, projektledare för kultur i skärgården med passion för gäddfiske.

Vecka 28

Nikolaos Pizanias, studerande vid högskolan, verksam i Gröna Ållänningar.

Pia Strömberg, Stockholmsföretagare med rötterna i Bomarsund.

Sofie Dahlsten, Sverigeuppväxt tillbakaflyttad åländska, schlagerfantast.

Jan Kronholm, kulturredaktör på Nya Åland.

Stig Grönlund, musikintresserad matkreatör.

Vecka 29

Camilla Hellberg, skådespelare och projektledare för sydafrikansk teatersamarbete.

Johanna Wikström, kosmetikafabrikör som driver det ekologiska caféet Bönan i Sjökvartret i sommar.

Jörgen Pettersson, internationell öspelsbas och redaktionschef på tidningen Åland.

Sommarunderhållare. Dessa sex personliga röster och 34 till ska underhålla oss i hängmattan och på sandstranden hela sommaren lång. Från vänster Carina Karlsson, Isac Boman, Maria Mäntylä, Gunvor Blomqvist, Ulf Gustafsson och Simon Dahl.

Fredrik Häggblom, revisor som inte bara har siffror utan även ordet i sin makt.

Myrielle Svahnström, film- och konstintresserad arkitekt vars vagga stod i Schweiz.

Vecka 30

Lennart Eriksson, musiker och kryssningsvärd.

Carola Larsson, sångerska, missionärsdotter uppväxt i Tanzania och Tyskland.

Ulf Gustafsson, plåtarbetare och f.d. långtradarchaufför med egen by.

Malin Småroos-Johansson, pratglad frisör som gärna ger folk en ny stil.

Uffe Schröder, ungdoms- och kulturarbetare inom Ålands Ungdomsförbund och företagare.

Vecka 31

Niklas Eriksson, idrottsintresserad pitchgeneral i Föglö, till vardags kommundirektör.

David ”Tulle” Carlsson, målmedveten anfallsspelare i IFK.

Gunvor Blomqvist, fd speciallärare och förtroendevald i Mariehamns församling.

Maria Mäntylä, ordförande i

Teaterföreningen i Mariehamn.

Gunnel Ekelund, mångkulturell pensionerad bibliotekarie.

Vecka 32

Isac Boman, sportredaktör på Nya Åland med stort intresse för politik.

Leo Lundberg, åländsk författare bosatt i Stockholm.

Vibeke Voigt, dramaturg bosatt i Sottunga.

Hillevi Ahlbeck, pensionerad kemilärare från Yrkesskolan.

Jana Ekebom, ny tillsatt rektor vid Ålands Folkhögskola, tidigare rektor för Ålands yrkesskola.

Vecka 33

Rolf-Lennart Witting, korrespondent på Åland för Helsingin Sanomat, tidigare mångårig medarbetare i både tidningen Åland och Nya Åland.

Börje Lång, tidigare rektor för Medis, korsängare och amatörskådespelare.

Ulla Rindler-Wrede, Ålands barnombudsman.

Tracey Nyholm, australiensisk sångerska bosatt på Åland.

Ove Andersson, vd för MCA, tidigare journalist, teaterman.

(ka-f)

LÄTT

2	3	5	1	8	6	7	4	9
9	7	6	3	2	4	1	5	8
4	8	1	7	9	5	3	2	6
6	9	2	4	3	8	5	1	7
8	4	3	5	7	1	9	6	2
5	1	7	2	6	9	8	3	4
1	6	9	8	4	3	2	7	5
7	5	4	9	1	2	6	8	3
3	2	8	6	5	7	4	9	1

MEDEL

7	4	5	2	8	6	3	9	1
8	6	3	1	9	7	4	2	5
1	2	9	5	4	3	8	7	6
6	5	2	8	3	1	7	4	9
3	7	4	6	2	9	1	5	8
9	8	1	7	5	4	2	6	3
4	9	7	3	1	5	6	8	2
2	1	6	9	7	8	5	3	4
5	3	8	4	6	2	9	1	7

SVÅR

1	7	6	4	3	8	2	5	9
5	4	8	2	9	6	7	3	1
2	3	9	1	5	7	8	6	4
9	6	7	8	1	4	3	2	5
8	1	5	3	7	2	4	9	6
3	2	4	9	6	5	1	7	8
6	8	1	7	2	9	5	4	3
7	5	3	6	4	1	9	8	2
4	9	2	5	8	3	6	1	7

TV-programmet

lördag 26 maj

9.00 Bolibompa [95997]
9.01 Meckar-Micke (R) [100032688] **9.15** Simskola [1839341] **9.20** Zoé Kézako (R) [7906442] **9.35** I Mumindalen [9035423]
10.00 Säsong avslutning: Karamelli [2065] Även 31/5.
10.30 Sagoträdet (R) [1702607]
10.45 Amigo (R) [3761046]
11.10 Hjärnkontoret (R) [1301571]
11.25 Robins (R) [1932249]
11.55 Vädrets makter (R) [5624510]
12.25 Mitt i naturen (R) [219133]
12.55 Plus (R) [692442]
13.25–13.55 Saras kök (R) [680607]
15.40 Hundkoll (R) [9807881]
16.10 Uppdrag granskning (R) [522220]
17.10 Expedition Linné (R) [4889249]
18.30 Extras (R) [3510]
19.00 Bolibompa [5336]
20.00 Rasmus på luffen (R) [539]
Svensk familjeserie från 1986.
20.30 Rapport [71775]
20.45 Sportnytt [5271775]
21.00 Tema: Cannes [53959]
22.00 Sex, lögnar och videoband **FILM** [579152] Amerikanskt drama från 1989. Steven Soderbergh fick Guldpalmen i Cannes för sin stilbildande debutfilm 1989. Graham, en gammal college-vän, kommer på oväntat besök hos den självupptagna charmören John och hans änglalika fru Ann och hennes syster Cynthia. De involveras snart i ett av Grahams mycket ”personliga projekt” vilket förändrar deras relationer för all framtid. I rollerna: James Spader, Andie MacDowell, Peter Gallagher.
23.40 I väntan på Harvey – en nybörjares guide till Cannes [231775] Dokumentär av Stephen Walker. Några unga ambitiösa filmskapare har rest till Cannes för att förverkliga den stora drömmen.
0.35 Rapport [61512669]
0.40 Hämnaren från Alcatraz [9531060] **FILM** Amerikansk action från 1967. En händelserik, laddad och brutal uppgörelse mellan gangsters i Los Angeles. I rollerna: Lee Marvin, Angie Dickinson, Keenan Wynn.
2.10–8.00 SVT24 [22821824]

13.40 Perspektiv (R) [6626881]
14.00 Go'kväll (R) [1507201]
14.45 Karl för sin kilt (R) [9083688]
15.40 Motorist (R) [8374862]
16.10 Söderläge (R) [1335442]
16.40 Örter – naturens eget apotek (R) [3898220]
17.00 Hypokondrikerna (R) [75846]
17.50 Radiohjälpen: Världens barn [3491510]
18.00 Det heliga kriget (R) [60539]
18.55 Helgmålsringning [2004648]
Från Göteborg.
19.00 Aktuellt [75065]
19.15 Landet runt [708317]
Veckokrönika. Del 20 av 24. Programledare: Karin Mannberg. Även 27/5 och 28/5.
20.00 Förfest hos Gabriel [8930]
Musikunderhållning. Allsång med kören One Voice. Programledare: Gabriel Forss. Del 6 av 8. Artist: Tommy Nilsson. Även 27/5 och 30/5.
20.30 The comeback [7201]
Amerikansk komediserie från 2005. Om livet bakom kulisserna i Hollywood. Del 6 av 13. Valerie försöker uppmuntra teamet eftersom seriens tittarsiffra inte är så höga. Även 27/5.
21.00 Parkinson [77404]
Brittisk pratshow från 2006. Del 2 av 12. Skådespelaren Michael Caine berättar om sin starka klassidentitet, sin roll i thrillern ”Prestige” och sitt samarbete med Jude Law i den kommande filmen ”Sleuth”.
21.55 Bilder från Europa (R) [2979268]
Kortfilm om Luxemburg. Ludmilla, en ung utländsk prostituerad, blir kär i en parkeringsvakt.
22.00 Aktuellt [95442]
22.15 Hannibal [4507591]
Brittisk dramadokumentär från 2006. På 200-talet före Kristus tyckte inget stå i vägen för stormakten Rom. Men Kartago hade en ung överbefälhavare.
23.45 Motor: VM i speedway [7494626]
Tredje deltävlingen från Eskilstuna.
0.30 Blind justice (R) [9110669]
1.15 Musikbyrån presenterar (R) [6244350] Även 29/5.
1.45–2.45 Det känns som fredag (R) [4341008] Även 27/5.

7.30 Lilla huset på prärien [553510]
8.30 Barnprogram [7043161]
8.30 Winx club [205336]
9.00 Sabrinas hemlighet [206065] **9.30** Simpsons [209152]
10.00 Simpsons [200881]
10.30 Ett geni i familjen [6770210]
10.55 Ett geni i familjen [7528404]
11.25 Scrubs [5515881]
11.55 Scrubs [6457733]
12.25 All of us [405959]
12.55 All of us [888268]
13.25 Memento [1562355]
13.50 Jag drömde om Afrika [4718274] **FILM** Amerikanskt drama från 2000.
15.45 Style her famous (R) [2055171]
16.15 Oprah Winfrey(R) [5369930]
17.05 Design: Simon & Tomas (R) [800882]
18.00 Lyxfällan (R) [845539]
18.55 Sveriges smartaste barn (R) [450341]
19.50 Agent 007 – med rätt att döda **FILM** [34288084] Brittisk action från 1962. Agent James Bond, som arbetar för den brittiska underättelsetjänsten, åker till Västindien för att få klarhet om de omständigheter som en kollega dog under. I rollerna: Sean Connery, Ursula Andress, Joseph Wiseman.
22.00 Sing a long [489336]
Även 27/5.
23.00 Extra extra! [700143]
Även 27/5.
23.30 Dude, where’s my car? [7731336] **FILM** Amerikansk komedi från 2000. Två grabbar i 20-års åldern, Jesse och Chester, vaknar en morgon helt utan minnen från föregående kväll. I rollerna: Ashton Kutcher, Seann William Scott, Jennifer Garner.
1.05 Uppgörelsen [6149534] **FILM** Amerikanskt krigsdrama från 1989. Vietnamkriget rasar och en ung flicka blir bortrövad från sin by. I rollerna: Michael J Fox, Sean Penn.
3.05 All of us (R) [9612331]
3.25 Scrubs (R) [1332669]
3.55 Blair witch 2 [9532805] **FILM** Amerikansk skräckfilm från 2000. I rollerna: Kim Director, Jeffrey Donovan, Erica Leerhsen.
5.25 LA Dragnet [2383027]
6.10–6.55 Ellen DeGeneres [4413534]

6.30 Djurens ö (R) [856084]
7.00 Barnprogram [81542387]
9.59 Nyhetsmorgon lördag [442539161]
12.30 Äntligen hemma (R) [3851442]
Svenskt inredningsprogram från 2007.
13.25 Sverige i veckan [8603688]
Svenskt nyhetsprogram från 2007.
14.00 CBS 60 minutes [901133]
Amerikanskt nyhetsmagasin från 2007. Även 27/05.
15.00 Tipslördag [79772317]
Direktsänt magasin med fotboll och trav. **17.00–18.55 Direkt:** Fotboll: Hammarby-Elfsborg [4617572]
20.00 Nyheterna [106046]
20.25 Vädret [3073305]
20.30 Postkodmiljonären [123133]
21.00 Säsongstart: Sommarkrysset – med lottodragningen [5354084]
Svenskt underhållningsprogram från 2007. Del 1 av 13. Artister: Markoolio, Sonja Aldén, Danny Saucedo, Style och Salem Al Fakir. Programledare: Gry Forssell.
22.15 Vincent [1671959]
Brittisk kriminalserie från 2005. Del 1 av 4. Gary De Silva misstänker att hans fru Sarah bedrar honom och tar kontakt med Vincents detektivbyrå för att få sina misstankar bekräftade. I rollerna: Ray Winstone, Suranne Jones, Joe Absolom.
23.00 Nyheterna och vädret [839997]
23.15 Vincent, forts [514607]
23.55 Nils Petter om kärlek på film [5450626]
Svenskt filmmagasin från 2007. Del 1 av 2. Nils Petter tittar närmare på kärlek och dess konsekvenser på vita duken.
0.30 Den engelske patienten [40097737] **FILM** Amerikanskt drama från 1996. I rollerna: Ralph Fiennes, Juliette Binoche, Kristin Scott Thomas.
3.25 The wood [80640379] **FILM** Amerikansk komedi från 1999. Roland, Mike och Slim har varit vänner sedan barndomen. I rollerna: Richard T Jones, Taye Diggs.
5.05 Par i brott (R) [2361805]
Amerikansk komediserie från 1980-talet.
5.50–6.30 Lättlagat (R) [2365621]

11.05–11.35 Obs
Aktualiteter.
17.05 TV-nytt
17.15 Livslära. Enligt en europeisk jämförelse har finländska ungdomar den sämsta munhygien, trots alla tandvårdskampanjer. Programledare: Rikard Thölix.
17.45 Uteliv: Svansjön. Svanar har en elegans som saknar motstycke i fågelvärlden.
18.10 Boken i mitt liv. En serie bokäventyr där vi får en personlig vinkel till varför en specifik bok blivit en favorit. Ikväll: Arne Johansson har valt Eyvind Johnsons ”Strändernas svall”.
18.15 TV-nytt
18.25 Sportnytt
18.30 Zon5: Paffabriken. Avsnittet där gräs och gröda gror. Hela livet är en improvisation, men vilka är bäst, flickorna eller pojkarna? Programledare: André Storfors och Sofia Wredlund.
19.00 Röda Nejlikan. Brittisk dramaserie. Äventyr och romanser under franska revolutionen. Del 2 av 12.
19.50 I farozonen. Gammelskog.
20.00 TV-nytt
20.10 Sportnytt
20.20 Citykocken. Del 9 av 10. Knappa tre veckor till öppningen av Ollies restaurang och inget verkar bli färdigt i tid. Hur ska han hitta olja och kryddor längs Londons metrolinje?
20.50 Ratatosk.
21.15–22.45 Psalmer från köket **FILM** Svensk-norsk dramakomedi från 2003. Det är 1950-tal. Flera svenska hushållsforskare får i uppdrag att studera ensamboende mäns rörelser i köket. Folke Nilsson skickas till Isak, en enstöring boende långt ut på norska landsbygden. En karavan av Volvobilar med bulliga masonithusvagnar på släp anländer till byn Landstad. I rollerna: Joachim Calmeyer, Tomas Norström, Bjørn Floberg. Regi: Bent Hamer. (Psalmer fra kjøkkenet)

8.00 Tv-nyheter [84065]
8.05 En fascinerande värld: Leva med stammar [3488355]
Dassanech-folket.
9.00 Tv-nyheter [56268]
9.05 Trädgårdsdeckarna (R) [9227030]
10.00 Tv-nyheter [39591]
10.05 Lördagssällskap [2428626]
10.45 De makthavande [7283930]
Sanningskommissionen.
11.00 Tv-nyheter [93292]
11.05 FST: Obs [5625249]
11.35 Mundo: Jakkos väg [8734688]
Jakko Haikara har ett fysiskt tungt arbete. Det är pengarna som avgör.
11.40 Basaren: Elegguás son [9734336]
12.00 Yrkesval [7997]. Del 9 av 13. Konstnärliga Meeri studerar till tryckare.
12.30 Nous vous présentons... [86688]. Del 3 av 3. La Mère Brazier – un bouchon lyonnais.
12.45 Närbilder från Kina [846881]. Del 10 av 10. Aporna på Emeiberget.
13.00 Tv-nyheter [96065]
13.05 Ettans dokumentär: Spionnen som stal mitt liv [2295268]
En otrolig historia om en bedragare.
14.05 Gröna rum [957152]
En tynande radhusgård.
14.35 Kråkan [749510]
Dokumentär av Esa Nissi om symbiosen mellan en kråka och en människa.

15.15 Mord och inga visor [7072220]
Br kriminalserie. Familjehemligheter.
16.05 Prisma: Könets hemligheter [7001046] Del 2/3. Dokumentärserie.
16.55 Nyheter på teckenspråk [4311442]
17.00 Tv-nyheter [47930]
17.05 FST: TV-nytt [3457930]
17.15 Sjukhuset i Holby City [7584423]
Glada överraskningar?
18.15 Finländsk antikrunda [49355]
WeeGee-huset i Esbo rymmer konst av många slag.
18.45 Den vida naturen: Krokodilernas kung [235591] Nilkrokodilerna har en längd på upp till sex meter.
19.40 Team Pullman [1696794]
Utredningen kring en ung kvinnas försvinnande trasslar till sig.
20.30 Tv-nyheter och väder [99171]
20.45 Lotto [3252959]
20.50 Sportrutan [818688]
21.15 De makthavande [1312930]
Tionde budet.
21.30 Nyhetsläckan [930]
22.00 Vän eller fiende [2357249]
Del 2 av 2. Ellie blir allt mer deprimerad och börjar tro att det ligger något lömskt bakom Fionas osjälviskhet.
23.05 Stjärnhistorier [7437591]
23.30 Terrornätet [5643317]
Del 3 av 3. Terrorattackerna håller specialteamet på alerten.
0.55–1.05 Euronews [7061909]

6.00 Frågespel [4595336]
8.00 Lilla tvåans morgon [49220]
9.00 Galaxen [3162959]
10.25 Regionala nyheter [66192864]
11.45 Forskningstorsk [3236794]
12.15 Trädgårdsglädje! [576930]
12.45 Mat med Niklas [948133]
13.15 Vinernas underbara värld [534775]
13.55 Öppetajatar seikkaile [8828355] **FILM** Finsk komedi från 1960. I rollerna: Leni Katajakoski, Tommi Rinne, Pirkko Mannola. Regi: Aarne Tarkas. SV. Finsk text på text-tv 334.
15.30 Mr Bean [50930]
15.45 Tennis: Mästare i Öppna australiska mästerskapen [9795626]
16.40 Fatta micken [6487997]
17.30 Kroppen tar stryk [4133]
18.00 Tv-nyheter [14779]
18.10 Sportrutan [8509238]
18.15 Vagnen [84930]
18.45 Förr i tiden – ett slags årskrönika [493688]
Året 1968. D
19.05 På estraden: HUIPS 2007 [6144355]
Humoristerna på scenen är Lotta Backlund, Pirjo Heikkilä, Sami Hedberg, Pekka Jalava, Ari Lauanne, Riku Sottinen, La Sega del Canto, Huuliveikot, Semmarit m fl.
20.20 Trafikpoliser [504959]
20.50 Ett fall för två [1146620]
1.50 Tv-nyheter, väder och sport [8987317]
22.05 Making of Act! One – Two [696539]
Hur man gjorde serien Act! One – Two. Dokumentärfilmen följer med inspelningssteamets och skådespelarnas arbete. Vem var omtagningarnas hjälte, vem tappade greppet och varför alltid vid fel tidpunkt?
22.35 Below [5049355] **FILM** Am thriller från 2002. I rollerna: Matt Davis, Bruce Greenwood, Olivia Williams. Regi: David Twohy.
0.15 Vagnen [8894027]
0.20–2.00 Frågespel [3046282]

6.45 Köpkanalen [8756862]
7.45 Nallen i det blåa huset [9334152]
8.15 Ninjasköldpaddorna [8281355]
8.40 Transformers Cybertron [2475065]
9.05 Höjdarna [5277012]
9.20 Nalle Puhs nya äventyr [2454572]
9.45 Disneys klassiker [1162862]
10.00 Köpkanalen [558930]
10.30 Vinstpotten [809201]
11.30 Geniet [292997]
12.30 Tilt.tv [946171]
13.00 Dolda liv [914572]
13.30 Dolda liv [924959]
14.00 Motor Forum: Drag Racing [925688]
14.30 Formel 1-studio [593404] Monaco.
14.50 Scooby-Doo [2537201] **FILM** Amerikanskt äventyr från 2002. I rollerna: Freddie Prinze Jr., Sarah Michelle Gellar, Matthew Lillard.
16.30 Simpsons [397881]
17.00 Simpsons [398510]
17.30 OS-anda i 100 år [920713] Väinö Kokkinen.
17.35 Formel 1-studio [770510]
18.00 Formel 1: Tidsträning [651626]
19.00 Sjuans nyheter [822572]
19.10 Resultatrutan [7007133]
19.15 Underhållningens 50 i topp [1577626] **19.30 Seriestart: Firman** [662133]
20.20 Me Kostajat [9562404]
22.00 Tians nyheter [200336]
22.10 Resultatrutan [9070591]
22.20 Lotto och Joker [7951355]
22.25 Hi, Mom! [4779607] **FILM** Amerikanskt drama från 1970. I rollerna: Robert De Niro, Charles Durning, Allen Garfield. Regi: Brian De Palma.
0.05 Formel 1: Tidsträning [550350]
0.35 Soldater utan ansikte [6584878]
Bomben.
1.35 Vinstpotten [8642468]
2.35–7.25 Den rätta [91699669]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
9.00 Kulturen. Repris av måndagens, tisdagens och onsdagens Kulturen. **9.45** Musik. **10.00** Gröna fingrar. Programledare: Uffe Andersson. Repris från onsdagen. **11.00** Musik. **11.30** Decibel. Ungdomsprogram med Jill Landström och Mona Sedghi. Repris från torsdagen. **12.00** Musik. **13.00** Veckans gäst. Programledare: Tom Wiklund. Repris från fredagen. **14.00** Sportpasset. Repris från måndagen. **15.00** På vift. Programledare: Peo Svarvar Möt våren med Ålands Radio. Repris från tisdagen. **16.00** Jazz med Wallers. Programledare Ann-Christin och Kurt Waller Även 2/6. **17.00–19.00** Musik. **5.30** Musik.

TV ÅLAND INFOKANALEN

När Strandgatan blev Broadway

Från musikinstitutet till stadshuset. Längre än så är inte redan rent geografiskt. Men se och hör alla upplevelser ungdomarna skapar när de tar oss in i musikalens värld.

”Alla samlas på ett ställe med papperspåse på huvudet för att bevara anonymiteten :)

SIGNATUREN EPSILON WAYNE DISKUTERAR EN EVENTUELL SINGELTRÄFF PÅ ÅLAND PÅ HTTP://SINGLAR.PAGE.TL/

lördagsnöje

”En underbar, fantastisk liten son som också är svensk, något som inte framgick av ultraljudet.

FRED FORSELL

Singlar på Åland har en egen sajt

Messen från singlarna i messa Nyan blev till sist så många att Johanna bestämde sig för att göra något. Sedan några veckor tillbaka finns en singelsajt för ålänningar.

Åland är så litet att Johanna inte vill gå ut med sitt riktiga namn. – Jag vill inte bli igenkänd i butiken som hon som gjorde singelsajten, säger hon.

Hon vill inte heller prata om sig själv, och om hon är singel eller inte.

– Det har inte med saken att göra. Jag tröttnade på att folk var och varannan dag messade Nyan och svarade på varandras mess. Då någon frågade efter en sida för singlar tänkte jag att jag kunde hjälpa till.

De som loggar in på sidan är anonyma så länge de själva vill. Det finns också två möjligheter att chatta privat med någon man finner särskilt intressant.

– Folk som loggat in har varit nöjda. Jag tror det behövs en sida för singlar på Åland. Om man vill chatta på svenska måste man annars röra sig på riks-svenska sidor och då är chansen ganska liten att det verkligen blir något.

I veckan fanns elva personer registrerade på mejlinglistan.

– En del har frågat om listan är seriös eller bara paller så för att visa att listan är seriös har jag delat in den i en ungdomsgrupp och en vuxengrupp. Några är bara registrerade i diskussions-forumet och på chatten finns det fler som deltar.

Idag kl. 18.00

Så länge intresserade besöker sidan håller Johanna den uppe. Hon loggar in varje dag för att kontrollera att alla sköter sig.

– För ålänningar är det här

Ålandsspecial. Johanna tröttnade på alla singelmessare som svarade varandra i messa Nyan. Hon skapade en singelsajt för ålänningar.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

bättre än att vara på svenska sajter. Om man hittat varandra på en rikssvensk sajt måste ju någon flytta om det blir allvar.

För att fler skall ha möjlighet att träffas uppmanar Jo-

hanna alla att komma till chatten vissa tider. Nästa mötestid är idag, lördag klockan 18.00.

– Det är mer trafik om man bestämmer en tid. Senast tror jag det var två som hade något på gång, säger Johanna.

Sajten Singel på Åland finns på adressen <http://singlar.page.tl/>

OBS Det händer

Se tungviktare vägas. I helgen är det laxtrollingträff på Åland. I år kan man se invägningen av fiskfångst både vid ÅSS och vid Österängens hotell och stugby i Eckerö. Det här laget deltog i tävlingen för några år sedan.

Foto: STEFAN ÖHBERG

LÖRDAG 26.5 BIO

■ ■ Bio Savoy kl 19.30. "Spiderman III". Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.

DANS

■ ■ Arkipelag restaurangen kl 21.00. Moonlight.
■ ■ Eckerö restaurang Käringsund kl 21.00. 4-Fun.
■ ■ Solbacka Saltvik kl 20.30. Dans till musik av Edwings från Sverige.

MUSIK

■ ■ Musikinstitutet kl 15.00. Konsert med slagverksensemble Fable.
■ ■ Kökar kyrka kl 19.00. Orgelkonsert med Richard Pleijel.
■ ■ Sjökvarteret café Bönan kl 18.00. Funkmusik av 16 musiker från Åsa Folkhögskola i Sköldinge i Sverige. Med på turnén är ålänningen Sofia Chanfreau som är sängelev på skolan.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Van Grogg.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Richard "Räven" Holmgren.
■ ■ Dinos bar kl 22.00. Made in Thailand.

PRISUTDELNING

■ ■ Självstyrelsegården kl 18.00. Östersjöfondens prisutdelning. Landshövding Peter Lindbäck inleder ceremonin. Sångframträdande av Dan Karlström.

TÄVLING

■ ■ ÅSS kl 06.00-08.00. Invägning inför laxtrollingträffen som pågår lördag-måndag. Lagfisketävling i vattnen

kring Hammarudda och Eckerö. Arr: Ålands turistförbund.

■ ■ Österängens hotell och stugby, Eckerö kl 06.00-08.00. Invägning inför laxtrollingträffen som pågår lördag-måndag. Lagfisketävling i vattnen kring Hammarudda och Eckerö. Arr: Ålands turistförbund.

SÖNDAG 27.5 BIO

■ ■ Bio Savoy kl 19.30. "Spiderman III". Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.

KONST

■ ■ Parken bakom Stadsbiblioteket kl 14.00. Konst utan kompromiss öppnar en mur, ett konstverk gjort av ungdomar i åldern 12-17 år.

MUSIK

■ ■ Finströms kyrka kl 19.00. Mikaelskören framför en repertoar med kyrkliga sånger. Orgel och piano: Kaj-Gustav Sandholm. Kören leds av Guy Karlsson.

NÖJE

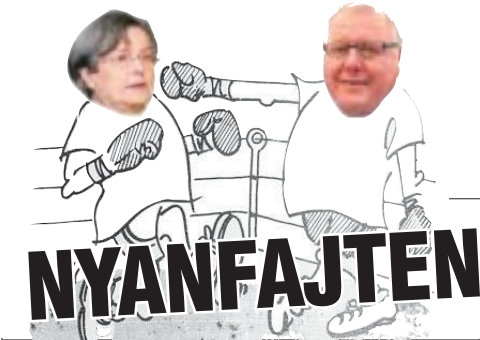
■ ■ Parks bar kl 22.00. Blandad musik från baren.

MÅNDAG 28.5 BIO

■ ■ Bio Savoy kl 19.30. "Spiderman III". Filmen fick fyra stjärnor av Nyans recensent.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Blandad musik från baren.

NYANFAJTEN

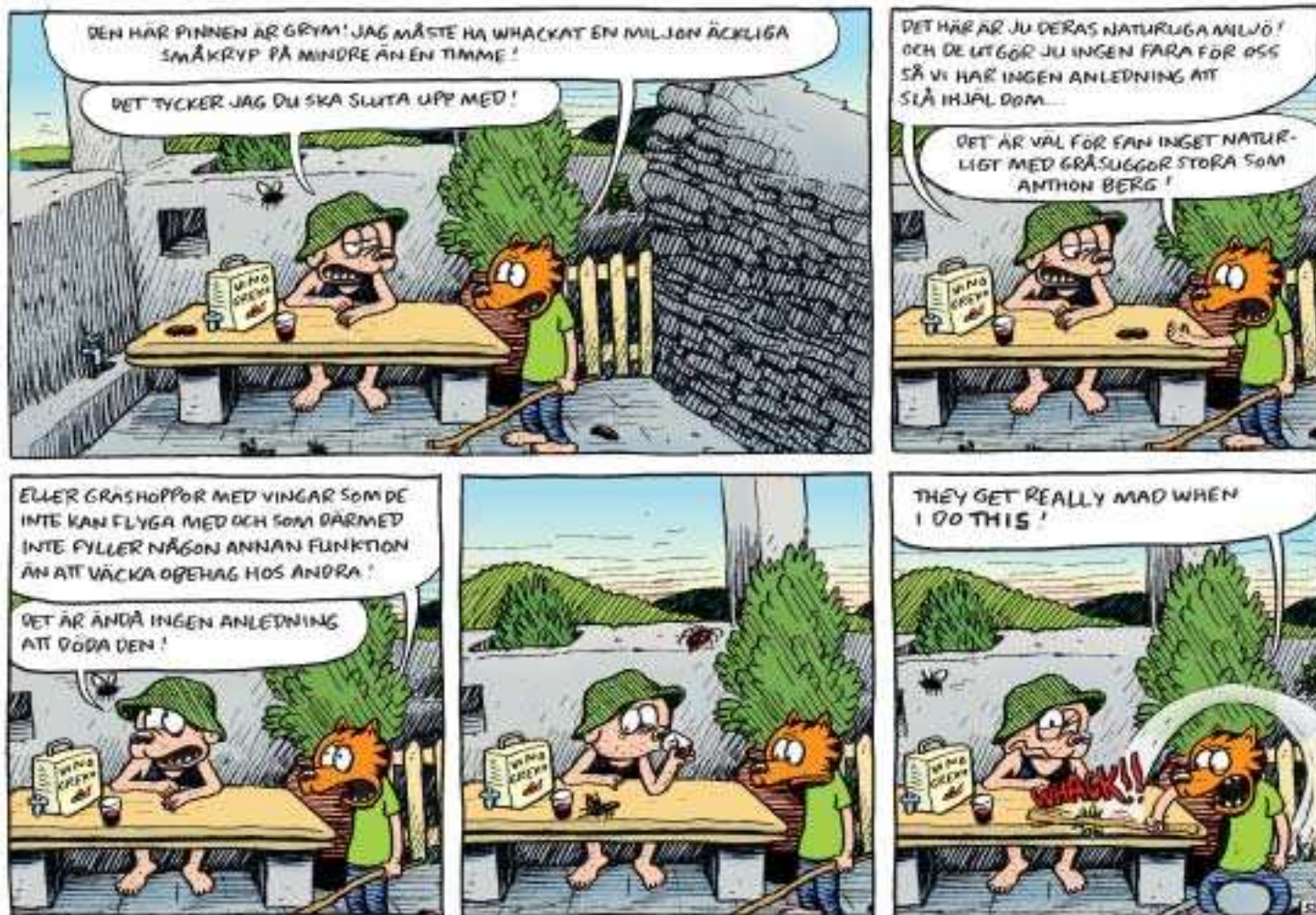
Förra veckans vinnare Max Sirén får den här veckan se sig besegrad av Gun Carlson med en ynka poäng. Det som avgjorde till Guns fördel var kulturfrågan där Max kammade noll. Gun Carlson skrapade totalt ihop 15 poäng och Max Sirén 14 poäng.

	Fem	Fyra	Tre	Två	Ett
Konst. En konstnär.	Eckerö kulturperson år 1989.	Bildkonstnär född 1974. MAX GUN	Medlem i frilanskollektivet Fazzula.	Han har illustrerat bl.a. "Skotten i tornvillan".	Illustratör och serietecknare på Xit 1994-1998.
Sport. En gren.	En bollsport som först spelades med flätade fruktkorgar. MAX	Varje lag har fem spelare på plan.	Spelarna tar sig fram genom att dribbla bollen med händerna. GUN	Finlands största läger inom sporten ordnas i sommar i Mariehamn.	I OS 1992 kallades USA:s lag "Dream Team".
På vita duken. En film.	Utspelar sig under andra världskriget.	"Play it again, Sam" sägs aldrig i denna film, även om många tror det. GUN	Titeln är även en stad i Marocko.	Humphrey Bogart spelar den manliga huvudrollen..	...och Ingrid Bergman den kvinnliga.
På bordet. En dryck.	Drycken ansågs under 1700- och 1800-talet ha en läkande effekt.	Började tillverkas i fabrik under slutet av 1700-talet. MAX	Kostar cirka 1000 gånger mer än kranvatten.	Har en salthalt på minst 0,5 gram per liter. GUN	Kommer ursprungligen från en hälsobrunn, men kolsyra får tillsättas.
Biologi. En fågel.	Latinskt namn är turdus merula.	Blev 1962 utsedd till Sveriges nationalfågel.	Hanen är 29 cm stor, honorna är 25 cm.	Sjunger sena kvällar och nätter. GUN	Hanen är kolsvart med gul näbb. MAX

MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

BY JERRY SCOTT AND JIM BORGMAN

FRED

LÖRD.

FRED FORSELL/LÖRDAGSKRÖNIKA

En åländsk plikt är borta

Under många år har jag gjort min förbannade plikt som ålänning och avskytt en massa företeelser som har med Sverige att göra.

Jag har avskytt svenska mjölkletter (omöjliga att öppna), svenska män (bögar), svenska kvinnor (karriärskåta), svenska kvällstidningar (bara skvaller om Linda Rosing), svenska skolan (undermålig), svenska idrottsmän (uppblåsta), svensk öl (pissvatten), svensk korv (mjölig), svensk radio (skval), svenska bilister (håller inte avståndet) och Stockholm (stressig pitt-stad).

Men den senaste tiden har det varit svårt. Jag har ju faktiskt bott några år i Sverige nu och det känns konstigt att hela tiden gå omkring och avsky allt man ser. Det blir jobbigt rent fysiskt. Man riskerar att bli utbränd.

Sen, icke att förglömma, så blev jag ju kär i en svensk flicka, vi förlovade oss och skaffade barn: En underbar, fantastisk liten son som också är svensk, något som inte framgick av ultraljudet. Och om jag ska vara ärlig - det här kan komma som en chock för flera av er - så avskyr jag dem inte alls. Inte det minsta. Jag till och med älskar dem så där smetigt mycket.

Denna förbjudna kärlek har i sin tur smittat av sig på annat: jag har ätit jättegod korv som INTE var från Dahlmans, utan från Jokkmokk (en SVENSK stad) och jag har druckit god svensk öl. Usch, ja. Det är sant.

Förlåt.

Min avsky har liksom mattats av.

Och det är inte bra. Man kan inte leva helt utan avsky. Då riskerar man ju att tappa livsgnistan helt. Och mycket riktigt gick jag i flera månader omkring utan mål och mening, helt tom på avsky. Det var vidrigt.

Men så kom vändpunkten. Och den stavas: T-h-e A-k-r. Förlåt, Ark, ska det vara.

The Ark och Ola Salo kom, såg och förnedrades så illa att det fortfarande svider i den svenska folkdräkten. Och plötsligt hade jag och mina nya svenska vänner en mening med livet: Att avsky "öst".

"Öst" är ett vitt begrepp. Jag är inte helt säker, men jag tror det innefattar Polen, alla forna Jugoslaviska stater, Ryssland, soppor gjorda på rödbetor och/eller sur gurka, överdriven ansiktsbehåring på män, kvinnor och barn, och så en förkärlek för att använda mängder av löjliga och oanvändbara konsonanter såsom c, z och x, gärna i rad, i ett och samma ord.

Dessutom har de i "öst" dålig smak när det gäller kläder, film, kroppshygien, frisyrier och inte minst musik; att "öst" till råga på allt hade den oerhört dåliga smaken att utklassa hela Norden i tävlingsgrenen "osmaklig musik" är ju bara ytterligare ett bevis på vilken obeskriverligt dålig smak de har.

Det finns alltså hur många bra orsaker som helst att avsky "öst".

En enorm lättnad för mig.

Och det är ju bekvämare också. "Öst" är rätt långt borta, avskyn blir inte för intensiv eller krävande. Och det är ju faktiskt enklare att avsky något man inte riktigt har full koll på. Så jag föreslår att ni där hemma, som kanske inte har upptäckt det nya östhatet ännu, fortsätter att avsky Sverige (eller Finland, ni som föredrar det), så satsar jag på att avsky de där "östiga" människorna i vår trappuppgång, de som heter Zxcvsknisky och liknande i efternamn.

Hurra! Tack, Ola Salo!

Nyankortsvinnare:
Gustaf Pelander
Mariehamn
Vinner en Bingolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Kanin tillvaratagen i Godby 24.5.
Fås mot beskrivning. Tel. 050 554 1533.
050.

Inför gratis landsortsbussar

■ Idag diskuteras det mycket om behovet av åtgärder för att värna om naturen. Men vad görs för att minska på privatbilismen? Mariehamns-liberalernas genomdrivna ”gratis stadsbuss” -initiativet har varit en lyckad satsning och ökat på bussåkandet, samt minskat på bilismen inom stan.

Det kanske är dags för samma initiativ på landsorten på landskapsnivå.

Landskapsfinansierad ”gratis landskapsbuss” –initiativ skulle sannolikt på samma sätt öka på bussåkandet och

minska på bilismen, vilket skulle innebära en bra satsning för naturen.

Som jämförelse kan ges att bussresa t/r Vårdö/Alören till Mariehamn kostar 13,40 euro (seriebiljett med 50 biljetter ger ca 30% rabatt, månadskort kostar 134€). Detta förefaller vara en högre kostnad än körande med privatbil, varför prissättningen förefaller vara emot samåkande med buss.

Gratis landsortsbuss skulle de sparsamma ålänningarna sannolikt nyttja flitigt, vilket skulle drastiskt minska

på privatbilismen. Finansieringen skulle alltså skötas av landskapet, och kostnaden skulle ej vara för hög.

Åtgärden skulle direkt avlasta naturen från privatbilismens avgaser, samt gagna skattebetalarna med billigare transporter och bättre natur – alla vinner. Aktuella linjer som skulle bli ”gratis landsortsbussar” är linjerna 1, 2, 3, 4, och 5.

Landskapsfinansierade landsortsbussarna skulle lämpligast köras av privata företagare, enligt anbuds-förfarande. Försöket kunde förhoppningsvis införas redan

under åren 2008-2009.

Vad tycker du? Vänligen deltag i debatten i tidningen.

Gard Larpes
- för en levande landsbygd

Även sparsamma skulle åka. De sparsamma ålänningarna skulle sannolikt nyttja kollektivtrafiken betydligt mer om det var gratis, skriver insändarskribenten. I mars visade chauffören Sven Larsson upp alkoholaset i Röde Orms nya miljöbuss.

Foto: KENNETH BAMBERG

Sopoperan Les MISE`rables!

Foto: STEFAN ÖHBERG

■ Les Mise`rables är en magnifik musikal där parisarna ställer sig opp på barrikaderna och ropar ut sin vrede och MISsnöje över orättvisorna.

Skall nu inte det åländska samhällets MISsnöje med avfallshanteringen lyckas få kommunerna som är anslutna till denna MISEra-bla hantering av soporna att vakna och få nån ordning på systemet, eller bestämma sig för att dra sig ur det.

Det måste finnas vet-tigare alternativ. Beslutsfattare i kommunerna, det blir snart val igen där nöjda invånare går in för återval om de trivs i sin kommun och den fungerar.

Miljoner människor runt

världen lever och livnär sig på sopor och blir både mätta och rika. Att man också vill göra sig en slant på soporna här med miljön och EU i ryggen är skamlöst, men det är ju vad MISE sysslar med.

En prissättning som inte personalen på de bemanade stationerna ens finner någon logik i. Varför går det inte att bara betala för det avfall du producerar?

Den el jag för brukar betalar jag för (fast där är det ytterst få som begriper sig på den överföringsbelagda prissättningen förstäs), vattnet jag förbrukar, skatt på min inkomst för att samhället skall fungera. Allt någorlunda rättvist, men

sopor nähä.

Enligt lagen är det producenten som bär ansvaret för den produkt han släpper ut på marknaden och det är hans skyldighet att ordna återvinning och avfallshantering. Inräknat kostnaderna för detta!

Naturligtvis måste vi ha en avfallshantering, men baserad på verkligheten och inte som den fungerar nu!

Punkt och slut. Försök luska ut hur många bilar MISE har i trafik och körtimmar per vecka!

Krister de la Baskervill
Icke producent

Sniglarna importeras

■ **Till snigeljägare** i Finström. Sniglarna kommer hit i samband med importerade växter.

Lycka till i ditt jagande.

En utan sniglar i Finström.

Foto: GUNNAR ROOS

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Kanin tillvaratagen i Godby 24.5. Fås mot beskrivning. Tel. 0505541533. **050.**

■ Jättesvårt hitta en parkering vid Gullåsen! Verkar bara vara personalens privata platser överallt! Kanske bäst att lämna bilen hemma och gå ca 15 km in till Gullåsen. Kanske tar helikoptern nästa gång. **0457.**

■ Det var bra skrivet av signalen ”den rutinerade” angående KE HUD FLE och hans jålande utan mening! Trött på skrotsnack! **0457.**

■ David i yrkes är väldigt upptagen så honom rör ni inte. **En som känner honom in på bara skinnet.**

■ Inte bara tvn slocknade vid elavbrottet-idag (torsdag) ville datorerna inte ens fungera! Vad är det för service? **0457.**

■ Vem är du söta kille som kör en vit mazda och jobbar på tvätten? Kram **singel.**

■ Jag vill tacka Frasse i snabbköpet på Eckerölinjen för en underbar service. Du är fantastisk! **+467.**

■ Ros och tack till pojken med trehjulingen som hjälpte mej och min bror på åland mudrivers område. Utan dej hade vi inte kommit loss. **Killarna med röd fyrhjuling.**

■ Jag skrev om finsk text i reklam till turister = många finnar även på Åland. Likadant resonerar ATF och använder det språket som läsaren behårskar. Det är bara på Åland som det här retar upp folk. **Sopat rent.**

■ Kaninen var bäst i klassen på löpning, men bröt ihop efter två månader för att den inte klarade simningen. Ekorren var jättebra i klättring men hade stora problem med flygning. Den utvecklade ett mycket dåligt självförtroende på grund av problemen och blev därmed underkänd även i löpning. Örnen var ett problembarn. I klättring var den överlägset snabbast upp till toppen av trädet, men blev underkänd för att den envisades med att göra det på sitt eget sätt istället för att göra som man ska. Kram, **Mervi.**

■ Hej fullmäktige i Mariehamn - äntligen nån som kan sätta fart på turismen och välmåendet i stan - Appelqvist till stadsdirektör nu,

svenskarna får vänta. Jipiii. **040.**

■ Det skulle vara fint,om man kunde tex bo några dagar som en viking i Saltvik. Öppna gärna ett vikingahotell, så kan vi få rotmos och fläsklägg till frukost. Nina du hänger väl med. **KE HUD FLE.**

■ Motorsport/vanliga fordon. Det är självklart att vanliga ingenjörer även är intresserade av motorsport. Det är dock en väsentlig skillnad mellan att utveckla fordon inför framtiden och att hålla på med trimning och delar för hög effekt. Har många års erfarenhet av vanliga och special motorer hos en tillverkare, dom testas på helt olika vis i bromscell. Det som mäts hos trimmade motorer är effekt, bränsleåtgång, tryck och temp, inget annat. **Utv. Tekn.**

■ Till personalen på Gullåsen som parkerar på platser reserverade för besökare. Låt dom vara. **040.**

■ Adam och Eva kan plockas men ej grävas upp. **En som ej skäms.**

■ Vad du skriver vackert, Annika Kullman! Ingen skillnad vad det handlar om, alltid lika fint. Tack! **040.**

■ Kanske ingen kommenterar vitboken för att den egentligen inte säger något annat än att åland kan bli självständigt, det som skulle

vara intressant är om den skulle ge en klok orsak till varför åland skulle bli det **040.**

■ J..la äckel som spetsar en harunge! Spelar ingen roll om den var död före, det är lika barbariskt ändå! Fy! **0457.**

■ Kanske ”Låter ju troligt” samt 0457, kan redogöra för hur många Ford ingenjörer som står för Grönholms och Hirvonens WRC-motorer, samt vad tekniskt från dessa motorer som kommer i vanlig produktion samt emissionsvärden. **A.K.**

■ Nyan kan nog börja sälla ur messen av ke hud fle. Värdelöst läsande. **040.**

■ Hej alla singel tjejer ca 22-32 år, här en varm åländsk kille, som har nästan allt i livet, bra vänner, bra familj riktigt bra jobb och fin ekonomi, saknar dock kärleken, nån att dela allt i nöd och lust, glädje samt vardag. åland.80@hotmail.com. **045.**

■ Visst är det fint med ålands renhållning. Fyra stora lastbilar att tömma halva kär! på dalgränd. **Nitka 64.**

■ Harungen i jomala är tyvärr bara en i mängden som dukat under kring motionsbanan. Ett större flertal står alla hundägares rastande lösspringande hundar för! Det är för j.....t vilket som, men det

måste bli ett slut på det nu!! Båda är lagbrott och skall behandlas därefter! **N.N.**

■ Singel hit och singel dit, jag ser mycket söta damer dagligen, men oftast knuffar dom runt på en tillökningsvagn och då förmodar jag att dom inte är singlar. **Ragge.**

■ Tack alla, på Butik Unik, för en jättetrevlig praktik! Ha en underbar sommar! Kram **Camilla.**

■ Mia har inte utseendet emot sej iallafall och hennes lillasyster Milla är en kopia av sin vackra syster! H. **en som också vet.**

■ Du som spetsade en harunge, är du totalt tom i hjärnan? Verkar helt sjukt, du bör få vård genast! Hur grym kan en unge vara mot ett oskyldigt djur! Jag mår illa! **0457.**

■ Ursäkta, men visar inte IQ-test bara hur bra man är på att lösa sådana? **Typolishon.**

■ Otroligt löjligt att förbjuda frontskydd på bilarna! Vad är de för jälvantar som förbjuder en sak som skyddar bilen tex vid älg och rådjurskrock! Börjar bli helt galet med alla förbud till höger och vänster! **Kvinna utan frontskydd.**

■ Aproppä streetrace. De är säkert mycket miljövänligt! Nej jag far nog på fotboll istället. Mindre oljud och avgaser där. **0457.**

■ Undra på att ålänningarna är fattiga när barnen manipulerar sina förälder. Nya cyklar varje år, moppar,etc. **En som inte gått i lyxfällan.**

■ Oj, va de finns mycket falska opålitliga skvaller kärringar och gobbar på holmen. Nyheter sugs in genom båda öronen och rinner snabbt ut genom truten igen. Fast man lovat tiga. Sådana förlorar sina så kallade vänner. Hälsningar från **en drabbad.**

NYANS ROS

...till daghemmet **Daggmasken** för en trevlig och underhållande vårfest. Tack även för tiden i detta dagis nu när ni flyttar bort. Många föräldrar med barn rosar.

...till en i personalen i **ÅHS reception** som med sin hjälpsamhet löste ”problemet” receptapotek på ett smidigt sätt. Stort tack till dig. Rosar gör Jessica.

..., en mega rosbukett till **Nina Fellman** för tidningarna som åk 9 i Strandnäs fått under flera månader. Till och med de mest läsovilliga har slängt sig över Nyan. Tusen tack. Åk 9 Strandnäs skola.

”Skenande advokatarvoden är inte bara en ekonomisk fråga för den ersättande staten. De är också en del av vårt rättsskydd.
TORBJÖRN KEVIN I LEDARE I ÅBO UNDERRÄTTELSE

ledare

Ulf Weman
Epost: ulf.weman@nyan.ax
Telefon: 528 463

Ulf Weman

Bakom ridån

Ett illaluktande gäng pälsdjur

Det började med Tusse. Han fick ett fästinghalsband för två veckor sedan. Det är ju säsong igen för de små krypen. Med tre katter i huset som får gå fritt ut och in när vi är hemma, hittar också de små krypen in.

Och hittar i högsta grad husets människor.

För några veckor sedan hade husse en fästing fastbiten på en onämbar plats. Konstig nog märkte han den inte själv, annat än som lite klåda, medan däremot husets fru genast fick syn på den och resolut vred bort den. Alltså fästingen.

Det skedde med den lilla gröna fästingkofoten av plast och gjorde inte dugg ont.

Kanske var det det utlösande faktorn till att familjens pälsbeklädda medlemmar nu går med illaluktande fästinghalsband, helt fästing- och kattloppsbeFriade vad vi kan bedöma i nuläget.

Tusse, den gråe herrn, var alltså först ut. Han fick bli testpilot eftersom han som stadsfrasse under flera år var van med halsband. Till och med halsband med en tung vidhängande magnet för hans egen magnetlåsta ingång.

Men det är nu några år sedan, så vi var inte alldeles säkra på hur han skull ereagera. Det gick bra, han fann sig tålmodigt i påsättningen och fick strosa runt i en vecka med det illaluktande halsbandet, innan det var dags för samma benhandling av kattflickorna, mor och dotter.

Cissi hann med lite halsband innan vi flyttade till landet, medan hennes dotter Jinsan är en riktig skogskatt, fri och obunden. Alltså inte i politisk mening då. (Vilka hon sympatiserar med vet jag faktiskt inte, kanske de gröna i rikspolitiken). Därför blev det lite krumbukter innan hon accepterade saken runt halsen.

Kanske de förstår syftet och uppskattar att slippa dessa envetna kryp.

Katterna luktar inte illa på avstånd, men när man tar upp dem i famnen och vill snusa på dem så känner man inte längre den gosiga kattlukten, utan något vedervärdigt. Man förstår att till och med fästingarna skyr dessa pälsar.

Annars njuter vi alla i långa drag av att sommaren nu är här. Cissi älskar att ta sandbad och nu har vi en stor plätt med den finaste sand på tomten. Hon ålar sig och kråmar sig och blir på riktigt bushumör. Ibland tar hon en brottningsmatch i sanden med sin dotter.

Till och med Tusse underlåter sig ibland till att jaga och bli jagad av sin styvdotter och dotterdotter, när han hinner emellan sina revirpatrulleringar.

Med spänning avvaktar vi nu hur länge dessa halsband skall vara effektiva. De kostade en slant per styck, så hemskt många omgångar vill vi helst slippa köpa innan vintern är här.

Å andra sidan vill husse helst slippa dessa kryp på så ädla delar som senast.

Snabba åtgärder minskar risk för övergödd miljödebatt

Miljödiesel på gång. När Mariehamns miljöchef Jan Westerberg tankar sin dieselbil i Sverige blir det RME, den nu vanligaste biobränslet när det gäller diseldrift. I höst börjar 366 OKQ8-mackar i Sverige sälja Nestes miljödiesel med 20 procent inblandat biobränsle. förhoppningsvis är Finland moget att börja sälja det bränslet under nästa år och då kommer det också till Åland lovar den lokala branschen. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Det behövs realistiska mål och snabba åtgärder. Då förändras också attityderna snabbt i positiv riktning och risken för en övergödd(!) miljödebatt, som får vanligt folk att till slut storkna, minskar.

Problemet för det självstyrda Åland är bara att vi inte har alla verktyg i vår hand. Att förändra miljöpåverkan i en positivare riktning handlar till stor del om beskattningen.

På onsdag diskuterar lagtinget landskapsregeringens klimatstrategi, ett tiosidigt dokument som i allmänna ordalag beskriver dagens stora miljöhot i form av klimatförändringen på vår planet.

Här dras det upp långsiktiga målsättningar med 20 som något av ett magiskt tal. Till år 2020 skall koldioxidutsläppen vara 20 procent mindre än 1990 års nivå, 20 procent av energiförbrukningen skall komma från förnyelsebara energikällor och själva energiförbrukningen skall ha minskat med 20 procent jämfört med om man inte gör någonting alls i frågan utan fortsätter som nu.

Visst, en vacker målsättning, men för att den skall kunna bli verklighet krävs snabba åtgärder. Har lilla Åland resurser till alla förändringar som behövs? Har vi möjligheterna utan egen beskattning?

Miljöpratet är så i ropet just nu att vi riskerar att få en övergödd miljödebatt. Det är lätt att storkna i allt miljöprat och få en avvisande attityd, fast man vet att frågorna är livsviktiga.

Därför var det så befriande att det största oppositionspartiet i lagtinget, liberalerna, kastade fram ett konkret förslag i debatten: 1.000 euro

i stöd till den som köper en ny miljöbil, klassad enligt de svenska reglerna.

Det är en morot som smakar bra, även om 1.000 euro inte riktigt räcker till för att utjämna prisskillnaden mellan en bensindrivna och en dieseldrivna personbil. Men det spelar egentligen inte så stor roll, moroten får vagnen att rulla åt rätt håll, om ni förstår bilden.

Morötter av det här slaget bidrar till att attityden blir positivare till de miljöförbättrande åtgärderna.

Problemet i det här fallet, när vi nu är inne på dieselbilar, är den straffskatt som man hamnar på som ägare till en miljöbil med dieseldrift. Vad kan vi göra när vi inte själva kan bestämma att ta bort den orättvisa skatten?

Ett sätt är förstås att landskapsregeringen tar upp frågan med Helsingfors. Dessutom faller ett tungt ansvar på vår riksdagsledamot att driva även dessa frågor.

Gratis landsortsbuss föreslår en insändarskribent idag. Det är också en snabb åtgärd, en morot som smakar bra. Gratis är bussen förstås bra i den mån att man inte behöver lösa en biljett, däremot betalar vi den via skattse-

deln precis som stadsborna gör när det gäller stadsbussen.

Också landskapsregeringen har konkreta förslag i sin klimatstrategi. När det gäller bussen är man lite blygsammare, en minskning av taxan med 20 procent och ett tak för avgiften. Istället för bidrag för miljöbilsinköp diskuterar landskapsregeringen högre reseavdrag om man kör miljöbil.

Vad man än väljer, är det de små bitarna som är enklare att genomföra och förstå för vanligt folk, som också ger snabbare resultat och ger positivare attityder till det förändringsarbete som vi är piskade att genomföra.

Låt oss se resultat i nästa års budget som görs upp av det nyvalda lagtinget i höst.

Ulf Weman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS
eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning: Posten:
vard kl 6.30-14, tfn 636 752,
lörd kl 11-12, tfn 0400 229 927.
Nya Åland: vard kl 8.30-16.15,
tfn 23 444.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:
Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrín Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal ..... 45 €

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färg annonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12
Target: onsdagar kl 12.00.			
Tel. 0600-9-1219			

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket.
© lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 27.4 – 16.9 2007					
M:HAMN 3) 03.45 L 14.45	ÅBO → 08.00/09.10 1) → 20.15/21.15	M:HAMN → 14.35 → 01.25 L	M:HAMN 04.25 14.45 1) 01.35 L	STOCKHOLM → 09.30/17.00 → 19.15/20.15 2) → 07.00/08.00	M:HAMN → 23.45 → 03.45 L → 14.35
M:HAMN 23.55	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15	Passagerare med eller utan fordon skall vara på plats i check-in senast 30 min före avg. varefter incheck/bilj.försäljn. ej kan garanteras		

L = Långnäs

- 1) Charter 25-27.5. Inställt 28.5
- 2) Charter 25 & 26.5, 27.5 avg 19.30, Inställt 28.5
- 3) Charter 26-28.5. Inställt 29.5

SILJA LINE
A member of AS Tallink Grupp
Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

TALLINK
www.tallinksilja.fi
Torggatan 14, tel 16 711

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00²⁾–00.50 → 01.00¹⁾–10.00
10.00 –05.00²⁾ ← 04.50 –18.00¹⁾

Check-in senast 30 min. före avg.
1) Inställt 7.6, 9.6, 11.6 2) Inställt 8.6, 10.6 samt 12.6 05.00

ÅLANDSTRAFIKEN 16.3–10.6.2007					
MARIEHAMN–KAPELLSKÄR			Fredag–söndag		
Måndag–torsdag			MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN KAPELLSKÄR
08.00	→	09.30	07.00 1)	→	08.30
16.00	→	17.30	13.00	→	14.30
15.30	→	12.00	19.00	→	20.15
22.30	→	19.00	12.30	→	09.00 1)
			18.30	→	15.00
			00.05	→	20.30
Kombinerar med landsortsbussar linje 2, 3 och 4. Ej helgdagar					
1) Ej söndagar					
Avvikelser: Ons 16.5 enl fredagstidtabell. Svenska Nationaldagen ons 6.6 enl söndagstidtabell. Buss Sto–Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär–Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.					
ÅLAND–STOCKHOLM dagligen			ÅLAND–FINLAND dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS	
01.10 L	→	06.30	03.30 L	→	07.35
04.35 M	→	09.40	14.25 M	→	19.50
10.15 M	→	15.30	23.45 M 1)	→	10.00
14.25 M	→	18.55	14.10 M	→	08.45
14.10 M	→	07.45	01.00 L	→	21.00
23.40 M	→	16.45 1)	04.25 M	→	17.30
07.45 M	→	18.00			
03.20 L	→	20.10			
1) Gabriella avvikande trafik: 9.6 Sto–Mar kl 20.30–03.20. 10.6 Mar–Hel kl 03.30–14.00.					
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 10 EUR/person.					
M=Mariehamn L=Långnäs Boka alltid din resa! VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11 www.vikingline.ax					

Från Åland

CITY TRAVEL

Tel. 529 370, info@citytravel.ax

Till Åland

DESTINATIONÅLAND
www.destinationaland.com
Tel. 529 360
info@destinationaland.com

Välkommen!

Turlista t.o.m. 14.6.2007				
	Från Eckerö		Från Grisslehamn	
Dagligen	8.30	13.30 18.30	10.00	15.00 20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm ① Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. **OBS! Lokala tider i turlistan.**

ECKERÖ LINJEN
Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn 10.00 → Sto 15.45

OBS! Ny avgångstid from 1/1 2007

Sönd-tisd 18.00 → M:hamn 02.00
Onsd-lörd 18.00 → M:hamn 03.30

BIRKA CRUISES
Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

torget.ax
Ålands största köp & säljmarknad

RING SÅ KÖR VI!

LÖRDAG 26 MAJ 2007

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

dagens ålänning

‘Jag hoppas ha tio får då jag kommer hem’

Randolph Bergendahl står i sin nyinvigda butik Hus- och fritidscenter i Dalbo. Han och sonen Jan äger butiken tillsammans.

– Vi öppnade för två veckor sedan och fått ett bra mottagande. Det här är ju inte en butik som har tusen kunder om dagen utan vi säljer varor som räcker länge.

Hus- och fritidscenter säljer, som namnet antyder, allt för hemmet och fritiden.

– Vi säljer inte småprylar utan hus, sommarstugor, köksmöbler och sånt.

Nyan skrev mycket om huset medan det byggdes eftersom det är ett ekologiskt hus.

– Ekologiskt är bra för människan, men ett ekologiskt hus tar längre att bygga och kostar mer eftersom arbetstiderna är så många. Ett friskt hus tar ett år att bygga.

Sonen och Randolph har ett eget byggföretag och försöker vara ekologiska hela vägen.

– Det finns tillräckligt många sjuka hus som det är, inflikar sonen Jan.

Randolph bor i Mariehamn

Myshörna. I butiken finns en bekväm soffa. Randolph Bergen-dahl nyttjar den bland annat för att dricka sitt eftermiddagskaffe i.

men vistas på Brändö så ofta som möjligt.

– Frun och jag far över varje helg, jag är på väg i dag också.

Vad gör du på Brändö då?

– När jag är där är det trädgården som gäller. Jag har får också, de fungerar som ekologiska gräsklippare.

Hur många får har du?

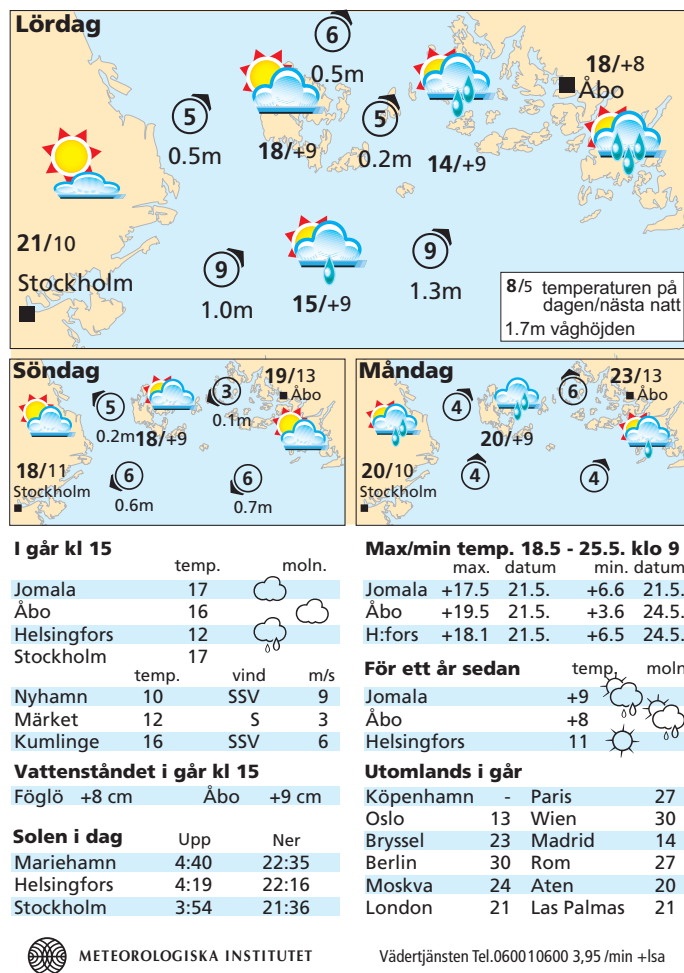
– Nio hade jag imorse, men jag hoppas att jag har tio då jag kommer hem. Det är ju den tiden nu.

Vem vill du hälsa till?

– Jag säger som någon som jag läste om sa: jag hälsar till alla jag känner.

Text & foto: KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

vädret

Ugnsbakade tomater

3 dl couscous
50 g soltorkade tomater, i olja
1/2 tsk chilipulver
1 msk koriander
4 st tomater
4 port bladsallad, rucicola
0,5 paket saffran
2 dl svarta oliver, utan kärnor
1/2 purjolök
Koka couscous enligt anvisningarna på paketet.

Strimla purjolök och soltorkade tomater. Fräs dem i olja tillsammans kryddorna. Blanda i den kokta couscousen, salta och peppra. Sätt ugnen på 200°C.

Skär av toppen på tomaterna och gröp ur dem med en sked. Fyll tomaterna med couscousblandningen, lägg på locket. Ställ dem på ett fat eller en plåt. Sätt in i ugnen ca 20 minuter.

Servera på en tallrik med blandad grönsallad och skivade svarta oliver.

TIPSA 0457-313-4444

MESSA 0457-323-4444

RING 018-23444

Passa på tillfället

Rostfri grill för picknick, husvagnen eller båten
19,90 €

VÄRMEKÄLLAN
Köpmansgatan 1, 22100 M:hamn
Tel. 235 88 / 0400 529 252
onsd – fre 11–17
(lunch 12.30–13.30) lörd 10 –14
-VI VÄRMER MÄNNISKOR-

SOMMARBLOMMOR
• Petunior • Tagetes • Pelargoner • Margurite

TOMATPLANTOR
– Dansk export
Ampeltomat m.m.

Öppet: mån-fre kl. 10-19
lör kl. 11-16

WIKSTRÖM'S
HANDELSTRÄDGÅRD
Tel 41 445

SÖDRA FINBY, SUND

Posten flyttar till Söderby Livs

Måndagen 28.5 bjuder vi på kaffe & Hildas munkar
Välkomna!

Söderby Livs
Öppet alla dagar kl 10-21
telefon 34310

RÖSTIGT PLÅTTAK?

Avlägsna rosten snabbt och effektivt med MI FOSS 837.

FOSS 837 reagerar kemiskt genom att etsa sig fast under rosten och ger ett långvarigt skydd mot nya rostangrepp.

Sköljes noggrant med vatten. Går att måla på om man önskar och passar därmed utmärkt som grundfärg.

Lagerförsäljning. Fungerar även på bilar.

Finns även på VVS-Kylcenter, Bomanson & Co och VVS Eriksson.

Ring för info.
MI MASKIN IMPORT AB
tel. 23 200

Think. Feel. Drive.
SUBARU
– ALLTID 4-HJULSDRIFT –

LEGACY fr. 32.900€

OUTBACK fr. 38.500€

FORESTER fr. 31.900€

IMPREZA fr. 23.900€

IMPREZA WRX STI fr. 56.900€

TRIBECA fr. 72.900€

ERbil
Vikingagränd 1 A, 22100 Mariehamn
Tfn 14750, GSM 0400 595 732

Öppet vardagar 10-17

Stort sortiment av sommarblommor och ampelväxter!

Söderlunds Växthus
Öppet mån–tors kl. 12–19, lörd kl. 10–14
Överby, Eckerö • GSM 0457 313 4901

Digitaland

Vi har många fina blommor i buketten!

- Enklaste web-tjänsten!
- Högsta kvalitet till lägsta pris!
- Snabb leverans!
- Många möjligheter!
- Kundrum!
- CD med dina bilder!

www.digitaland.fi Strandgatan 21 tel.22289